

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (741) • BALANDIS — APRIL 2. • 1964 — Donelaičio metai • 15¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Sportas šiaupus ir anapus

Pavergtos Lietuvos sportas nuėjo skirtingu keliu, nes mūsų kraštas, Maskvos laikomas integraline Sov. Sąjungos dalimi, buvo pertvarkytas neaplenkiant ir fizinio lavinimo, kuris nebetarnauja gražiam žūkiui — sveikame kūne, sveika dvasia. Šiandien jis yra Sov. Sąjungos propagandos dalis jos politiniame lauke. Tai pastebime įvairiose tarptautiniuose susitikimuose, kur Sov. Sąjungos sportininkas pasirodo kaip tikras valstybės tarnautojas, skinas laurus komunistiniam pasauliui. Nėgana to. Jis dažnai užpila vandens ir ant šaltojo karo sukamų malūno ratų. Pavyzdžiui, kai Prancūzija pripažino raud. Kiniją, sovietų delegacija žiemos olimpinio komiteto posėdyje balsavo už Grenoblį, o ne Kanados pasiūlytą Banf vietovę sekantį olimpijadai. Tokiu "laimėjimu" džiaugėsi ir pavergtos Lietuvos spauda, kurios puslapiuose be partijos ir vadų "garbinimo" labai dažnai juodžiausiom spalvomis vaizduojamas neprik. Lietuvos sportininkas gyvenimas, neužmirštant iškelti ir padangės įvairius Sov. Sąjungai užstarnavusius meisterius, tūkstančius dalyvaujančių sportininkų spalio revoliucijos "garbės", lyginant šiandienines pasekmes su prieškarinėmis. Bet užmirštama ar nenorima pasakyti, kad laisvės dienomis lietuvius sportininkas buvo tikras mėgėjas, dalyvavęs įvairiose sporto šakose tik laisvalaikio savo fizinėms jėgoms užgrūdinti ir palyginti joms su kitų valstybių tokiais pačiais sportininkais. Tuo tarpu pavergtos Lietuvos sportininkas šiandien nėra mėgėjas, jis — profesionalas. Tokiu jį padarė naujos gyvenimo sąlygos, diktuojamos Maskvos "ponų".

O kaip išeivijoje? Ar ji pasidavė šio kontinento įtakai? Ar savo širdyse dar turi nepriklausomybės laikų ugnelės — mėgėjiškumo?

Su džiaugsmu reikia atsakyti, kad emigracinis atžalynas Lietuvos sportininkų veteranų dėka liko nesužalotas. Jis ir toliau palaiko mūsų laisvųjų dienų tradicijas, kartu prisidedamas prie laisvės kovos, Lietuvos vardo garsinimo sporto salėse bei aikštėse. Tiesa, mes negalime didžiulius pasaulio rekordais, pasauliniais laimėjimais futbolio, lengvojo atletiko ar krepšinio, tačiau džiaugiamės esamais lietuviškų klubų atsieikimais tarpusavio rungtynėse bei susitikimuose su kitataučių klubais. Džiaugiamės ypač didesniais jų pasirodymais — sportinėmis žaidynėmis, kurių dalis bus balandžio 4-5 d.d. Toronto. Tai mūsų tautinio sporto — S. Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybės.

Neeilinės bus šios žaidynės. Jos stovės išvykos Australijon ženkline, nes iš aštuonių geriausių klubų bus atrinkta dviliks žaidėjų grupė — rinktinė, kuri atstovaus S. Amerikos lietuviams sportinėse žaidynėse Australijoje. Čia ir kyla klausimas: ar išvykos organizatoriai žiūrės vien tik į sportininko sugebėjimą aikštėje, gražaus derinio sumėgime, krepšio imetimu, ar prie tų visų sportinių "pliusų" pridės dar svarbesnį aspektą — tai S. Amerikos lietuvių ambasadoriaus titulą? Sportiniu atžvilgiu, be abejonės, laimėjimai turėtų stovėti pirmoje vietoje. Tačiau yra ir kita laimėjimų pusė, nematoma imtais krepšiais, neatžymėta sportinės spaudos puslapiuose skaitlinėm. Tai tautinis aspektas — su radimas laisvės kovai kuo daugiausia draugu, Lietuvos vardo garsinimas. Kokią naudą mūsų tautai atneš toks "representacinis" krepšininkas, kuris angliškos spaudos atstovui prisipažins esąs tik "American" ar "Canadian" arba lietuviškame pobūvyje-pasilinksminime kalbės tik angliskai ar net išsiginys savo tėvų kilmės krašto? Jokios! Mūsų ištikinimu, lietuvis krepšininkas Australijoje atstovaus visai šio kontinento išeivijai, tad jis turi būti geras žaidėjas aikštėje, o už jos ribų — tikras lietuvis, patrijotas.

K. Baronas

Kas naujo Kanadoje?

Kanados vardas iškilo tarptautinėje plotmėje Kanadai pasiūstus kariuomenę į Kipro salą. Beveik visame pasaulyje politikai linksniuoją Kanadą ir giria jos greitą susiorientavimą. Kipre gyventojai prašo kanadiečių jų vėliavėlių kaip suvenyrų. Deja, kanadiečiai savo vėliavos neturi.

Bedarbių skaičius šią žiemą buvo mažiausias nuo 1957 m. Vasario mėn. buvo tik 467.000 bedarbių, arba 4,7% visos darbo jėgos. JAV bedarbių skaičius siekė 5,6%. Ontario turėjo tik 3,8% bedarbių, Kvebekas — 7,5% ir Atlanto provincijos — 9,6%.

Eksportas komunistinė Kinijon vėl įtempė santykius su JAV. N. demokratų partijos vad. T. Douglas iškelė klausimą parlamente, kodėl JAV kitiškai ir kanadiečiai reikalauja Vankuverio eksporto firma Kinijai yra pardavusi \$150.000 vertės Chrysler autovežimius ir jų dalių. Firma dar turi užsakymų \$1 mil., bet JAV sustabdė eksporto firmas savo gaminių tiekimą. Tos eksporto firmos prezidentas yra Algirdas Grinkus.

Ontario teisingumo min. Cass, policijos prašomas, buvo pateikęs prov. parlamentui įstatymo projektą, duodantį teisę policijai sulaikyti kiekvieną asmenį ir jį laikyti kalėjime neribotą laiką, jeigu suimtas atsisako atsakyti į klausimus. Taip pat buvo numatyta uždrausti suimtajam apklausinėjimo laikotarpį kreiptis į advokatą. Prieš įstatymo projektą kilo tokia audra visuomenėje ir parlamente, kad vyriausybė projektą atsi-

ėmė, o teis. min. Cass atsisakė. Pastarasis norėjo naujuoju įstatymu sutvarkyti išgalėjusius kriminalinius nusikaltėlius. Nauju Ontario teis. min. paskirtas adv. Washart.

Neuždirbą \$5.500 per metus negali įstengti nusipirkti ir išlaikyti namą. Tokios nuomonės buvo prieita Ontario miestų planavimo komisijos.

Kanados delegacija Jungtinėse Tautose yra pasiryžusi iškelti pasiūlymą, kad valstybės, nemokančios mokėti, negalėtų balsuoti. Sov. Sąjunga yra skolinga \$52 mil., Prancūzija — \$16 mil., Formoza — \$14 mil. Mažiau skolingos Afrikos ir Azijos valstybės.

Kanados komunistų partijos suvažiavimas norėjo atvykti iš Maskvos partijos ideologas Leonid Iljicėv, anksčiau buvęs "Pravdos" redaktorium. Kanados užs. r. ministerija atsisakė duoti vizą.

Saskačevano provincijoje rinkimai įvyksta balandžio 22 d. Šiuo metu provincijos vyriausybę sudaro nauj. demokratų partija, anksčiau — CCF. Ji yra valdžioje jau 20 metų. Didėsne opoziciją sudaro liberalai. Nauj. demokratų pasidare populiarus ypač socialinės medicinos įvedimu.

Kanadietis mokslininkas dr. Frank T. McClure buvo JAV apdovanotas pasižymėjimo ženklais už išradimus raktų srityje. Jis dirba Pentagono, turi savo žinioje 100 mokslininkų ir \$8 mil. biudžetą. McClure pareiškė: "Jeigu aš būčiau likęs Kanadoje, gad dirčiau kur nors Br. Kolumbijos cinko kasyklose."

SVEIKINAME XIV ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO ŽAIDYNIŲ DALYVIUS, LINKĖDAMI GRAŽIOS SPORTINĖS KOVOS IR JAUNATVIŠKO DŽIAUGSMO SVETINGOJE TORONTO LIETUVIŲ KOLONIJOJE!

Mūsų darbas, mūsų jėgos, Tau Tėvyne Lietuva!

XIV š. Amerikos lietuvių žaidynių organizacinis ir varžybinis komitetas

Kanados lietuvių krepšinio žaidėjai prieš 10 metų viename pirmųjų tarpklubinių susitikimų, kuriame rungtis Toronto Vytis su Hamiltono Kovu. Laimėjo vyčiai 47:50. Iš kairės: K. Baronas — Kovo pirm., Berzanskis, Dramantas, Žukas, Miežitis, Mackevičius, Bulionis, neatpažintas, Mickūnas, Ignatavičius, K. Šapočkinas — Vyčio pirm. Klūpo: Kudaba, neatpažintas, Duliūnas, Panavas, neatpažintas, Paltarokas.

Maskvos draugystė Skandinavijoje

Ketvirtą dieną Švedijoje viešojo Andriejus Gromyko, sovietų užs. r. min., su žmona Lidija. Ketvirtą dieną tasai savo metu neprieinamas, akmeninės veido išraiškos stalininis "niet" — diplomatas vaikščiojo prisiklijavęs nuotalkingą šypseną. Toji šypseną tikriausiai buvo visiškai nuširdi vizitui pasibaigus. Gromyko galėjo su palengvėjusiu šypsniu keliauti toliau į Suomiją: generalinė repeticija Švedijoje pavyko!

Taip maždaug apibūdinamas šitas vizitas, praėjęs sklandžiai, išsiskyrimo nelaimė, kai viena iš Gromyko palydovų automobilių sutriuškino į ją atsidūžusį dviejų jaunų inžinierių bandomąjį automobilį ir pareikalavo jų gyvybių. Jokie kiti tamsesni debesėliai neapniaukė nepaprastai giedro diplomatų dangaus.

Ruošia kelią Nikitai

Oficialiai tai buvo atsakomasis vizitas į pėrnai atliktą Švedijos užs. r. min. Nilssono apsilankymą Sov. Sąjungoje. Tačiau išlipęs iš lėktuvo Gromyko tuojau perdavė "asmeniškų Nikitos Sergejevičiaus sveikinimus" švedų tautai ir pareiškė, kad sovietinė liaudis žiūri ir artėjantį Chruščiovo apsilankymą Švedijoje kaip į svarbų žingsnį draugystei tarp dviejų kraštų sustiprinti.

Niekas neabejoja, kad Gromyko vizito tikslas buvo iširti dirvą savo boso kelionei. Todėl iš abiejų pusių buvo padaryta viskas, kad šito tyrimo vaisiai būtų patys teigiamiausi. Gromyko atsitovė ne tik gerą nuotaiką, leido vienam savo rimtų palydovų paragauti švediškos gamybos juoką sukeliančių dujų, bet dargi pasistengė nekelti jokių jautresnių klausimų, kaip tai pasiūlymus sukurti Šiaurėje laisvą nuo atominių ginklų sritį ar paversti Baltiją "taikos jūra". Jis pats, ne nelaukdamas oficialiųjų sluoksnių kreipimosi, pažadėjo ir užtikrino, kad švedų viešąja nuomone jaudinantis sovietų nelaisvėn karo metų pakliuvusių švedų jūrininkų likimas sovietų organų tiiriamas.

Iš kitos pusės, visa švedų spauda, vyriausybė ir opozicinė, laikėsi labai santūriai. Jokių de-

J. GRIKIS

Mūsų korespondentas Švedijoje

Prekyba ir "družba"

Galimas daiktas, jog Švedijos užs. r. min. Nilssonui pavyko aiškiai suformuluoti, ko jo vyriausybė tikisi ir laukia iš šio neįvengiamo vizito. Prieš 40 metų — sakė jis — Švedija užmezgė diplomatinis santykius su sovietais, kurie nūdien yra tapę viena vadovaujančių pasaulio galybių. Per visą tą laiką buvęs nuolatiniis sąlytis tarp abiejų kraštų prekybos, pramonės ir mokslo srityse. Ir dabar švedams, esą, labai rūpi būti sovietų prekybos partneriu, lygiai kaip daug dar galėtų būti padaryta prekybos

santykiams išplėsti.

Ar ir sovietams lygiai tiek pat kietai prekybinių santykių pagyvinimas, tai jau kitas klausimas, kuris dar nėra galutinai paaiškėjęs. "Družba" — draugystė — yra tas magiškas žodis, kuriuo jie kol kas nori grįsti savaip suprantamus tarpusavio santykius.

Pastaruoju metu tie santykiai taip išilo, kad jau tiesiog kalbama apie sovietinės "družbos" ofenzivą. Maskvos žefirai dar niekad taip karštai neapitė Skandinavijos link, kaip dabar.

Prieš keletą mėnesių buvo pasirašyta sutartis "kultūriniais ryšiais" pagyventi. Švedų kultūrininkų delegacija skrido Maskvon, o iš ten Stockholmian atvyko didelė sovietų rašytojų grupė. Metų gale Švedijos universitetų kancleris Taškente susipažino su sovietų augštojo mokslo organizacija. Tuojau po to pora desimčių sovietų mokslo žmonių atliko čia kombinuotą studijų ir turizmo kelionę. Vasaryje atvyko rašytojas Genadijus Fiš medžiagos knygai apie Švediją rinkti. Po to sekė Gagarinas ir Bykovskis su plačiomis šypsenomis. Dabar be galėtų būti padaryta prekybos

(Nukelta i 8 psl.)

Lietuvių Fondo suvažiavimas

Kanados Lietuvių Fondo narių — iniciatorių suvažiavimas šaukiamas balandžio 18 d., 2 v. p.p. Toronto, Priskelimo parapijos muzikos studijoje 1021 College St.

Darbu tvarka:

1. Atidarymas.
2. Prezidiumo sudarymas.
3. Organizacinio komiteto narių pranešimai ir diskusijos.
4. KL Fondo statuto svarstymas ir priėmimas.
5. KL Fondo tarybos rinkimas.
6. KL Fondo valdybos sudarymas.
7. KLR revizijos komisijos rinkimas.
8. Sumanymai.
9. Uždarymas.

I suvažiavimą kviečiami ir priartį L. Fondo minčiai.

Nauji asmenys ir organizacijos, įsijungę į Lietuvių Fondą ir tapę

jo nariais:

1. KLB Otavos apylinkė \$100
2. PLIAS Otavos skyrius \$100
3. Inž. A. Paškevičius ir žmona, Otava \$100
4. Dr. A. Jukus, Otava \$100
5. A. Liaukus, Hamilton \$100
6. Inž. S. Naikauskas ir žmona, Windsor \$100
7. J. Tumosa ir žmona, Toronto \$200

Galima pastebėti, kad įnašai atėjo daugiausia iš mažesnių apylinkių, ypač Otavos. Aukojusių dauguma pasizadėjo ateity savo įnašą padidinti ligi \$100. Nuosirdus ačiū!

Einamosios sąskaitos yra atidarytos lietuvių kredito bankuose: "Parama" 1129 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. sask. nr. 2193; "Litas" 1465 De Seve St., Montreal 20, Que., sask. nr. 889.

Kanados Lietuvių Fondo org. komitetas

Popiežius neužmiršo ir netikintųjų

D. Penktadienį popiežius Paulius VI dalyvavo procesijoje nešdamas kryžių. Savo prakalboje ir maldose prisiminė kenciančius, persekiojamus ir pavergtus. Vėlykų šventėje jis laikė pamaldas Sv. Petro aikštėje ir suteikė palaiminimą tikintiesiems bei visai žmonijai, neišskirdamas ne ateistų. Ta proga tartame žodyje popiežius priminė, kad religinė krizė esanti užvaldžiusi daugelio žmonių širdis ir linkėjo, kad Priskelimas pažadintų religinę žmonių samonę. Anot jo: "Mes kviečiame tuos, kurie neturi religijos arba yra nusiteikę prieš ją, su-

prasti, kad jie yra slėgiami irracionalių dogmų, prieštaraujančių bei kankinančių abejonių, viškos beprasmybės, pasmerkimo, einančio iš neivlities ir niekybės." Be to, jis dar kalbėjo netikintiesiems: "Galbūt kažkurie iš jūsų labiau ilgtės ir tuo būdu esate geriau pasiruošę pagauti šviesos spindulį. Jeigu jūs negyvenate nieko neveikime ir nežinajame, jūsų ateizmo tamsa praplės jūsų dvasinės akies lėliukę, ... bandydama įžiūrėti tamsoje atsakyti į gyvenimo klausimą — kodėl." I savo palaiminimą popiežius taip pat įjungė nekatalikus arba yra nusiteikę prieš ją, su-

prasti, kad jie yra slėgiami irracionalių dogmų, prieštaraujančių bei kankinančių abejonių, viškos beprasmybės, pasmerkimo, einančio iš neivlities ir niekybės."

Be to, jis dar kalbėjo netikintiesiems: "Galbūt kažkurie iš jūsų labiau ilgtės ir tuo būdu esate geriau pasiruošę pagauti šviesos spindulį. Jeigu jūs negyvenate nieko neveikime ir nežinajame, jūsų ateizmo tamsa praplės jūsų dvasinės akies lėliukę, ... bandydama įžiūrėti tamsoje atsakyti į gyvenimo klausimą — kodėl." I savo palaiminimą popiežius taip pat įjungė nekatalikus arba yra nusiteikę prieš ją, su-

Savaitės įvykiai

DIDELIO MASTO ŽEMĖS DREBĖJIMAS ĮVYKO ALIASKOJ. Liko sugriauta daugybė namų Anchorage mieste ir tai pačių didžiųjų pastatų. Drebejimo sukelta didžiulė vandenyno banga užliejo eilę vietovių ir padidino žuvusių skaičių. Apytikrėmis žiniomis, žuvo 104 asmenys. Prie jų reikia pridėti žuvusius Oregone, Kalifornijoje, Havajų salose. Nuostolių padaryta \$250 mil. Prez. L. B. Johnson paskelbė Aliaską pagalbos reikalinga sritimi ir pažadėjo visą galimą feder. valdžios paramą.

Tarpusavė hindusų ir mahometonų kovose Indijoje žuvo apie 300 asmenų. Policija ir net kariuomenė buvo pasiūta raminanti įkaitus minių. Sergas 74 m. amžiaus premjeras Nehru apeliavo į tautą, kviesdamas vienybę, nes vidaus kovos gresiančios viso krašto egzistencijai. Indijoje yra 417.000.000 hindusų ir 45.000.000 mahometonų, tuo tarpu kaimyninėje Pakistane mahometonai sudaro daugumą. Nuo pat abiejų valstybių atsiradimo vyko tarp tų grupių nesutarimai. Be to, santykius visą laiką drumsčia Kašmiro sritis, į kurią reikiša pretenzijas ir Pakistanas, ir Indija. Pastaruoju metu santykiai tarp hindusų ir mahometonų įkaino Mahometo relikvijos — plauko pavogimas iš vienos mečetės Kašmire. Rytų Pakistane mahometonai emė pulti hindus, kurie masiškai pradėjo bėgti Indijon. Hindusai gi emė pulti mahometonus Indijoje. Kaikuriose vietose prie hindusų prisidėjo ir krikščionių grupės. Oficialiai skelbiama, kad tai religinės kovos, tačiau faktiškai jos yra politinio ir ūkinio pobūdžio — dviejų kraštų interesų susidūrimas.

JAV likusieji du lakūnai iš nušauto rytinė Vokietijoje lėktuvo po 18 dienų tardymo grąžinti.

Zanzibaro vyriausybė veja anglų lauk. Leidžia palikti tik gydytojams. Lavių inžinieriai ir karininkai turį išvažiuoti ligi balandžio 1 d.

Zenevoj prasidėjo 120 kraštų konferencija, kuri truks 3 mėnesius. Čia susirinko "turtingos" ir "neturtingos" tautos. Pastarosios nori susitarti su turtingomis dėl nuolatinių pagalbos. Yra projektų sukurti naują tarptautinę prekybos instituciją. Bolševikai rusai save priskaito prie turtingųjų klases, ir šį kartą pilnai paremė "kapitalistus" amerikiečius, kurių atstovas ragino neturtinguosius daugiau dirbti, o Nigerijos atstovas tučtuojau atkrito: "mes dirbame kietai, bet daromės vis neturtingesni".

Aiškeja vis didesnis šaltumas tarp prez. Johnson ir Robert Kennedy. Po spaudos sekretoriaus Salinger pasitraukimo iš Baltųjų Rūmų tas šaltumas dar padidės.

Europoj auga susirūpinimas dėl nedarbo, bet dėl gausybės darbų, kuriems nėra pakankamai darbininkų. Ekonomistai norėtų turėti nors ir nedidelį skaičių bedarbių. Ar ne keista?

Egiptoj prez. Nasseris norėtų aplankyti JAV prezidentą, tik šis vis nesusipranta jo pakviesti. Aplamai visi arabų valdovai norėtų patekti į "pažadėtąją žemę" ir tai prieš Izraelio min. pirminko vizitą birželio mėn.

Keturis metus išbuvęs Londono sovietų diplomatas V. Solomatin paprašytas išvažiuoti dėl jo pastangų sužinoti kaip įs gy nybos paslapčių.

Egiptoj prez. Nasseris norėtų aplankyti JAV prezidentą, tik šis vis nesusipranta jo pakviesti. Aplamai visi arabų valdovai norėtų patekti į "pažadėtąją žemę" ir tai prieš Izraelio min. pirminko vizitą birželio mėn.

Rašytojų premija Katiliškiui

Lietuvių Rašytojų Dr-jos literatūros 1963 m. premija kovo 25 d. paskirta Mariui Katiliškiui už knygą "Sventadienis už miesto". Vertintojų komisija sudarė: J. Blekaitis, N. Mazalaitė, Pr. Naujokaitis, A. Nyka-Niliūnas ir A. Vaičiulaitis. Ivertintasis autorius yra gimęs 1915. IX. 15. Ra-

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinį prenumeratą \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuostatai. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

PASTATYKIME PAMINKLĄ

a.a. prof. dr. Kaziui Pakštui

1960 m. vasarai baigiantis, Čikagoje, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė profesorius Kazys Pakštas. Kas jo nepažino, kuriems lietuviškos problemos buvo arti širdies? Juk vėlonios sielosios nuo pat jaunystės iki paskutinės savo gyvenimo valandos. Jam visada buvo brangūs gimtojo krašto ramių artojų vaikai, negalėjęs tingiai skriaudžiami ant šimtmečių tryptamų Rytų—Vakarų vieškelio. Nors jis mokėjo eilę svetimų kalbų, tačiau dėstydamas svetimuose universitetuose ir kolegijose taip pasilgdamas gimtosios kalbos garsu, kad ne kartą savo kambaryje, nors prieš veidrodį, pats su savimi kalbėdavo lietuviškai.

Visagalis jis buvo apdovanotas miniu širdis uždegančiu ugniniu žodžiu ir tik jam vienam būdingu, visada laikos ir originalios minties sakiniu bei mostu. Jis visada — ir tarp sąvųjų ir tarp svetimųjų — didžiavosi esąs lietuvis, kunigaikštis tautos ašins. Jis buvo ištikimas, kad net ir maldoje kalbant su Kūrėju mums geriausiai dera tik lietuvių kalba.

Pakštas buvo šaunus lietuvių tautos narys tėvynėje; jo savo aiškiu pavyzdžiu ir tvirtu patrijotišku nusistatymu jis ypač buvo vertingas ir reikalingas mums atsivertusioms šioms. Vos keletą dienų prieš savo mirtį jis yra pareiškęs, kad nieko šiame krašte nevertina, išskyrus lietuvių. Kaikam galėjo atrodyti, kad tai dar vienas paprastas fantastas pokštas. Bet dinamiko profesorius jautri vertybių skalę neklydo, nes jis jaustė jautė

mums taip pavojingą nutautilio pavojaus. Nors jis sugebėjo savyje suderinti ramų Augstaitijos kaimą su triukšmingu šio kontinento gyvenimu, tačiau jo vidus visada spindėjo Vakarų kultūros pačiomis gražiausiomis vertybėmis. Jis niekada nepasidavė šio kontinento „brainwashing“ procesui. Dar daugiau. Vos keletą dienų prieš savo mirtį, jis visu rimtumu įspėjo ir mus prieš šį pavojų. Šis įspėjimas, duotas 1960 m. Ateitininkų Federacijos kongreso vakarienės metu Čikagoje, yra jo tautinis testamentas, paliktas mums su giliu ir sielvartingu jo prašymu, kad mes neišmainytume savo dvasinių vertybių „už trupinį aukso ar gėdą valgio šaukštą“.

Tokio pat Pakšto mirtingųjų palaikų vieta šv. Kazimiero kapinės, Čikagoje, lig šiol dar nepažymėta nei kulių paminklu. Džiugu, kad Detroite jau veikia komitetas, kuris rūpinasi tokio paminklo pastatymu. Jį sudaro kun. Br. Dagilis, dr. inž. L. Bajoriūnas ir inž. J. Mikala. Didesnės kolonijos jo paprašyti asmenys jau renka aukas šiam reikalui. Pareikime šį vertingą užsimonimą. Juk vėlonios savo palia ir šakota veikia visada tetroško vieno dalyko: kad laisva Lietuva būtų jaukiu kampeliu visiems, kasdien šviesėjantiems jos vaikams. Visi, norintys savo auką prisidėti prie prof. dr. Kaziio Pakšto amžinojo poilsio vietos papuosisimo paminklui, savo aukas prašomi įteikti rinkėjams ar pasiųsti tiesiai: Pakštas Fund, c/o J. Mikala, 16870 Stoepele, Detroit, Mich. 48221, USA.

Vyt. Čižauskas

Vasario 16 gimnazijos statybai reikalinga skubi pagalba

Lietuvių gimnazijai Vokietijoje statomas naujas klasėms pastatas, kuri norima užbaigti iki š. m. rudens. Tik stogo brėžinys. Pastatas kainuos iš viso 800.000 DM. Vokietijoje vyriausybės davė 500.000 DM, lietuvių, išsiskirstę po platųjį pasaulį, iki šiol suaukojo 100.000 markių, bet dar trūksta 200.000 markių arba \$50.000. Gimnazija šaukia ir viso pasaulio lietuvių, skelbdama vajų š. m. kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais šiai sumai sukelti. Be to, gimnazija išsuntinėjo aukų lapus rėmėjams būreliams ir organizacijoms. Kovo mėnuo jau praėjo ir dar negirdėti, bent Kanadoje, kad kas imtųsi iniciatyvos platesniu mastu šį vajų vykdyti. Laukiama, kad atvažiavę pats gimn. direktorius to vajuus vykdyti. Suprantama, kiekvienas mūsų turime savo reikalų užtenkamai, o laiko visiems trūksta. Bet

galime prisidėti prie gimnazijos statybos paremimo neatimdami sau laiko ir nepridedami sau naujo rūpesčio, o visai paprastai, addami savo auką (banknotą ar čekį) ir voką ir pasiųsdami aukų rinkėjui nurodytu adresu.

Daugelis lietuvių remia tą gimnaziją pastoviai per rėmėjų būrelius, kiti duoda vienkartinę stambesnę auką, bet aplamai Vas. 16 gimnazijos rėmimas iš Kanados nėra pakankamas.

Aš renku aukas tai gimnazijai jau 14 metų ir nepasakysiu, kad daug laiko sugaištu — daugiausia rėmėjai savo įnašus atsiunčia paštu arba paimu pripuolamai susitikęs. Dabar, ryšium su vajum, gavęs aukų lapą, prašau visus lietuvių, kurie nori paremti Vasario 16 gimnazijos statybą, atsiųsti savo auką šiuo adresu: P. Lelis, 325 Seaton St. Toronto 2, Ont.

Inž. P. Lelis

PANAMOS KANALAS IR POLITIKA

Panamos kruvini įvykiai pasi- baigė (bent kol kas), bet jų pase- kės, jų reikšmė bei įtaka P. Ame- rikai darys daug nemalonių. Panamos prezidentas Chiari, savo piliečių nuotaukos spaudžiamas nori Panamos kanalo sutartį re- viduoti Panamos naudai. Gal tai ir būtų teisinga, bet Vašingtonas turi pagrindo įtarti, kad Panamos vyriausybė nori iš viso minėtą sutartį nutraukti arba... Pana- mos kanala nusavinti, kaip kad Egiptas padarė su Suez kanalu. Amerikiečiai kanala iškas, įren- gė, įdėdami didelius kapitalus. Be JAV kapitalo Panama nebūtų to kanalo turėjęs, o dabar nusa- vinti svetimą turtą tai yra stipri pagunda, bet pagunda — tai ne būtinai teisybė...

Per riaušes kanalo srityje yra žuvę pora amerikiečių ir 6 pana- miečiai studentai. Yra manančių, kad amerikiečių karinė komanda turėjusi ne kulkomis, o ašarinė- mis bombomis malšinti riaušinius- kus, bet pirmas kulkas į ameri- kiečius paleido panamiečiai...

P. Amerikoje JAV „imperializ- mas“ nėra populiarus, tad nacio- nalistai ir komunistai tuos šešis amerikiečių „imperialistų“ nu- šautus panamiečius studentus pa- darys amerikinio „imperializmo“, amerikiečių kapitalistų žiaurumo aukomis, kankiniais, laisvės did- vyriais. Dabar ant mūro sienų P. Amerikos miestuose ir mieste- liuose atsiranda daugiau propaga- ndinių kurstomųjų plakatų „Mu- eran los yanquis“ — mirtis jan- kiams! Kas seka P. Amerikos spaudą, tas žino, kad tokių pla- katų buvo ir iki šiol, bet dabar jų

bus daugiau. JAV ir P. Amerikos santykių atžvilgiu Panamos įvy- kiai yra nemalonūs, nelaimingi, juo labiau, kad amerikiečiai var- gu bepagęs tinkamai reaguoti ir savo priešų propagandinius puo- lumus.

Komunistai seniai dirba P. Amerikoje prieš vadinamuosius „jankius“, jie įtaigoja, kad Ame- rikos kapitalas noris visą P. Ame- riką pavergti, atimti politinę ne- priklausomybę, kad galėtų P. Amerikos tautas negalėstingai išnaudoti. Be to, ateistiniai ko- munistai baugina P. Amerikos katalikus, kad karingas „jan- kių“ protestantizmas planuoja į- sunaikinti katalikybę. Protestan- tų misijų netruksta P. Amerikoje, kurios tautos yra karštos, jaus- mingos, tad atkakli JAV priešų tarpe yra nemaža ir katalikų ku- nigu. Komunistai pažįsta P. Ame- rikos žmonių charakterį ir savo propagandą puikiai pritaiko vie- tinių žmonių nuotaukai: jie net iš- ateistų laikinai pasidaro kataliky- bės gynėjais! Karšto tempera- mento žmonės greičiau patiki propagandą, negu šiauriečių tau- tos.

P. Amerika yra, aplamai imant, turtinga, bet turty paskirstymas ir ypač gyvenimo lygis yra ne- toks, kaip S. Amerikoje: greta di- delės prabangos — didelis skur- das, todėl tokiose šalyse komu- nistai ir revoliucijos kyla nebūti- nai tolimų valstybių (Rusijos, Ki- nijos) pakurstomos: revoliucijos gimsta ir bręsta vietos sąlygomis. Panamiečiai, palyginti, gerai gy- vena: jiems kanalas duoda ir dar- bo, ir pajamų, tad riaušės kilo

GEDIMINAS GALVA

I. Lietuvos prisikėlimą 6.

Lietuvos laisvinimo vėliavnešiai

Visi politiniai veiksniai yra ly- dimi Sizifo nedalios, nes kasmet ritina sunkų akmenį į laisvės ži- dinį augstame kalne, bet per iš- tisą šimtmečio ketvirtį nepavyko tikslu pasiekti. Korinto karalius buvęs dievų nubautas už klaidą, mes gi esame politinės klastos aukos. Sizifas esą įskaudinęs die- vus, o lietuvių tautos pavergėjas ir klastingas Lietuvos valstybės griovėjas įskaudina kiekvieną, kuris nori laisvę gyventi.

Kova dėl laisvės patikrina ko- vojantių jėgas. Kovotojai, nema- tydami darbo vaisių, ima siaurin- ti barą, pasikliauti laiko tėkme, lyg šios pareiga būtų apardyti pa- vergėjo galybės pamatus paverg- tiems išlaisvinti. Si galvosena mus vedė į du klystkelius: pasi- kėti kitais, manyti, kad vakarie- čių didžiųjų valstybių uždaviniai sutampa su mūsų laisvės ir lūku- riuoti atliekant tik paties gyvenimo primetus uždavinius. Iš veik- losios kovos pamazų imame trauktis ir neveikliai pasiprieši- nimo barą, kuriame jau nebūtinas visų jėgų, visų priemonių suderin- mas, nebūtinas planingas prieši- puolis. Tai ženklas, kad savo vei- dą mes nugręžiame į praeitį, pa- simetame dabartyje, o ateitis gaubiamo, mūsų akimis žiūrint, jau sunkiai nusakomų, tamsių še- šėlių. Vieklieji kovotojai tampa budetojais, kurie neretai pasime- ta mažmožiuose. Mes nesame pa- lūžę dvasioje, bet sunykę veiklo- je. Šiame tarpsnyje neužtenka kalbėti apie šventą Lietuvos lais- vinimą, bet metas prabliiti apie tikslingą politinę veiklą laisvini- mo bare.

Kiekvienas politinis veiksnys turi savo nuopelną, tačiau jie sa- vo veiklos sukakčių minėjimais nepraskins kelio išeiti iš nūdi- nio pasimetimo. Savo vėliavne- šiams esame dėkingi už praeities bandymus, tačiau iš jų laukiame naujų polekių, kurie būtų neat- siejami nuo pavergtosios lietuvių tautos tikrovės.

Mūsų diplomacija

Lietuva pavergus, mūsųji diplo- matija, plačiąja žodžio prasme, pergyveno gniuždančius smūgius. Atstovybių rūmai daug kur atite- ko skirtingais būdais krašto pa- vergėjui. Finansiniai šaltiniai žy- miai susiaurėjo. Politinė raida mūsųją diplomatią išretino, daug kur jų teises susiaurino. Kaikur teliko mūsų diplomatų pavardės, tačiau nepažymint at- stovaujamo krašto, kitur visai iš- braitavus iš diplomatinio korpu- so žinyno. Net ir tie kraštai, ku- rie pripažįsta Lietuvos valstybę, diplomatų įpėdinams nebepripa- žįsta įgalioto ministerio teisių.

Mūsųji diplomatią žymiai iš- retinta, tačiau ji žymiai pralen- kia kitus lietuvių politinius veiks- nius, savo pareigūnų skaičiumi, kurie, būdami pareigose, nėra verčiami iš šalies užsidirbti kas- dieninę duoną.

Mūsų diplomatijos uždaviniai šiuo metu visai pakitę. Nepri- klausomos Lietuvos, plačiąja žo- džio prasme, diplomatai svetur atstovavo Lietuvos valstybei, gy- nė jos politinius reikalus ir glo- bojo valstybės piliečius. Pokario

metu ankstyvesnieji uždaviniai li- ko šalutiniai, o Lietuvos valsty- bės akurimas tapo jų pagrindi- ne pareiga. Ar per ilgą Lietuvos pavergimo tarpsnį jai pavyko su- rasti savo kelią, sukurti Lietuvos laisvinimo planą, kuris būtų vyk- domas pasitelkus atskirų sričių žinovus? Vargu ar mūsų diploma- tija ejo šiuo keliu.

Lietuvos valstybingumo liepsnelės palaikymas

Mūsų diplomatai pasirinko skirtingus kelius. Vieni tūno te- sitenkinti sauru svetimųjų reikalų, kiti protarpiais daro ne- toli siekiančius pereinamus sa- vatai spaudai. Veiklesnieji atsto- vauja valstybei priėmimuose, jos reikalais daro diplomatinis žy- gius ir įsijungia visuomeninėn veiklon.

Mūsų diplomatų visuomeninė veikla yra susieta su laikiniais pavojais. Lietuvos valstybingu- mo puoselėjimas yra vertingas, tačiau savo vietoje ir savo metu. Politinė išeivija dar pakankamai budri ir vargu ar päsigaunda daž- niu patrijotiniu kalbų, kurios iš- tolo neatstoja valstybingumą stiprinančių veiksmų. Ta išeivija ryžtingai veikė mūsų atstovybių reikalu net neturėdama pakanka- mų žinių apie atitinkamų mūsų atstovų darytus žygius bei jų iš- davus.

Kaikurių diplomatų nusigręži- mas nuo politinės išeivijos, kaip ir perdėtas įsijungimas visuome- ninėn veiklon, yra du kraštutini- mai. Diplomatai elgiai pridera- mai, ka išskirtinomis progomis tinkamai atstovauja valstybei ir palaiko tautinį bei valstybinį nu- stiekimą. Tačiau jų pagrindinis uždavinys — kreipti dėmesį ne tiek į savuosius, kiek į laisvinimo ugnelės palaikymą ir Lietuvos vardo gynimą svetimuose kra- stuose.

Lietuvos vardo gynimas

Visų, o ypač mūsų diplomatų, uždavinys — svetur ginti Lietuvos nepriklausomybę, kovi- ti dėl jos atstatymo ir saugoti Lietuvos vardą nuo pažeidimų. Šioje srityje būta daugelio ban- dyimų, tačiau nedaug ištesėta. In- formacijos ir propagandos spry- gės užkaišiojam atsitiktines spry- gas, tačiau nesugebėjome pasi- naudoti svetur esančiomis progo- mis. Diplomatiijoje ypač ryškus rėmimasis tolimą praeitimi, nau- dojimas teisiųjų teigimų ir perma- žas atsivertimas į lietuvių tautos nuodieną dalį. Primi- mas sudarytu sutarčių ir jų su- lauzymas iš Maskvos pusės poli- tiniam pasauliui yra gerai žino- mas ir, galia, vakariečiuose jau mažai veiksmingas ginklas, ypač ji atsiejus nuo dabartinės lietu- vių buities. Neturiu pagrindo teigti, kad mūsųji diplomatią atsidėjusiai seka, studijuoją li- tuvių tautos nedalį ir būdingus, dėmesį atkreipiančius duomenis panaudoja mūsųjai kovai.

Nemazų mūsų diplomatijos pa- stangų prašosi klaidingų tvirtini- mų svetimuose šaltiniuose atitai- symas. Vien šiam darbiu kiekvie- ras krašte reikalingas didelis apdairumas, nuovoka ir stipri or- ganizacija, kuriai pritiktu vado- vauti mūsų diplomatams. Ši sprą- ga priverstė net organizacijas ki- stis, skelbtis, bet nieko nepada- rius nutilti. Bet pavienių asme- nų, pvz. Jasiaus, kreipimasis į sen. Thomas J. Dodd dėl žemė- lapuose padarytų klaidų davė teigiamų vaisių. Šios srities dar- ba tinkamai organizavus, laimeji- mai būtų didesni. Enciklopedi-

jos, vadovėliai, veikalai, žemėla- piai, jei organizuoti nekovosi- me, ateityje bus dar labiau nusė- ti šališkomis ir klaidinančiomis informacijomis.

Žygis kultūriniame bare

Siuo metu politinė veikla daug kur yra įšalusi. Vienos įtakingos valstybės užsienio reikalų minis- terija gyrė jau mirusį mūsų at- stovą: „jis puikus, nes mūsų ne- trukdė“. Jei kaikuriuos užsienio reikalų ministerijos ir leidžiasi „trukdomos“, negalime pasi- džiaugti pasekmėmis. Mes turime politiškaai budėti, tačiau politinei kovai reikia panaudoti visas prie- mones. Mūsų diplomatijos uza- davinys — kreipti dėmesį ne tik į ministerijų pareigūnus, bet ir į kultūros srities darbuotojus. Glaudūs santykiai su socialinės srities mokslininkais, rašytojais, menininkais, muzikais, žurnalis- tais gali būti našesni už pokal- bius su ministerijų valdininkais. Si svarbi sritis, deja, palikta at- skirų asmenų gerai valiai. Rašy- tojas St. Zobarskas, varganai pra- dėjęs ir jau keturiomis knygomis amerikiečiams pristatęs mūsų ra- šytojus, atliko dideli darbą. Jis yra ne tik kultūrinis, bet ir po- litinis.

Mūs diplomatai negali tušcio- mis rankomis pradėti su kitų kraštų kultūrininkais. Šiai veiklai reikalingas pasiruošimas, apga- votas toliau siekiantis planas, ku- riam vykdyti pasitelktini mūsų kultūrininkai.

Mūsų diplomatijos laukia dide- li darbai, kurie prašosi įrikuoja- mi į jos veiklos toliau siekianti planą, kurio vykdymui turėtų at- sirasti rėmėjai ir lėšų.

Naujasis Kanados-imigracijos ir pilietybės min. René Tremblay. Gimęs 1922 m. prancūzų šeimoj Luceville, Kvebeko prov. Studi- javo socialinius-ekonominius mokslus Lavalio, McGill, Liuvono ir Cambridge universitetuose. Profesorius Lavalio un-te nuo 1950 m.

Revoliucinė ukrainiečio kalba Kanados senate

MARJIA RAMŪNIENE

Kvebeke kilęs tautinis prancū- zų sąjūdis ateina su naujais re- kalavimais. Jaunieji, pilni įkar- šio, reikalauja nepriklausomybės Kvebeko provincijai. Kvebeko intelektualai ir ekonominiai gy- venimui vadovaujanti grupė re- iškia Kanados prancūzams ly- gių teisių su anglais, o Kvebekui kultūrinės ir ekonominės laisvės: tvarkyti savo kultūrinį gyvenimą, mokyklas, vidaus reikalus, natū- ralių gamtos turtais bei išteki- mus, mokesčius, paliekant feder- valdžiai užsienio politiką, gyny- bą ir muitus (tojo grupė, atrodo, laimės ir prives prie Kanados konstitucijos pakeitimo). Trečio- ji grupė — Kvebeko ūkininkai, darbininkai ir dalis įvairios pro- vincijos užimamųjų geras pozici- jas asmenų širdimi pritaria sąjū- diui, bet pasitenkina vien lygių teisių prancūzų kalbai ir kultūrai pripažinimu.

Tasai sąjūdis įsiubavo gana ra- miai anglų vairuojamą ir į konfe- deracijos šimtmečio pabaigą be- plaukianti Kanados gyvenimą.

Otavos pozicija

Otava, siekdama pusiausvyros, sudarė karališkąją dvikultūriškū- mo ir dvikalbiškumo komisiją. Ji tyrinėja problemą ir apklausinė- ja visuomenę. Valdinėse, ekono- minėse, visuomeninėse pozicijo- se ir visus vicedirektorių, -minis- terių, -pirmininkų postus skubiai skiriami prancūzai kanadiečiai. Dvikalbiai turi pirmenybę, o vien angliška kalbantieji valdžios tar- naučiai lanko jiems ruošiamus prancūzų kalbos kursus. Tuo tar- pu abu dvikalbiškumo komisijos vadovai (Carlton un-to rektorius Dunton ir žurn. Laurendeau) gau- na grasinančių laišku ir iš pran- cūzų, ir iš anglų.

Duetas ir trio

Kai duetui derinant stygas ir trečiasis smuikas nedarai atsi- liepė, abu vyresnieji broliai lie- pė jaunėliui — etninėms gru- pėms — nutilti ir paklusniai at- verst pirmųjų duetui gaidų la-apus. Jie tarė: „Neverk, jaunėli, asaros nepadarys tavęs muzikan- tu; pirmiausia suderink savo

dos vyriausybės apgyventi ir kul- tyvuoti milžiniškus tuščius plo- tus ir prisidėti prie krašto orga- nizavimo.

Ukrainiečiai mokyklose ir valdžioje

Apie šios III grupės įnašą į Ka- nados gyvenimą nemini krašto istorikai ir visuomenė į šį nėra žinomas. Tik Manitobos provincijos valdžia davė lėšų per „Histo- rical Society“ 1946 m. paruošti istorines studijas apie įvairių tautybių Kanadoje įnašą į Kanados kultūrą (ukrainiečių ir žydų studijos jau išspausdintos, lenkų, islandiečių, menonitų ir kitų jau paruošti rankraščiai). Pz. ar daug kas žino ukrainiečius bur- mistrus: Winnipegę, Edmontonę, Windsorę, Kenorą ir daugelyje mažesnių miestų? Parlamentu narių ukrainiečių yra Manitoboj, Saskatchewan, Alberto ir Onta- rio; ministeriai — Sask., Man., Ontario, Alberto; keli fed. parla- mento nariai, I fed. valdžios ministeris, 3 senatoriai, — iš vi- so 74 parlamentarai ukrainiečiai. Ukr. kalba ir literatūra dėstoma Saskatchewan, Manitobos, Albertos, Toronto, Montrelio ir Otavos universitetuose. Ukrainiečių kal- ba, kaip laisvai pasirenkama, įvesta Sask., Man. ir Albertos gimnazijose (High School). Perei- toj sesijoj parlamentas įstatymu įsteigė ukrainiečių poeto T. Se- venkos fondą. Paminklas jam pa- statytas 1961 m. prie Manitobos parlamento rūmų. Senatorius P. Yuzyk padeklamavo laisvės, ly- gybės ir brolybės dainiaus eilė- raščius ukrainietiškaai parlamen- te.

Ne dvi, bet daug kultūrų

Sen. Yuzyk visai teisingai kriti- kavo dvikalbiškumo komisiją. Kodėl gi tik dvi kultūros? Indė- nų ir eskimų radom čia ir jie te- begyvena; net britų grupė yra daugiakultūrinė: anglų, škotų, ai- rių, velšų, o kur visos kitos? Jei iškeliamos tik dvi, paneigiamos visos kitos. III grupė atsiduria posūnių rėlėj. Tai nepatarnauja vienbei ir prietarauja konstitu- cijai. 1963 m. geg. 16 d. parla- mentinėje sosto kalboj pasakyta: „Mūsų valstybė semia stiprybę ir gauna charakterį iš įvairių kultū- rų, kurių žmonės atvyko iš įvai- rių kraštų kurti Kanados, kokią mes turime šiandieną. Didinga Kanada sukurti galėsime ne uni- formiškumu, bet tik nuolatiniu įvairumu“.

Jeigu dvikultūriškumas būtų pilnai įgyvendintas iki dviejų tautybių koegzistencijos, tada iš visų kanadiečių būtų reikalauja- ma pasidaryti arba anglais, arba prancūzais. Tas tikrai neįmano- ma, nes tautybė yra kilmės, krau- vės dalykas, ne pasirinkimo. Tai prieštarauja demokratijos prin- cipui. Kaip savo kalboje yra pa- žymėjęs opozicijos vadas senato- rius Brooks: „...ką mes bedary- tume, iš prancūzų nepadarysime anglo, nei iš anglo — prancūzo, bet mes galime abu padaryti ge- rais kanadiečiais. Tas pats ir su kitom etninėn grupėm — mes (Nubetta 16 psl.)

LIETUVIO ADVOKATAS ISTAIGA —

NEIMAN,
BISSETT &
SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO
(arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

NAUJA LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĖ

ALBION MOTORS LTD.

R.R. 3, Bolton, Ont.

Tel. Bolton 857-1030

PARDUODAMI: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (SPORTINIS) IR OLDSMOBILE AUTOMOBILIAI BEI CHEVROLET SUNKVEZIMIAI.
MŪSŲ KAINOS ŽEMIAUSIOS, pvz., naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevroletas tik \$2.298,85. Įmo- kėjus \$298,85, balansas \$18,72 į savaitę, 2 metų arba 24.000 mylių garantija.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Atstovybė yra prie 50 plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechanikiniai pataisymai. Toliausnių vietovių pirkėjams kainas prisirišdame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos. Rašykite lietuviškai arba angliškai. Skambinant klausti Joe arba John.

VISAIS AUTOMOBILIŲ REIKALAIS KREIPTIS:

JUOZAS STALJORAITIS G. McALLEN
Namų tel. RO 2-2407 Tel. Bolton 857-1030
Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami
Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

ŠEIMOS ŽIDINYS

Skyrių vedė IRENA LUKOSEVICIENE

SUKILIMAS PRIEŠ AUTORITETĄ AR JO STOKĄ?

DR. A. SIDLAUSKAITE

Autoritetas galima apibrėžti kaip politinę ar socialinę sritį, pasivertusią asmenybe. Autoritetas gali būti igaliotas, išrinktas ar savo pranašumu angstos pozicijos atstovas. Esminė autoritetingo žmogaus savybė yra galia ir kompetencija arba abi šios savybės drauge. Tu, virš kurių ši asmenybė yra iškilusi, natūrali pareiga yra jai reikšti pagarbą ir klusnumą.

AUTORITETO SAKNYS

Autoriteto apraiškų užtikinama ir gyvūnų pasaulyje. Kur yra "bendruomenės" gyvenimo ženkli, ten randama ir tvarkos pėdsakų, atseit valdžios, kompetencijos — paklusnumo. Skrudintų ir bičių pasaulis duoda vieną gražiausių bendruomeninio gyvenimo pavyzdžių.

Be abejonės, lengva argumentuoti, kad toji "socialinė" sąranga yra instinktyvi ir negali būti lyginama su sudėtinga ir labiau išvystyta žmogaus pasaulio santvarka. Tiesa, ji yra per daug pastovi ir tikslinga palyginus su mūsų žmogumi. Žmogaus socialinė bei politinė tvarka yra pajungta, kaip ir patys žmogus, nuolatinei raidai. Žmogus yra ne vien gamtos kūrinys, bet ir savo likimo kalvis. Kaip ir kiekvienas kitas gyvis, žmogus pradžioje yra bejėgis, net labiau bejėgis, negu bet kuris kitas gyvūnas. Jis ateina pasaulin palenktas gamtos tvarkai. Dėlto jis priklauso nuo vyresniojo — motinos ar tėvo — pagalbos. Kaip ir žemesnieji kūriniai, taip ir žmogus kūdikis ar vaikas nedideliu vyresniojo autoriteto bei kompetencijos, nesipurto paklusnumu.

Skirtumas tarp žmogaus ir gyvūno, net ir biologinio patvarkymo plėtimyje, yra aiškus. Gyvūnų "bendruomenės" organizacijoje nėra pakaitos iš kartos į kartą. O jei ji ir vyksta evoliucijos prasme, tai tik kaip rūšys, klasės ir pasikiri individai. Gyvūnų tėra nesamoningos šios vyksmo dalys. Jie yra bejėgiai suvokti, iverinti šia evoliucijos eiga. Žmogus gi yra apdovanotas išvalgumu; dar vaikas, ir tai visai jaunuolis, pastebi save ir kitus, kurie viską gali, viską turi, viską žino... Jis aptaria skirtumą tarp savęs ir suaugusių, tarp tėvų, giminių, kaimynų. Neilgai teuz trunka iki jo pasamoningos pradžios.

surizgę prisiminimai, vaizdai ir jų išgyvenimai išryškėja į aiškia savoką: čia aš, o čia suaugęs žmogus. Didelių žmonių — mąsto vaikute — štai tokios savybės, o mano — tokia pozicija; kitokia padėtis ir kitokios savybės...

Autoritetas ta prasme turi gilų biologinį pagrindą. Ir žmogijoje bendruomenėje šis biopsichinė apraška yra neišvengiama. Jei kartais pasitaiko, kad vaikas, jaunuolis, žmogus neturi jokio autoriteto pajautimo, tai šio reiškinio šaknų reikia ieškoti ontogenetinėje, atseit, ne žmonijos, bet atskiro žmogaus vystymosi istorijoje.

KOMPETICIA IR KOMPETENCIJA

Kiekvienoje socialinėje sąrangoje du individai vienas nuo kito visai nepriklausomai susiduria savo gyvenimo kelyje. Jie siekia to paties objekto savo pagėdavimams patenkinti. Rungtynės, kova ir silpnosios išsivystymo baimė, vienas kito vengimas. Stipresniojo kompetencija yra pripažįstama iki rungtynių patirtis būna neužmiršta.

Taip įvairių gyvulių ir paukščių rūšių rungtynės dėl maisto, dėl patalės. Taip žmogus, pamiršęs kultūros bei moralės išpareigojimus, rungtynės dėl pirmos vietos, dėl savo garbės politinių apeliacijų.

Kuriamu metu ir kodėl žmogus praranda instinktyviai įgytą savybę pripažinti savo priklausomumą nuo vyresnio, nuo daugiau galinčio? Tuo metu, kai jis, pradžioje nesamoningai, vėliau aiškiai pastebėdamas, kad gali priylgti ar net pralenkti tai, kuris buvo jo autoritetas, kai jis buvo mažas, kol ne daug težiņojo, kol neturėjo sekėjų. Tik tos gyvūnų rūšys išvengia rungtyniavimo dėl pozicijos bendruomenėje, kurių ne tik individualinės savybės, bet ir pati "bendruomenės tvarka" yra dėsni, atseit, instinkto, o ne individualinės patirties išlavas. Šiuo atžvilgiu nėra geresnės iliustracijos kaip bičių pasaulis. Šioje sąrangoje karalienės autoritetas yra negincijamas. Joje išvengia ma betkokių varžybų — kompeticijos; jeigu yra pramatomas, kad gali gimti daugiau kandidačių į karalienės, pastaros sunaikinamos prieš subręstant. Tik viena jų teižauzga valdovę, kuriai nereikia nei kariuomenės, nei ginklu; ji yra globėja, prižiūrėja, puseleja, nes nuo jos priklauso ateinančių kartų likimas.

Ir žmonijos istorijoje, kur kilmingumas yra perduodamas kraujo paveldėjimu, niekas autoriteto, nei jo kompetencijos nedrįsta gincyti. Deja, šis visuomenės organizacijos būdas galima laikyti tikrai istoriniu pavyzdžiu. Ne tik zoologikai išsklesnių gyvulių rūšyse, bet ir demokratiškoje žmonijos socialinėje tvarkoje autoriteto pripažinimo reikia ieškoti bresniantio individo kompetencijoje. Tik jaunuolis kūdikis yra suaugusiam. Normaliai besivystas jaunuolis pirma atsiekia kompetencijos sau lygių tarpe, o vėliau iškyla ir virš jų, kurie jį pralenkia amžiumi.

PRAKILNUMAS IR MORALINIS AUTORITETAS

Paskutinė ir tai esmingai žmogiškiausia autoriteto savybė yra prakilnumas. Ši savybė išplaukia iš vidinės darnos ar tvarkos. Tai yra žmogus, kuris iškyla virš minios, ypatingai kada ji praranda pusiausvyrą. Jis tampa patarėju, kai kiti nežino, ir kuria pusę kreiptis, kokios išeities ieškoti. Jis yra žmogus, ir kurį gali

V. Krėvės "Prie dangaus vartų" vaidintojai Kennebunkporto lietuvių T. pranciškonų gimnazijoje. Iš kairės: E. Daniliūnas — šv. Mikalojus, S. Rastonis — šv. Petras, J. Šipaila — Gugis, K. Mačiulaitis — Kukis ir R. Gudinskas — šv. Jonas. Scenai paruošė B. Kerbelienė.

Nuotr. B. Kerbelienės

atsiremti ir skausmo priblokštas, ir kelio įsėjantis. Tai asmuo, kuris lyg švyturys, nepastebėtas šviesos, sužiba, kai politinė, socialinė ar asmeninė naktis užtemdo kelią. Moralinio autoriteto savybė yra iškilimas ne virš savo bendraamžių, bet virš gamtinių ir grynai socialinių, jo bendraamžių be išimties prieinamų apraškų. Tai didvyris, kuris nebijo mirti, tai šventasis, kuris nebijo siekti idealo, pralenkiančio apčiuopiamą realybę, tai išmintinis, kurio intuicija panaudoja praetities patirtį ateities įvykių eigai aptarti.

TRUMPAI: biologinis ryšys yra nesamoningas ir pagrįstas gyvybės išlikimo ir jos puseleėjimo dėsniu. Jis yra būdingas jauniems vaikams ir, istoriškai, kraujo dinastijoms. Bėsiųginis priklausomumas ir vergiškumas apibūdina tai santyki. Psichologinis autoritetas yra pagrįstas protinio pajėgumo ir profesinė kompetencija. Sekėjus šis autoritetas sukelia pagarbą. Moralinio autoriteto savybė yra dvasinės dorybės. Sekėjus jos pažadina susižavėjimą, meilę, atsidavimą.

VAIKAS ŠIŲ DIENŲ SEIMOJE

Šeima be šaknų. Tėvai vos per 20 metų peržengę. Patys dar tebesidairo atramos, ideologikai pasimėtę... Senelių, vyresniųjų ir jiems reikiamoms pagarbos taip pat nėra. Be to, patys šeimose paauklę... jei ne savųjų, tai samdytų auklių pavidale, kurie jaunuolio vaiko akimis atrodo suaugę... Kol vaikas tebėra mažas, maždaug iki 3 metų, nėra vargo. Jis tikrai jaunai mamai yra viskas, ir jam mama — viskas. Jis juk nepajėgia dar atskirti žmogaus nuo daikto ar bent nuo jo paties pareikalavimų. Bet kai tik pradeda atskirti žmones ir suvokti savo padėtį jų tarpe, tarp trijų ir penkių metų amžiaus, dar toli gražu jis nesudaro aiškos savokos, kas toje šeimoje yra autoritetas ir kaip visi kiti šeimos nariai privalo jam paklusti. Šiandieninėse šeimose, kur vaikas yra vienas, planuotas ir be galo brangus, vaikai lengva susidaryti vaizdą, kad jis yra autoritetas: jam visi turi tarnauti, o ne atvirščiai.

Todėl labai nelogiška yra manyti, kad vaikas sukuria prieš autoritetą, kai jis nėra turėjęs progos suvokti, ką autoritetas reiškia. Tėvai yra atsakingi už tai faktą. Jei pataikauja vaikui, biologiškai betkokią jo pareikalavimą, nedrįsta jo sudrausti. Nejaugi versni mažytį nubraukti

asarelę? Arba: kam čia varžyti vaiko laisvę... Maisto perpildytą, darbo namie nedaug, motinai pati greičiau viską atliks. Si biologiška vaiko meilė gali net taip toli nueiti, kad tėvų akys ne kaimynai ir mokytojai yra kalti, jei jų dukra ar sūnelis yra nepageidaujami svečiai, nes nežino ribų arba nepripažįsta minimalinių mandagumo taisyklių.

Šitai šeimoje užaugęs vaikas, tapęs paaugliu, natūraliai pasidaro našta net ir tėvams. Jo apetitams nėra galo; jis negali būti mažesnis už bet kurį kitą. Jo socialinė kompetencija yra pagrįsta vien pajėgumu girtis ir išleisti kišenpinigių daugiau už kitus... Daug mamičių ateina pasiskųsti vaiko nepaklusnumu, išlaidumu, stoka pagarbos. Sunkiu kultiinti tėvus: jie darė, ką galėjo, ir tai iš meilės. Bet už ką bausti vaiką? Iš kur ir kaip galėjo išmokyti kitaip jausti ir kitaip gyventi? Jei didžiulia gerširdžių tėvų būtų gyvenę kur nors tolimame kaimo kampelyje, vaiko auklėjimo problemos būtų visai kitokios, o gal nebūtų buvę jokios problemos. Nebūtų buvę kaip leipinti. Patys sunkiai ir ilgas valandas dirbdami būtų neišvengę ir vaikui uždėti pareigų: bent vaiko aduclacijos — garbinimo tikrai būtų buvę išvengta.

VAIKAS BEDVASIAJE VAKARŲ PASAULYJE

Lepintas nuo lopšio iki mokyklos, perpildytas sensacingomis sensuolinėmis temomis mokyklos amžiuje, tėvų aptarnautas, svetimų inspiruotas, šiu dienų jaunuolis ne tik nežino kas yra autoritetas, bet yra įsitikinęs, kad tokiai savokai nėra vietos modernioje pasaulyje. Be abejonės, nepripažįdamas tvarkos šeimoje nei bendruomenėje, kurioje jis turi gyventi, šiu dienų jaunuolis, anksčiau ar vėliau, yra priverstas sustoti ir pagalvoti. Daznai tas atsitinka dėlto, kad nepažįsto ir nepripažinto autoriteto varžtai jį sugrobia. Kitais atvejais dėlto, kad vidinis chaosas pasidaro nebeperšamas. Stoka savės disciplinos, nepajėgumas atsiekti gyvenime nieko konkretaus isakmiais padoro: nėra autoriteto, nėra limitų, nėra vilties ir betkokią pasisekimą.

Taigi, nebe tėvai, bet patys jaunuoliai, ypatingai tie, kurie yra apdovanoti gabumu ir jautria siela, pasijunta lyg apvogti, pastebi, kad jiems trūksta gyvenimo sturburkaulio — augstiesnio idealo. To idealo trūksta, nes nesutinka prakilnaus, dvasiškai pranašaus idealo išmogninio, moralinio autoriteto! Jaunuolis, kuriame yra išlikę tauraus žmogiškumo žymiu, nors jis pats gali būti dar labai toli nuo dvasingumo, ilgisi atramos — autoriteto, t.y. asmens, kurio gyvenimas yra palenktas augstiesiems idealams.

TEVAS — SAVO VAIKO AUTORITETAS
Tėvai, kurie dar tebesivadovauja visai aiškiai suformuluotų socialinės tvarkos principu — vaikas turi paklusti. Tėvai nustato dienos ir gyvenimo tvarką. Jie moko vaiką paklusti mokytojų ir kunigui, būti mandagiu su vyresnio amžiaus ponu ar ponija... Deja, ir šios grupės tėvų eilėse užauga vienas kitas atžagareivis.

Siuo atveju reikia prisiminti principą, kas yra autoritetas, kas yra prakilnesnis savaja kompetencija. Šių dienų mokyklinis jaunimas auga tokioje aplinkoje, kuri persunkta tikėjimu ir žmonijos evoliucija, ir žmogaus, jei ne kūrybingumo, tai bent protingumo galia. Vaikas ir jaunuolis, perpildytas neatrinktomis įvairių sričių žiniomis, jaučiasi viską žinans. Didelė dalis tėvų šiandieną žino daug mažiau už savo pamokslintus vaikus. Dar blogiau: vaikai paramia savo žinojimą kitais autoritetais. Pastarieji gali būti televizijos "didvyriai" ar mokyto-

jai, kurių filosofija yra išskaityta iš betkurio vadovėlio... Tuo tarpu tėvai, darbo nualinti, nepajėgūs apsisukaityti svetima kalba, jaučiasi bejėgiai atremti vaiko argumentaciją. Tėvų kultūrinė stagnacija, stoka informacijos klausimais, kurie domina jaunimą, be abejonės, įgalina jaunuoli jaustis pateisintu. Dar liūdniau, kada vyresnioji karta pradeda įrodinėti tuo, kas dvelkia praetimi ir tai subjektyviais atsiminimais. Pastarieji gi šiam krašte gimusiam ir dar tik dabartini tebe gyvenančiam jaunuoliui atsiduoda labiau kultūrinio atsilikimo, negu pagarbą įkvėpiančių vyresniosios kartos autoritetingu žodžiu.

Be abejonės, nepripažįdamas tvarkos šeimoje nei bendruomenėje, kurioje jis turi gyventi, šiu dienų jaunuolis, anksčiau ar vėliau, yra priverstas sustoti ir pagalvoti. Daznai tas atsitinka dėlto, kad nepažįsto ir nepripažinto autoriteto varžtai jį sugrobia. Kitais atvejais dėlto, kad vidinis chaosas pasidaro nebeperšamas. Stoka savės disciplinos, nepajėgumas atsiekti gyvenime nieko konkretaus isakmiais padoro: nėra autoriteto, nėra limitų, nėra vilties ir betkokią pasisekimą.

Taigi, nebe tėvai, bet patys jaunuoliai, ypatingai tie, kurie yra apdovanoti gabumu ir jautria siela, pasijunta lyg apvogti, pastebi, kad jiems trūksta gyvenimo sturburkaulio — augstiesnio idealo. To idealo trūksta, nes nesutinka prakilnaus, dvasiškai pranašaus idealo išmogninio, moralinio autoriteto! Jaunuolis, kuriame yra išlikę tauraus žmogiškumo žymiu, nors jis pats gali būti dar labai toli nuo dvasingumo, ilgisi atramos — autoriteto, t.y. asmens, kurio gyvenimas yra palenktas augstiesiems idealams.

TEVAS — SAVO VAIKO AUTORITETAS
Tėvai, kurie dar tebesivadovauja visai aiškiai suformuluotų socialinės tvarkos principu — vaikas turi paklusti. Tėvai nustato dienos ir gyvenimo tvarką. Jie moko vaiką paklusti mokytojų ir kunigui, būti mandagiu su vyresnio amžiaus ponu ar ponija... Deja, ir šios grupės tėvų eilėse užauga vienas kitas atžagareivis.

Pavasario darbai namų sodeliuose

V. ZIEMYS - ZEMECKAS

Sodininkystė yra menas, kuris suteikia daugiausia pasitenkinimo, nes sodininko sukurtas pavaišklas nestovi vietoje, bet keičiasi su kiekvienu metų laiku, su kiekvienu diena.

Kiekvienas sodelio mylėtojas, sodindamas augalą savo sodelyje, vaizduotėje turi susidaryti vaizdą, ką jis duos sodeliui, kaip jis atrodys šią vasarą, kitais metais ir po daugelio metų. Daznas padaro klaidą ir pasodina augalą neten, kur jis geriausiai tiktų. Be didelės žalos gali tai pataisyti, iškasdamas ir pasodindamas ten, kur jam yra tikroji vieta. Per tokias klaidas sodininkas mokosi ir tobulėja.

Sodelio vaizdas turi būti rūpestingai sukurtas žiūrint iš kiekvienos pusės, iš kiekvieno kampo. Kiekviena gėlių eželė, kiekviena žydinčių augalų grupė yra ne plokščias paveikslas, bet tarytum skulptūra, kuri turi būti pasigrožėtina iš visų pusių. Medžių grupė sodelyje sudaro paslaptingą namų alkove, kurioje paukšteliai randa prieglaudą, o šeimininkas — nusiramimą, poilsį po kasdieninių pareigų ir rūpesčių.

Su pavasariu bei atbūndancia gamta atgimsta ir sodininkas po žiemos lėtargo ir su džiaugsmu grįžta prie savo paveikslų kūrimo sodelyje.

Balandžio mėn. sodeliuose yra begalės darbų. Vienas pirmųjų, tai išvalymas žiemos metu atsiradusių įvairių šiukšlių. Rūpestingai išvalius ir išgrębėjus, pašalinant atlikti genėjimą, pašalinant išdžiūvusias ir palaužtas šakeles. Šiuo metu yra labai sveika visus augalus sodelyje nuplauti stipria vandens srove nuo gatvės dulkių ir fabrikų suodžių. Lėpieji augalai, kaip arbatinės rožės, azalijos ir pan. galima jau nudengti. Jiems pradėjus augti po priedangą, sunku atidengti nepažeidus. Tas atsilieptų ateities grožiui. Šiuo metu yra pats geriausias laikas suteikti augalams maisto — mineralinių trąšų pavidale, nes augalai balandžio pradžioje dar vis yra apmirno stovyje ir galima saugiai panaudoti stipresnes trąšas ir didesnį jų

kiekį be pavojaus nudeginti vejelės žolę, gėles ar krūmelius. Iš tokių stipriųjų — vertingų trąšų yra Ammonium Sulphate — dirbtinė salietra — su 20% azoto. Ši trąša labai naudinga žolėi ir nuolat žaliuojančių augalų stipriam augimui. Vasaros metu ši trąša perstipri ir nepatartina naudoti. Šios trąšos duoti apie 6-8 svarus 100 kvadratinį jardų. Šalia šios trąšos reikia duoti kombinuota mineralinių trąšų rūšis, susidedanti iš sekancios proporcijos: 10:10:10, t.y. 10% azoto, 10% fosforo ir 10% potašo. Kiekis priklauso nuo žemės kokybės ir svyruoja tarp 8-16 svarų 100 kv. jardų plotui arba 80-160 vidutiniam sklypui — 20 x 50 jardų. Žemės supurenimas gėlių eželese ir tarp žydinčių bei nuolat žaliuojančių augalų yra taip pat labai svarbus, nes suteikia šaknims oro, kuris labai reikalingas sveikam jų klestėjimui. Tik viena reikla neužmiršti, kad molio žemėje šis darbas turi būti atliekamas tik tuomet, kai yra pakankamai drėgnai ir nelimpa prie kastuvo ar šakės. Jei norima pagerinti sipna sodelio vejelę, tai balandžio pradžia yra geras laikas pasėti geros rūšies žolii seklių ir padengti plonu perpuvusiu durpių sluogsneliu (apie 1/2 colio storio) arba gerai patręšusiu mėšlo kompostu iš grybų augintojų. Šviežias mėšlas nepatartina naudoti, nes turi milijonus gyvų piktybių seklių. Nepatartinas ir paprastas juodžemės, nes jis, būdamas sunkus, dažnai nuslopina lapus žolėlės vejelėje. Šiuo metu yra pats laikas užsakyti norimas seklas bei augalus iš įvairių katalogų ir pradėti sėti vasarines gėles ir dežutes. Smėlio žemėje balandžio mėn. galima pradėti sodinti augalus, nes ankstyvas sodinimas garantuoja gerą augalo prigijimą naujoje vietoje.

Šalia šių pagrindinių darbų minėtini: inkiličiai paukšteliams, leškylos ir maži tvenkiničiai sodelyje troškuliui nuraminti karšto vasaros dienos. Jie gali pritraukti daug gražių giesmininkų paukštelii.

vaiva biologinės meilės principu savo vaikui, viskuo pertekusiam didmiesčio prabangoje, nesamoningai sugadina savo vaiką besaiki meile. Tie, kurie vadovauja tradiciniu autoriteto supratimu ir moko vaiką nusilenkti pranašesniams kosmopolinė Vakarų civilizacijoj, praranda savo vaiką, nes šis, kaip ir jaurijų yra to vardo vertas. Išvada labai aiški: nelepinkime vaikui! Egoizmas ir savanaudiškumas, kuriame vaikai auga perpenkis ar dešimti savo gyvenimo metų, atkėrsija tėvams jų autoriteto atmetimu. Neįkvėpikime i savo vaikų galvosena ir jų sąžinę jausmo, kad autoritetas yra tik tas, kuris yra iškilęs dabartinėje visuomenėje — ar-

tistas, politikas, mokslo ar kitos srities atstovas. Jų garas prais su laiko dvasia. Tik tie išlikis istorijoje autoritetingais žmonėmis, kurių ne vien visuomeninė pozicija, bet ir jų vidinės gyvenimas dvelkia ne... išdidumu, bet dvasiniu prakilnumu. Šiu pastarųjų savybės gali ir turi būti tėvų savybėmis. Vairkai tiki tikrai i tai, ką mato. Jeigu jie bus nuolatiniame santykių su tais, kurie gyvena altruizmu, kurie nepaliauja studijavę, kad būtų kompetetingi pagalbeti savo vaikui bresti: kurie, nors ir subrędę, nusilenkia idealui, nesvarbu kurioje aplinkoje, — neteks skustis autoritetu stoka. Tada nejuokims patys būsimie autoritetai savo jaunajai kartai:

SVEIKATOS KLINIKA - HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Ivaivūs spinduliai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydymieji judesiai ir kita.

474 Roncesvalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

Lietuvis britų aviacijoje

Bėgimas į laisvę ir ... mirti

Kovo mėn. suėjo dvidešimt metų, kai po nepasisekusio pabėgimo iš belaisvių stovyklos Vokietijoje, kartu su kitais sąjungininkų karininkais, buvo sušaudytas dar Lietuvoje buvęs populiarius karo lakūnas kpt. Romas Marcinkus.

Jis buvo gimęs 1910 m., liepos 22 d. (pagal anglų aviacijos statistiką) Jurbarkė, Raseinių apskrityje. 1927 m. baigė vokiečių gimnaziją Kaune, o 1929 m. — Karo Mokyklos XI laidą. Kurį laiką tarnavo 5-me pėstininkų pulke, vėliau tapo perkeltas į karo aviaciją, kur pasireiškė kaip gabus lakūnas ir parašutinininkas. Gen. Gustaičio konstrukcijos lėktuvais "Anbo" jis su kitais lakūnais, to paties gen. Gustaičio vadovaujami, aplankė daugelį Europos valstybių.

Zymus sportininkas

Nemažiau už skraidymą a.a. Romas mylėjo sportą — tenisą ir futbolą. Žaidė vokiečių KSK futbolo komandoje, vėliau buvo LFLS futbolo sekcijos vadovas ir Kauno Sporto Klubu valdybos narys. Būdamas valstybinės komandos kapitonu, dalyvavo tarpvalstybinės futbolo rungtynėse Estijoje, Suomijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje ir Latvijoje, kur žaidimų metu buvo susilaukęs kją. Buvo draugiškas, ir daugelis Kauno miesto gimnazistų bei vaikų jį atsimena, kai jiems beždiant jis niekuomet nepraeidavo nepaspyręs kamuolio

ar nepaaiškinęs vienos - kitos žaidimų taisyklės.

Britų aviacijoj

Prasidėjus karui, 11 Lietuvos karo lakūnų atsirado Prancūzijoje, jų tarpe ir R. Marcinkus, kaip eskadrilės vadas. Po Prancūzijos kapituliacijos jis pasiekė Angliją ir įstojo į Anglijos karališkąją aviaciją. Tarnavo pirmojoje naikintuvų eskadrilėje prie pietinės Anglijos krantų. Buvo apdovanotas DFC (Distinguished Flying Cross); be to, kaip anglų kartotekoje pažymėta, dar Lietuvos aviacijoje jis buvo apdovanotas "plieninių sparnų" — augščiausiu pasivėjimo ženklu. Grupės kapitonas A. Day savo laisrke rašo: "... Romas was very gallant and patriotic gentleman and officer". Nors Lietuvos aviacijoje jis turėjo kapitono laipsnį, anglų aviacijoje jis pradėjo nuo "Pilot Officer", o užvusių sąraše pažymėtas kaip Fl. Lt.

Belaisvių stovykloj

Atrodo, toks pat draugiškas ir didelis sporto mėgėjas jis buvo ir belaisvių stovykloj Vokietijoje, kur jis atsirado po to, kai grįžt iš vieno skridimo į jo "Hurricane" naikintuvo propelerį (tais laikais dar buvo gaminami iš medžio) pataikė žuvedra. Jis buvo priverstas nusileisti į jūrą. (Taip rašo savo laisrke vienas jo buvęs draugas — T. Blicharz, dabar gyvenantis JAV). Po trijų valandų plū-

Kpt. Romas Marcinkus

Daug kalbų mokėjo, mažai kalbėjo

Būdamas belaisvių stovykloje jis, gal artimiau draugavo su lenku grupe. Mat, ta pati tikyba, o jis buvo gana religingas, be to, jis labai nemėgo gamintis valgi; lenkai gi sutiko už jį tai padaryti. Vienas šių buvusių jo "virejų" rašo: "...nors laisvai kalbėjo šešiom kalbom, buvo gana nekalbus ir praleisdavo laiką skaitydamas knygas. Kalbėdamas jis visada pajėgdavo įtikinti kitus savo idėjomis bei galvojimu. Sporte, o ypač žaisdamas stalo tenisą, jis žaisdavo ne dėl smagumo, bet dėl užsispyrimo laimėti.

Daznai jis atrodė nuliūdęs. Aviacijos kartotekoj minima, kad jo tėvas mirė dar jam jaunam esant, apie motinos mirtį sužinojo jau būdamas belaisvių stovykloje, o žmona, manoma, buvo ištremta i Besarabiją. Be to, jam nusileidžiant lėktuvui i jūrą buvo sužalota nugara. Jis betgi niekada nesisukdavo savo vargais kitiems. Buvo gero išsilauklėjimo, mandagus, gerbė kitus ir buvo kitų gerbiamas. Jis artimai draugavo su vienu čekoslovakų lakūnu — buvusiu prof. asistentu universitete. Jiedu mėgo diskutuoti rimtas, ypač politines, problemas, buvo to pačioj bėglių grupėj; vėliau buvo kartu sugauti ir dabar ilsisi Sagan miestelio kapinėse" — taip baigia laisrka buvęs Romo draugas B. Piwaworek.

Nelaisvėje su 10.000 lakūnų

Karui besitęsiant vis daugiau sąjungininkų lėktuvų būdavo pašaukama, o gyvi išlikę igulos nariai paaimami i vokiečių nelaisvę. Jų tarpe būdavo ne vien anglų, bet taip pat australų, kanadiečių, lenkų, graikų, čekoslovakų ir kitų tautybių lakūnų, kurie dėl vienos ar kitos priežasties turėjo palikti savo kraštą ir

pasiekę Angliją įstojo i karališkąją Anglijos aviaciją. Apie 10.000 šių belaisvių — vien tik aviacijos karininkų — buvo apgyvendinta Stalag Luft III. Si stovykla buvo netoli Sagan miestelio, Silezijoje, maždaug pusiaukeylyje tarp Berlyno ir Breslau, prie Lenkijos ir Čekoslovakijos sienų. Tarp kitko, Sagan miestelis tuo garsum, kad tai tolimiausia vieta, kurią buvo pasiekusi caro kariuomenė i D. karo metu. Belaisvių gyvenimas stovykloje ir įvairūs bandymai pabėgti iš jos yra gražiai aprašytas P. Brickhill knygoje "Escape To Danger". Pagal šią knygą buvo paruoštas filmas "The Great Escape" vardu. Tarp kitko, minėtos knygos autorius, dar anksčiau savo laisrke apie R. Marcinku atsiliepia kaip apie vyrą, "kuris buvo labai malonus savo draugams, bet labai žiaurus savo priešams".

Pabėgimo planai

Kaikurie šios stovyklos lakūnų buvo paimti i nelaisvę dar karo pradžioje, ir gyvenimas stovykloje jiems buvo be galo įgrisęs. Nors buvo organizuojamos sporto varžybos, sudarytos orkestras bei vaidintojų grupė, skaitomos paskaitos įvairiomis temomis, vis tiek ta pati programa kasdien ir tie patys veidai buvo labai įkyrėje. Būvimas belaisvių stovykloje ypatingai sunkus yra lakūnams, kurie turi stipresnį laisvės — erdvės jausmą. Pajvairinti nuobodžiam stovyklos gyvenimui, o taip pat išbandyti laimę i laisvę bei demoralizuoti ir trukdyti vokiečių saugumui, belaisviai pradėjo organizuoti visokius pabėgimo iš stovyklos planus. Jie bandė pasikasti po spygliuotų vielų tvoromis, pasislėpti iš stovyklos išvėžamuose čiuziniuose, pasislėpti vokiečių uniformų imitacijais ir su jomis išėiti pro stovyklos vartus...

(Bus daugiau)

RUSISKOSIOS KNYGOS SUKAKTIS

Vilniaus respublikinės bibliotekos rūmuose Lietuvos kompartija paminėjo rusiškų knygų 400 m. sukaktį. Įžanginį žodį tarė valstybinio spaudos komiteto pirm. F. Bieliūskas, išskelbė I. Fiodorovo ir P. Mstislavovo nuopelnus, išleidžiant knygą „Apostol“. Nė žodžių neužsimindamas rusiškų graždančių, bandymų rusiškų raidynų palaidoti lietuviškąją spaudą, jis rusiškam spausdintam žodžiui sukrovė visus nuopelnus dėl komunistų partijos įkūrimo. Paskaitą apie spausdinimą Ivaną Fiodorovą skaitė Vilniaus un-to moksline bibliotekos dir. L. Vladimirovas. M. neįėjimas baigtas dokumentiniu filmu ir meno saviveiklos koncertu. Specialiai surengtoje parodoje lankytoji supažindinti su „broliškosios“ rusų tautos kultūros ir rašijos įtaka lietuvių tautai.

MOTORIZUOTAS AGRONOMAS

Kaišiadorių rajono „Taikos“ kolchoze išgarsėjo jaunas agronomas Antanas Radauskas. Į bufetus ir restoranus jis važinėdavo kolchozo pirminko motociklu. Kai motociklas „pavargė“, agronomas pasikinkė kumelę „Gulbė“ ir važį. Grįžo jis kartą į kolchozą ankstyvą rytą sudaužytą važiu ir sakoma, gerokai nušaudintą kumelę. Tada pirminkas nupirko naują motociklą. Vėl gastroliavo agronomas po restoranus, bet ir šį kartą gastroliavęs užsibaigė nelaimė: važnuodamas plentu susidūrė su vežimu — sužeidė kolchoziniuko arkli, sudaužė motociklą ir pats susiskrėdė. „Tiesos“ redakcijai įsišikius, motorizuotas agronomas pagaliau buvo atleistas iš pareigų.

VILNIEČIAI MOKOMI VAIKSCIOI

Vilniaus milticija, norėdama sumažinti eismo nelaimės, pradėjo bausti taisyklių nesilaikančius pėsčiuosius. Už perėjimą per gatvę neleistinai vietoje tuojau pat paimama bauda. Daugumas sulaukijusių mėgina ginčytis, ypač jeigu jie užima atsakingesnes pareigas. Pareigūnai turėjo daug vargo su operos ir baletu teatro darbuotoja B. Andrijauskienė, kultūros ministerijos inspektorium A. Salguovu, geležinkelio v-bos skyriaus virš. A. Ovcarenka, liaudies ūkio tarybos darbuotoju R. Vaiciūnu ir kt. Akciją pravedė 850 milticinkų. Pagrindinis vilniečių priekaištai: „Argi mūsų milticija neturi rimtesnio darbo?“

P. CVIRKOS TRAGEDIJA

Komunistinė Lietuvos spauda paminėjo Petro Cvirkos 55-tąsias gimimo metines. Alg. Pocius, „Tiesoje“ išvardinęs rašytojo nuopelnus, savo rašinį užbaigia tuo atsiminimu eilutėmis: „Petras Cvirka nesulaukė šviesių mūsų dienų, kai, sudaužius asmenybės kultą, atsivėrė dar geresnės galimybės kiekvienam menininkui, kai nepalyginamai paspartėjo mūsų darbų ir statybų žingsniai ir ateitį...“ Vadinasi, šalinio laikais būta tamsių dienų. Nelabai jos šviesesnės ir dabar, nes kur kūrėjo žingsnis tebevaržo siaura kompartijos linija, kur kūrėjų augintojo Nikitos nurodymai iš Maskvos...

V. Kst.

VANCOUVER, B.C.

TAUTOS FONDUI per Vasario 16 minėjimą aukoję:

\$15: P. Vilėnčikas;
\$10: J. Kartis, P. A. Baranai, J. Sakalauskas; po \$5: J. Maciauskas, K. Miniotas, V. Kulnys, P. Staliošis, A. Staliošis, T. Kratauskienė, A. Smilgis, A. Valaitis, A. Wileyto, K. Skrinškas; po \$3: O. Gulbinienė, B. Radzevičius, J. Gulbinas, B. Vileita; po \$2: J. Diečkus, S. Deivikis, K. Vanagas, F. Skrinškas, E. Bareišienė, R. Priekšaitis, M. Artimavičius, E. Maciulaitis, Fr. Jukna, E. Tukiš, J. Smitas, O. Kazlauskienė, E. Gumbel, W. Asmonas; po \$1: B. Herman, S. Valys, B. Meškauskas, A. Gothenen. Iš viso — \$139, kurie pasiūti V. Vaidoto vardu Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje. Ta proga reikiame didelę padėką geros valios aukotojams.

TF įgaliojimas Vankuveryje

ISRINKTA N A U J A APYLINKES VALDYBA.

Kovo 8 d., tuoj po lietuviškų pamaldų, vengrų bažnyčios salėje įvyko LB visuotinis susirinkimas. Į tą susirinkimą, kaip ir paprastai, atsilankė labai nedidelis skaičius žmonių, nes dauguma Vankuverio lietuvių organizaciniam veikimui yra likę abejingi. Susirinkimui, kurie faktiniai yra labai reti, gal vos 2-3 kartus per metus, jiems atrodo labai neįdomūs. Gal tame yra ir kiek tiesos, tačiau jomumas priklauso nuo visos kolonijos, ne vien tik nuo valdybos.

Susirinkimą atidarė senosios v-bos pirm. inž. K. Vanagas, pakviestas pirminkuotis teis. p. Raudonį. Buvo perskaitytas praeitio visuotinio susirinkimo protokolai ir revizijos komiteto aktas. Be mažų pataisų, viskas buvo priimta. Į naują v-bą įrinkti: p. Vileita, p. Maciauskas, p. Smilgis, p. Gumbelis ir p. Vilėnčienė. Pasiūstas pareigoms: p. Vileita — pirm., p. Maciauskas — vicep., p. Smilgis — inž., p. Vilėnčienė — sekr. ir p. Gumbelis — parengimų vadovas.

Praeitai v-bai buvo išreikšta padėka už padarytas pastangas. Linkinti naujai v-bai pasilinti praeitės trū-

PROPAGANDINIS TEISMAS

Klaipėdoje užbaigtas pusantros savaitės trukęs propagandinis teismas. Propagandinį jo atspalvį liudija netikėtai švelnus, komunistiniu mastu seikėjantis, sprendimas ir jau antras mėginimas į kaltinamųjų tarpą pasodinti už Lietuvos ribų gyvenanti asmenį, kurio šį kartą komunistai pasirinko BALFO reikalų valdytoją kun. Lionginą Jankū-Jankauską. Teisiamieji buvo kaltinami žmonių žudymu Skuodo apylinkėse pirmasiais vokiečių okupacijos metais. Ankstesni vykusios panašaus pobūdžio teismuose savisaugos batalijonų vyrai buvo nubausti mirties bausme, o dabar jų augštesnio teismo narys L. Miezėnas pastenkinio 15 m. laisvės atėmimu L. Jankauskui, Jonui Moeckui, Liudui Kniuipiui, Jurgiui Embarsui, Albinui Meidui ir Aleksandrui Bričkui. Kazys Vyšnauškas nubaustas kalėti 10 m. švelnus sprendimas „teisnamas“ įvykių įsisėdėjimu.

Propagandinio teismo paskirtis aiškiai matyti Lietuvos komunistinės spaudos puslapiuose, kur kollojamos JA v-bės lietuvių liaudies vardu: „Ji prie gėdos stulpo priremia jų globėjų ir užtarėjų. Ji visam pasauliui pareiškia, jog po budelių komunistų turi degti žemė...“ Jeigu Lietuvos komunistams tikrai rūpėtų karo ir pokarių metų nusikaltimai, jie galėtų pasiūsti ekspediciją į Sibiro plotus — juk niekas šiandien tikliai nežino, kiek lietuviškų kaulų išsisi Sibiro taigose. Reikėtų tuos komunistų kankinius sugrąžinti archyvuose tomsė...

LIETUVAITE PRIE NILO UŽTVANKOS

Hidrologė Ramutė Butytė jau antus metus dirba Egipte prie Asvano užtvankos ir elektros jėgainės statybos. Ji yra baigusi Maskvos Kuibyševio instituto, praktiką atlikusi prie Jenisejaus jėgainės statymo. Kilusi iš Telšio miesto, R. Butytė, studijuodama Maskvoje, iškėlė už ruso E. Kirilovo.

„KAUNO SVETAINE“

Kaune atidaryta miesto herbu puošta „Kauno svetainė“. Projekta šiam restoranui paruošė architektai A. Mikenas ir V. Diečius. Atidarymo dieną svetainę apžiūrėjo architektų s-gos Kauno skyriaus vidaus įrengimų sekcijos nariai ir svečiai iš Maskvos — sovietų dalininkų s-gos sekr. M. Vitolis, jos atstovai G. Antonova ir A. Zuikova.

„SVIEČIAM“ ŽEMDIRBIAI

Propagandinis „Zinijos“ draugijos Joniškių skyrius suruošė paskaitų ciklą žemdirbiams. Joniškiečiai buvo prikvietę klausytis paskaitų — „Tarybinio žmogaus dvasinis turtingumas, moralinis tyrumas ir fizinis tobulumas“, „Visuomenė ir žmogaus asmeninis gyvenimas“, „Tavo vieta gyvenime“. Jas skaitė gamybinės v-bos partinio komiteto darbuotojas V. Rutkus, liaudies teismo teisėjas V. Rojus ir kt. Kolchozininkams, tenka manyti, daugiau rūpi atlyginimų už darbdienius pakėlimas, negu tokios utopinės komunizmo temos.

V. Kst.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vad. sol. V. Verikaitis, kviečia visus į tradicinį koncertą balandžio 4 d., 7 v.v. slovakų salėje 1406 Barton St. E. Programoje: negirdėtos dainos, baletas, solistai. Be to: laimės staliukai, turtinga loterija, Benni Ferry orkestras. Įėjimas suaugusiems \$1.50, studentams 75 ct.

HAMILTON

REKOLEKCIJŲ UŽBAIGA. — Vengrų sekmadienį pasibaigė savaitė trukusios rekolekcijos. Per visas trejas pamaldas bažnyčia buvo pilna žmonių. Daugelis atliko velykinių ir buvo išdalyti 1700 Komunių. Rekolekcijas vedė iš Čikagos T. Vikt. Rimšelis, MIC. marionų provincijolas. Didis pamokslininkas išlaikė per visas septynias dienas neįprastai gausių rekolekcijų dalyvių skaičių. Jo visa vedamoji mintis buvo ne kaip žmogų pasidaryti šventu, bet kaip šitame gėrybių pertekusiame pasaulyje neprarasti sau amžinojo gyvenimo. Daug išpūdžių ir pergyvenimų jis prisiminė iš neseniai lankymosi Šv. Zemėje.

Vakare į kleboniją suėjo nemažas būrelis parapijiečių išleisti Tėvo provincijolo ir pasveikinti klebono su kait praėjusiu vardadieniu. Čia parapijos komiteto pirm. J. Kšivickas iškėlė rekolekcijų vedėjui surinktas aukas jo kelionės išlaidoms padengti. Klebonas mons. dr. J. Tadaruskas padėkojo rekolekcijų vedėjui už tokias išpūdingai pravestas rekolekcijas ir už tą garbę, kurią suteikė mūsų parapijai. Tėvų marionų sudegusiam Maria-nopolio vienuoliui atstovai parapijos vardu monsignoras padėdėjo balandžio mėn. pasiūti \$100000. Mielasis svečias dėkojo visiems už gausų jo vėstų rekolekcijų lankymą, klebonui — už malonų priėmimą ir palinkėjo, kad mes lietuviai čia turėtume daugiau tokių parapijų ir tokių klebonų, kaip šioji Aušros Vartų. Baigiant garbingiems to vakaro dalyviams Tėvų provincijolui ir klebonui buvo sugiedota „Ilgiausių metų“.

K. M.

MADU PARODA. — Balandžio 12 d., sekmadienį, parapijos salėje KKK Moterų Dr-ja rusiškai parodė — fashion show. Hamiltonietės pačios modelius savo pačių sukurtus ir pasiūtius drabužius. Susidomėjimas šia proga parodyti savo gabumus ir susipažinti su naujausiomis madomis yra labai gyvas. Raginame dar į šią madų parodą neįsijungusias savo kūrinius prisidėti prie šios idomos popietės. Prie drabužių parodos bus ir skrybėlių parodymas kartu su loterija, kurios premija bus moderni skrybėlė. Visos apsilankiusios bus pavalintos kavute ir saldumynais. R.

TRADICINIS KARTŲŲ BALIUS rusiškame ateitininkų sėdraugiu įvyks gegužės 2 d. Knights of Columbus salėje. Bus premijuojamas gražiausias sukleles. Jau pats laikas pradėti ruošti šiam kartūnų baliui. Programą išpildys garsusis Toronto vyrų kvartetas.

DRAMOS TEATRAS „AUKURAS“ kovo 21 d. gastroliaus Niujorke su K. Binkio „Atžalynu“. Spektaklis praėjo labai gerai. Žiūrovų buvo virš 500. „Aukurui“ linkime ir kitas didesnes lietuvių kolonijas aplankyti su šiuo didžiu veikalu.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ kuopų globėjų ir dvasios vadų suvažiavimas įvyks balandžio 4-5 d. Klevelande. Iš Hamiltono į šį suvažiavimą vyks globėjai, dirbą su ateitininkais juokta jaunimui: E. Gudinskienė, M. Kežinaitė, T. Verbičkaitė, K. Mile- ris ir J. Pleinys. J. P.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choro valdyba; I eilė iš kairės: V. Lekavičiūtė, chorvedis sol. V. Verikaitis, A. Matulienė; II eilė: Povilauskas, B. Grajauskas, P. Siurlys.

Hamiltono ateitininkai jaunučiai su savo globėju K. Mileriu ruošiasi savo didžiajai ateitininkų šventei gegužės 3 d. Stovi iš kairės: M. Gudinskas, A. Kaminskaitė, R. Borusaitė, D. Juozapavičiūtė, K. Gedrimaitė ir K. Urbonavičius. Sėdi: Ant. Gudinskas, D. Juozapavičiūtė, D. Milerytė, K. Kaminskas, Vyt. Gedrimas, A. Urbonavičius, E. Beržaitis ir R. Kazemėkas.

Hamiltono ateitininkai jaunučiai su savo globėju K. Mileriu ruošiasi savo didžiajai ateitininkų šventei gegužės 3 d. Stovi iš kairės: M. Gudinskas, A. Kaminskaitė, R. Borusaitė, D. Juozapavičiūtė, K. Gedrimaitė ir K. Urbonavičius. Sėdi: Ant. Gudinskas, D. Juozapavičiūtė, D. Milerytė, K. Kaminskas, Vyt. Gedrimas, A. Urbonavičius, E. Beržaitis ir R. Kazemėkas.

Visiems bičiuliams, dalyvavusiems pamaldose ar pareiškiusiems mums užuojautą mūsų mamytėi A. Grigaliūnienei mirus Lietuvoje, nuoširdžiai dėkoja Stasys ir Aldona Grigaliūnai

LIETUVIAI PASAULYJE

J A Valstybės

ST. MANKUS, čekagietis, iš Kauno gavo telegramą, kad jo sesutė Stokienė mirė sugrįžus iš Sibiro, kur su šeima daug vargo pakėlė. Stasys buvo besirėngias kaip nors ją aplankyti.

Z. GIRŽAITIENĖ, čekagietė, kovo 8 d. apie 6 v.r. 71 gatvėje užpuolė negras. Partrenkė ją ant žemės, atėmė rankinuką ir automobilį nuvažiojo. Policija užpuolėją sugavo, ir jis prisipažino. Tai būta 17 m. jaunuolis, nelankantis mokyklos ir nedirbantis. Pagrobtos daktus policija atrado ir Z. Giržaitienė grąžino.

GEN. STABO PULK. ANTANAS GAUSAS mirė kovo 15 d. Čikagoje. Palaidotas kovo 18 d. iš Sv. Jurgio parapijos bažnyčios Sv. Kazimiero kapinėse.

DR. V. PALIOKUI kovo 16 d. sukako 75 m. amžiaus, o liepos 22 d. suėis jo gydytojamio 50 m. sukaktis. Dr. V. Paliokas darbuojasi Čikagoje, jaučiasi dar gana stiprus, skaito lietuvišką spaudą ir yra liet. gydytojų korporacijos „Gaja“ narys.

J. PATKUS, Filadelfijos miesto policininkas, kaip rašo „The Philadelphia Inquirer“, kovo 12 d. pasiūlymą gaudydamas nusikaltėlių, kuris nužudė miesto kirpėją.

SAVAITRASTIS „TIMES“ išidėjo straipsnį „That Crazy Latvian“. Taip pavadinatas atvykęs iš tremties latvis Janis Risbergs, kuris 1949 m. pradėjo dirbti kaip dailidė prie namų statybos Niujorke. Vėliau jis išpirkė bankrutuojančią „General Builders“ b-vę, ją pertvarkė ir dabar jis stato už 30 mil. dol. namus Long Island, N.Y. ir Fort Lauderdale, Floridėje. Jis turi pasisamęs apie 500 tos srities latvių meistrus.

REIKIA VAIKŲ ŽURNALO „EGLUTĖS“ — Daug yra vaikų, kurie skaito „Eglutę“. Daug yra tėvų, kurie savo vaikams ją paskaito. „Eglutė“ turi pranešimų, kurie užsimoka laikraščio metinį mokestį. Dažnai „Eglutė“ siunčijama lietuviškams ir į tokius kraštus, iš kur užsimokėti negali. Be to, vaikų žurnalas neturi tiek daug pranešimų, kad pakaktų lėšų jį išlaikyti ir vis tobulinti. Nors N. Pr. M. seserys Putname, Conn., „Eglutę“ redaguodamos ir leidimas prideda savo aukos dalį ir tuo palengvina žurnalo leidimą, tačiau pinigų visvien reikia.

Kartais ir paskirti asmenys, mokėdami savo pranešimus mokestį, prideda dolerį kiti žurnalui išlaikyti. Atstinka, kad kartais ir kokia organizacija, grupė ar p. savo būdu paremia vaikų laikraštį.

Vaikai iš pat mažens turi būti rūpestingai pratinami prie lietuviškų spausdinto žodžio, tada ir paaugę domės lietuvių spaudą ir lietuvių reikalais. „Eglutė“ juk pirmasis tarpas, būtinoji pradžia. A. S.

DANUTE VENCLAUSKAITE yra populiari savo darbais padėti BALFO, Vasario 16 gimnazijai ir pan. Savo tėvų atminimui pagerbti porą kartų per metus ruošia parengimus, pati duoda visas vaises, o svečių sudėti pinigai visi paskiriami labdarai. Praeitais Waterburio BALFO valdybos kadencijos metu ji tuo būdu BALFO sukaupė apie \$700. Bet ji įdomi ir dar vienu lietuvių reikalu. Kai maždaug prieš trejus metus vieno gimnazisto šeimoje gimė vaikas, jį tuoj paskyrė jam gimimo dovana: naujagimiui jo vardą užsakė vaikų žurnalą „Eglutė“. Tada vaikas dar nesakė ir nesuprato D. Venclauskaitė laikraščio pranešimą, kad vaikas gims lietuviu. Vaiko tėvams uoliai žurnalą sudėdant į rinkinį, susidarė krava vaikų skaitymo medžiagos. Mažasis Darius, „Eglutės“ pranešimais nuo pat savo gimimo dienos, skaityti dar nemoka. Bet jo mama jau randa jam ką iš „Eglutės“ pasakoti ir rodyti paveikslėlius. S. B.

Š.m. „TZ“ nr. 12 a. a. Onos Gudinskienės padėkoje nepamintus aukojus šv. Mišias už velionę nuoširdžiai atsiprašome ir dėkojame: S. Bastienai, A. J. Eidukaičiams, J. Juodukaičienėi, V. Jurienei, Vl. El. Gumauskams, Kežinaičių šeimai, O. L. Kybartienėms, K. S. Mileriams, gir. Tamašauskui, Ig. Varnui ir St. Zahodnikui.

Nuoširdi padėka pusbroliai kun. B. Sugintui, kuris palikęs savo „parapiją“ Čikagoje atskubėjęs atnaušavo šv. Mišias už velionę, atkalbėjo Rožinį lėlyčioje, atlaikė gedulingas pamaldas, palėdėjo į amžino poilsio vietą ir tarė atsisveikinimo žodį koplyčioje ir bažnyčioje, o likusius tėviškai paguodė.

Dėkojame Hamiltono ateitininkams, Katalikams Moterims, S. Juskevičiams už pareikštas užuojautas spaudoje. Ačiū K. Mikšui už bažnyčios papušimą ir zakristijono pareigas. Didžiausias dėkingumas visiems, kurių nepamirėjime, betkuo prisidėjusiems prie gražesnio paskutinio pataravimo velionei. Ačiū labai.

Nuolūdė vaikai

Welland ir Port Colborne, Ont.

VASARIO 16 MINEJIME Tautos Fondui aukoję: \$10 — J. Radvilas; po \$5: M. Kuzavas, A. Pivarūnas, A. Stankevičius, Staškevičius, J. Sinkus, B. Luomanas ir B. Andriusis; \$4 — V. Bieliūnas; po \$2: P. Bersėnas, J. Blūzas, E. Gudaitis, V. Jasiulionis, V. Karalius, J. Kutka, P. Sidlauskas, A. Smolskis, K. Stankevičius, V. Surka, M. Urbysas, A. Viskantas, V. Vitaukas; po \$1: P. Adomynas, J. Baliukas, p. Bogartas, A. Cepukas, P. Marčauskas, A. Ramanauškas, B. Jackeivičius, J. Paužolis, J. Paurys, A. Surka, A. Zinaitis ir V. Zinaitis. Iš viso minėjime suaukota \$89. Savo ir Tautos Fon-

do vardu nuoširdžiai dėkoju p. A. Kutkieniui ir E. Gudaičiui už darbą renkant aukas TF ir Wellando lietuviams už aukas. V. Valdota, TF Atst. Kanadoje pirm.

PROF. K. PAKSTO PAMINKLUI lėšas telti Los Angeles apylinkėse maloniai sutiko I. Bandziulis ir A. Polikaitis, Vašingtone, D.C., — V. Vilimas.

Australija

A.A. VYTAUTAS VIZICKAS, apie 50 m. amžiaus, mirė Adelaidėje vasario 27 d. Palaidotas kovo 2 d. Cheltenham kapinėse.

MENO FESTIVALIJE solistė G. Vasiliauskienė davė lietuviškų dainų koncertą-rečitalį North Adelaidėje.

Britanija

ANGLAI KRITIKUOJA FILMĄ „KRYŽIUOČIAI“. Lenkų pagamintas filmas „Kryžiuočiai“, kuriame vaizduojamas 1410 m. Žalgirio mūšis, ypatinai neturėjo pasisekimo Anglijoje. Tas filmas buvo rodomas Mančesterio kine „Cinephone“. Dienraščio „Manchester Guardian“ korespondentas filmą gerokai sukritikavo. Pasak jo, nors filmas yra kolosalinis — net pagal pagal Hollywoodo mastą, nes jame dalyvauja 1.800 asmenų, bet visiškai nepasisekė. Jame daug kur pasireiškianti aiški propaganda, o anos gaidynės gyvenimas esąs atvaizduotas per daug skurdžiai ir žiauriai.

Bandydami perdaug save išgirti, o kitus paniekt, lenkai, matyt, nuplėję ir kraštutinumą. Nors lietuvių, o ypačiai žemaičių, suvaidino svarbiausią rolę Žalgirio mūšio laimėjime, tačiau tame filme jų kaip ir nematyti.

INŽ. P. V. KRANIAUSKAS, po karo su tėvais nuykęs Argentinoje ir tenai baigęs inžinerijos fakultetą, atvyksta į Angliją dviem metams pasitobulinti.

DBLS SKYRIU ATSTOVU suvažiavimas įvyko 14-15 d. Lietuvių Namuose Londone. Paruošė Pr. Al.

Italija

MEČYS BURBA, salezietis, kovo 18 d. įšventintas kunigu. Primitijas atlaikė Torine Marijos Krikščionių Pagalbos bazilikoje, dalyvaujant būrui lietuvių. Naujasis kunigas yra gimęs 1923 m. Pajūryje, Silalės valsč. Tauragės apskr. Gimnaziją lankė Kretingoje pas T. pranciškonus, Pagėgiuose ir Tauragėje. 1947 m. iš Vokietijos emigravo Britanijon, o 1952 m. atvyko į Angliją ir įstojo į saleziečių gimnaziją, vėliau ir į saleziečių vienuoliją. Primitijas kun. M. B. ketina laikyti dar Britanijoje, JAV ir Kanadoje, kur yra daug jo bičiulių. Pastarųjų jis susirado ypač dalyvaudamas sporte, choro, taut. šokiuose ir visuomeninėje veikloje.

TRAKTATINIS JAUNUJŲ KRIKŠČIŲ Demokratų Unijos (UJDC) vyr. komiteto posėdis įvyko Romoje. Juose lietuviams atstovavo A. Venskis iš Paryžiaus ir V. Fumkas iš Romos. Dalyviai buvo priimti specialioje audienoje pas popiežių Paulių VI, kuris pasakė kalbą, išskelbė daktus tarpininkus ir skatindamas sukurti suvienytą Europą.

Prancūzija

VASARIO 16-TOS PROGA Paryžiaus radiofonas davė lietuvišką programą. Į pavergtuosius Lietuvoje žodį tarė Lietuvos atstovas Prancūzijoje min. S. Lozoraitis. Prancūzijos LB vardu kalbėjo B. Slepetytė-Venskuvienė. Šios programos metu taip pat transliuota lietuviška muzika.

P. LIUTKUS, Lietuvos pasiuntinys Prancūzijoje sekretoriaus Antano ir Janinos Liutkų sūnus, baigęs Sorbonnos un-te teisės mokslus ir garsų jį Paryžiaus Politinių Mokslų Institutą, dabar dėsto valstybinę teisę Paryžiuje Augst. Komercijos Mokykloje; yra Prancūzijos Liet. B-nės kr. tarybos narys, aktyviai besireiškias lietuviškoje veikloje.

St. Catharines, Ont.

PAREMKIME SKAUTUS. — Netrukus prasidės skautų iškylų ir stovyklų. Tam reikės pinigų. Tačiau nevisi skautų tėvai yra ir bus pajėgūs finansuoti. Daugeliui reikės paramos iš šalies. Tokią pagalbą dažnai suteikia skautų rėmėjų organizacija. Ir dabar, tam tikslui ji norėdama sutelkti lėšas, ruošia vakarą balandžio 4 d., 6 v.v. St. Catharines mieste, slovakų salėje, Welland ir Page gatvių kampe. Bus įdomi programa. Meninę dalį išpildys mūsų atžalynas. Hamiltono šeštad. mokyklos mokiniai, vad. mokyt. A. Mikšienės, vaidins D. Augienės veikulų „Zaisių krautuvę“. Veikaluką įdomus, ir mačiusieji jį patys turės sušizavę.

Antroje meninės programos dalyje — Niagaros pusiasalio skautų tautinių šokių grupė, vadovaujama Joanos

Zubrickienės, pašoks keletą tautinių šokių. Ši grupė jau yra puikiai pasirėmusi; neseniai dalyvavo tautybų festivalyje Niagaro Falls.

Geram orkestrui grojant, bus šokiai. Veiks loterija ir bufetas su įvairiais gėrimais ir skaniais užkandžiais.

Paremkime rošėjus gražias pastangas. Viskas mūsų jaunimo labui ir Tėvynės atečiai. Nepraileiskime šios progos. Kviečiami ne tik Niagaros pusiasalis, bet ir kaimyninių kolonijų tautiečiai. Tad iki malonaus pasimatymo St. Catharinėje slovakų salėje balandžio 4 d., 6 v.v. Rėmėjai

NOTARAS ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė į naujas patalpas —

Turner Building (Suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575

namų — FU. 3-8928

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL 254 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelių ir laivais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje „TALKA“

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, mor- gijų paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS CEKŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. — 1 val. po pietų. Antradienis ir penktadienis 5 val. — 8 val. vakaro.

21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

Gerbiamas Tautiet!

Po gražių sportinių atsiekimų ir Lietuvos vardo išgarsinimo P. Amerikoje, štai antrą kartą S. Amerikos lietuvių reprezentacinė krepšinio rinktinė rengiasi pakelti sparnus į tolimą Australiją.

Gal ne vienam atrodys, kad kelionė į kengūrų žemę yra tik paprastas sportinis įvykis, nieko bendro neturintis su mūsų siekimais Lietuvos laisvės kovoje, lietuviškos išlaikymo tremties lietuviško atžalyno tarpe ir Lietuvos vardo garsinime laisvajame pasaulyje. Tačiau pažvelgę giliau į šios kelionės tikslą pamatysime, kad mūsų reprezentacinė krepšinio komanda turi du aspektus: tautinį ir sportinį.

TAUTINIŲ ATŽVILGIŲ mūsų krepšiniškai pasitarus Lietuvos ir jos reikalų propagavimui, kadangi susitikus su Australijos olimpine ir atskirų valstijų rinktinėmis; lietuvių vardas plačiai nuskambės Australijos televizijoje, per radiją ir spandoje. Be to, paverstos Lietuvos kančios bus primintos Amerikos ir Kanados ambasadų, miestų burinistrų priėmimuose.

SPORTINIŲ ATŽVILGIŲ mes su-

teiksime progą gražiam bendradarbiavimui dviejų kontinentų lietuviško jaunimo ir tuo būdu, nors simboliškai, susijungus su mūsų broliais tolimoj Australijoje.

Lietuvių krepšinio rinktinės išvykos į Australiją Kanados komitetas turėdamas prieš akis šios kelionės \$17.000 išlaidų sumą, nutarė kreiptis į Kanados lietuvių, mūsų organizacijas prašant neatsisakyti nuo šio gražaus tikslų parėmimo ir paaukoti išvykos reikalams, mūsų lietuviško priaugančio jaunimo gerovei.

Aukos siūsti komiteto išd. — L. Rikvičienė, 4 Avon Ave., Toronto 9, Ont., pažymint „Lietuvių Krepšinio Fondui“. Iš anksto visiems tariame lietuvišką—sportišką acil!

Lietuvių Krepšinio Rinktinės Išvykos į Australiją Kanados Komitetas: pirm. S. Jokūbaitis, išd. L. Rikvičienė, sekr. K. Šapočkinas, spaudos informac. K. Baronas, KSA pirm. V. Birieta, Nariai: K. Stanaitis, J. Svila, J. Sulcas.

AUSTRALIJA LAUKIA LIETUVIŲ KREPŠININKŲ

• Australijos lietuvių visomis išgalėmis rūpinasi krepšinio atvyką ir stengiasi kiek galint daugiau prisidėti prie kelionės išlaidų padengimo. Pakelbto aukų vajaus atsišaukime sakoma: „Tenelieka nei vieno tautiečio, kuris neparemtų šio svarbaus ir mūsų sportuojančio jaunimo bei visų Australijos lietuvių taip nekantriai ir su džiaugsmu laukiamo Amerikos lietuvių sportininkų atsilankymo šiame žemyne“.

• Iš Australijos atėjusiame laiške rašoma: „Jau šiandien gauname daugybę užklausių apie bilietus. Lietuvių bijo, kad gali pritrūkti bilietų (panašiai galvoja ir australai) ir reikalauja, kad australams bilietai būtų pardavinėjami tik savijūti paklausa pilnai patenkinus. Iš visų žemųjų mato, kad S. Amerikos lietuvių krepšinio klubas viešnagė bus didelė šventė visiems“.

KATALIKAI IR PROTESTANTAI YMCA ORGANIZACIJOJ

Protestantiškuose kraštuose gan plačiai yra paplitusi YMCA (Young Men's Christian Association) ir moterims — YWCA) organizacija, įsteigta 1844 m. Londono Sir George Williams. Šiame kontinente jos užuomazgos reikia įžvelgti 1851 m. Montrealyje, beveik tuo pačiu laiku Bostone, 1856 m. Hamiltone ir t.t.

Koks šios organizacijos tikslas? Beveik prieš šimtą metų paskelbtą deklaraciją sakoma, kad jos tikslas — jungti jaunus vyrus, laikinai Jėzų Kristų savo Viešpatiu bei išganytoju ir norinčius būti Jo pasekėjais, siekti įgyvendinti Jo karalystę jaunų vyrų tarpe. Ilgainiui YMCA iš grynai dvasinio pobūdžio organizacijos (galima sakyti puritonizmo) perėjo į daugiau ir praktišką gyvenimą ir emė steigti klubus, viešbutius, įvairius kursus, o paskutiniui metu — organizuoti sportinį sąjūdį. Krepšinis ir tinklinis yra šios organizacijos išradimas. Šiuo metu YMCA veikia 68-se valstybėse ir turi apie 4 mil. narių, o YWCA, kurios centras yra Ženevoje, veikia 50 valstybių.

Kokia yra Katalikų Bažnyčios pozicija? Reikia pripažinti, kad organizacijos vyraujant nekatalikiškai dvasiai (daugiausia protestantų, anglikonų ir įvairių sektų), Bažnyčios santykiai buvo labai šalti. 1920 m. Vatikanas pageidavo, kad katalikai joje nedalyvautų ir nebendradarbiautų.

Tačiau po Vatikano santarybos II sesijos YMCA atstovai pirmi užmezgė ryšius su K. Bažnyčios atstovais Toronte. Metropolitijos gener. sekr. Naylor ir apie 50 YMCA narių dalyvavo Mišiose šv.

Petro bažnyčioje ir po to nuvyko į Katalikų Informacijos Centrą Bathurst gt. prieprisiekiams, kuriuose dalyvavo kun. B. O'Keefe ir kun. F. Stone. Čia abu kunigai išreiškė K. Bažnyčios pažūrą į YMCA organizaciją, o po dviejų dienų gen. sekr. Naylor gavo pasimatymą pas ką tik iš Vatikano santarybos grįžusį J.E. arkiv. P. Pocock. Po vizito Naylor pareiškė, kad J.E. yra pritaręs katalikų dalyvavimui YMCA organizacijoje, jeigu jiems valdomuose organuose bus suteikta lygi proporcija. Šiuo metu Toronto metropolitijos yra 21.316 YMCA narių, kurių 3.090 katalikai, o iš 940 valdybos narių tik 63 katalikai.

Tačiau YMCA, suprasdama K. Bažnyčios įtaką Toronto gyvenime, pasistengė padaryti pirmuosius žingsnius. S.m. vasario mėn. YMCA St. Clair g-vės skyriaus komiteto posėdyje iš 10 valdybos narių penki jau katalikai. Taip pat sekr. Naylor gavo pilnus įgaliojimus tartis su J.E. arkiv. P. Pocock ir atrodė daryti visus žygius, net ir su nuolaidom, kad YMCA katalikams būtų priimtina. Be abejonės, jeigu iš abiejų pusių bus parodytas bendradarbiavimo noras, bus rastas ir susitarimo pagrindas. Katalikų sportinių judėjimų angliškoj Kanadoj daugiausia rūpinasi CYO (Catholic Youth Organisation), regdama savo lygoje krepšinio, tinklinio, ledo ritulio ir kt. sporto šakų pirmenybes, steigdama vasaros stovyklas, šaukdama suvažiavimus ir t.t.

Nepriklausomai Lietuvoj YMCA neturėjo savo skyrių. Jų nėra ir Sov. Sąjungoje. K. B.

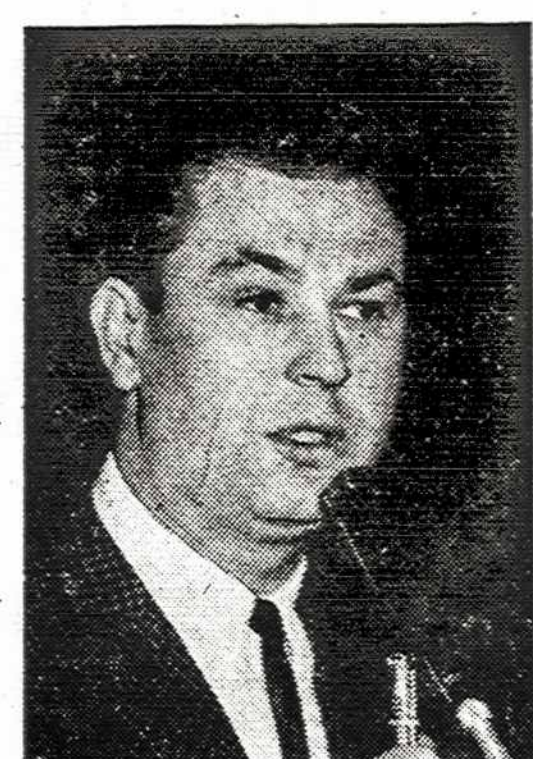
Į kovingas krepšinio žaidynes. Taip žygiavo XIII S. Amerikos krepšinio žaidynių dalyviai.

Neeilinės krepšinio žaidynės Toronte

PASIKALBĖJIMAS SU ŽAIDYNIŲ RENGEJAIŠ

Besitartinant krepšinio žaidynės Toronte, Jūsų bendradarbių kreipėsi į kelis sporto veikėjus, prašydamas juos pasisakyti aktualiais sportinio gyvenimo klausimais.

Pirmiausia teko kreiptis į Kanados sporto apygardos vadovą Vytautą Birieta:

Vytautas Birieta, Kanados sporto apygardos vadovas.

— Kiek šiuo metu yra sporto klubų Kanados sporto apygardoj ir kiek registruotų sportininkų? — Kanados sporto apygardoj veikia šie sporto klubai: Toronto PPSK Aušra, Hamiltono LSK Kovas, Rochesterio LSK Sakalas, Montrealio LSK Tauras, Toronto LSK Vytis ir neseniai užsiregistravusi Toronto šaulių Pūtivo kuopos šaudymo sekcija. Registruotų sportininkų sąrašuose turime 255, tačiau tą skaičių reikia padvigubinti, nes klubų valdybos registruoja tik tuos sportininkus, kurie dalyvauja Kanados ar S. Amerikos lietuvių žaidynėse.

— Kurios sporto šakos jūsų yra puoselėjamos? — Be abejonės, populiariausia sporto šaka yra mūsų tautinis sportas krepšinis. Tačiau šalia jo dar plačiai puoselėjamas lauko ir stalo tenisas, lengvoji atletika, plaukimas, šachmatai, slidės, šaudymas.

— Kaip atrodo Kanados sporto apygardos veikla, palyginus su JAV lietuvių? — Proporcinei lietuvių skaičiui Kanados sp. apygarda yra viena vieškliausia. Nors krepšinyje nepasiekėm tokio lygio kaip JAV lietuvių, tačiau kitose sporto šakose juos pralenkėm. Turimi galvojė lengvąją atletiką ir stalo tenisą. Be to, mes turime didžiausią prieauglį.

— Sporto klubai, sportininkai ir sporto darbuotojai nusiskundžia, kad mūsų visuomenė vis dar šaltokai laikosi sportinės veiklos atžvilgiu. Jūsų nuomonė tuo klausimu? — Tai faktas, nors paskutiniaisiais metais padėtis gerokai pagerėjo. Reikia prisiminti, kad sportas yra plačiai užkariavęs visas tautas — valstybes. Jis yra remiamas net lėšomis, nes jame vyksta ne tik gražus tautų bendradarbiavimas, bet ir atliekama tarptautinė propaganda įvairiose pasaulinėse pirmenybėse, olimpiadose. Tuo tarpu lietuvių visuomenė ir sportą vis dar žiūri kaip į vaikų žaidimą. Laikas būtų tą pažiūrą pakeisti.

— Jūsų linkėjimai žaidynių proga? — Nuosirdžiai dėkoju už gražų bendradarbiavimą visiems klubams trejų metų laikotarpyje; linkiu ir toliau plėsti sportinę veiklą jaunimo tarpe, gražiai žygiuoti lietuvišku, sportiniu keliu. Dėkoju ir klubams — PPSK Aušra, LSK Vytis, LSK Kovas, prisidėjusiems prie žaidynių rengimo, o mūsų visuomenei linkiu gausiai atsilankyti balandžio 4-5 d. didelių sportininkų šventę — XIV S. Amerikos krepšinio žaidynes.

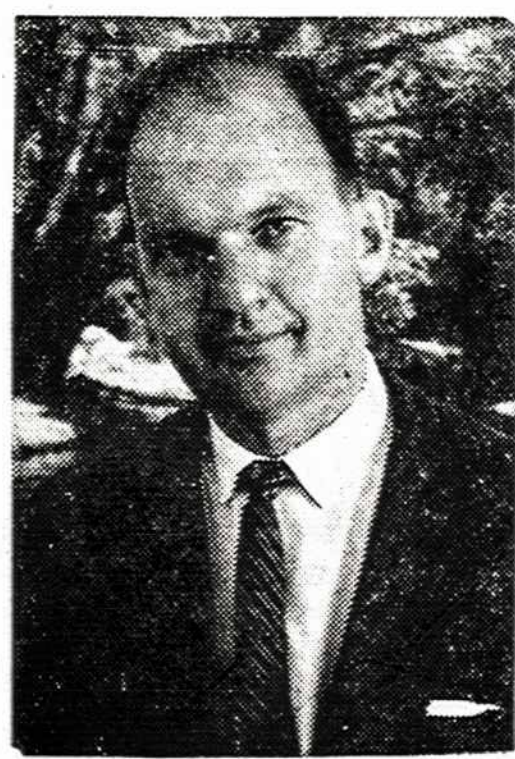
Padėkojęs V. Birietai, kreipiausi į organizacinio komiteto pirm. Juozą Balsį:

— Esate „dvigubas“ pirmininkas — Toronto LSK Vytis ir žaidynių organizacinio komiteto. Idomu būtų šia proga išgirsti Jūsų nuomonę dėl dviejų klubų veikimo Toronte, nes Hamiltone ir kt. kolonijose jau ne kartą teko išgirsti balsų, kad Toronte liet. kolonijai pakaktų suburti sportininkus į vieną organizaciją?

— Nieko panašaus. Du klubai gali apimti didesnę sportininkų skaičių ir be to, pažadina sveiką, sportinę konkurenciją, pagyvinami kolonijose sportinį gyvenimą. Aišku, tik pageidautina, kad ta konkurencija, angliškų terminu tarant, eitu „fair play“ keliu.

— Ar S. Amerikos lietuvių žaidynės yra tik eilinis įvykis, vertas platesnio visuomenės dėmesio?

— Nėra kalbos, kad tai vienas svarbesnių mūsų sportinio gyvenimo įvykių. Juk šios žaidynės sutraukia apie 400 lietuviško jaunimo iš įvairių vietovių. Tai sukelia plačios visuomenės susidomėjimą, kuris matomas jos dalyvime žaidynėse, prisidėjime aukomis ir t.t. Taip pat, kreipdamiesi nakyvnių, dovanų ir kt. reikalais į žaidynių vietovės lietuvių, mes primename, kad sportininkai dar gyvuoja ir savaime aišku — gyvuos!

J. Balsys, S. Amerikos XIV žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas.

— Ar žaidynių suskaldymas į paskiras sporto šakas yra sveikas reiškinys sportinėje veikloje?

— Skaldymas turi teigiamų ir neigiamų pusių, tačiau prisiminti, kad žaidynės vyksta labai plačiu mastu, jų skaldymas yra būtinas. Štai dar nepilna registracija, o jau balandžio 4-5 d. žaidynės Toronte įsirašė beveik 400 sportininkų.

— Be abejonės, tokios žaidynės pareikalauja didelių išlaidų. Galima būtų sužinoti žaidynių sąmatą?

— Sąmata sudaryta \$3.500. — Ko pageidautumėte ir Toronte, Hamiltono ir kt. artimesnių vietovių lietuvių?

— Jau yra žinoma, kad stebėti šių rungtynių atvyksta daug sporto mėgėjų iš Milwaukee, Niujorko, Čikagos, Rochesterio ir kt. vietovių, tad tikrai gėda būtų, jeigu Toronte ir apylinkių lietuvių neparemtų mūsų sportuojančio jaunimo, juo labiau, kad žaidynės rengiamos išvykos Australijon žemėje. Taigi, visi laukiami krepšinio rungtynėse, sportininkų būvyje ir pamaldose. Dar norėčiau paminėti, kad dalis žaidynių pelno (jeigu toks būtų) numatoma paskirti išvykai į Australiją. Dar kreipiausi į trečią sporto darbuotoją Kazimierą Šapočkiną.

— Nuo kada dalyvaujate sportinėje veikloje? — Sportine veikla pradėjau 1936 m. Šiauliuose ir ją tęsiaau Austrijoje. Nuo atvykimo Kanadon 1948 m. nepasitraukiau nuo sporto ir Toronte.

— Kaip varžybinio komiteto pirmininkui, Jums priklauso techninės žaidynių pravedimas. Kaip pavyko jį įveikti?

— Pirmiausia nuosirdžiai dėkoju visų grupių vadovams, kurie savo pareigas atliko puikiai. Žaidynėse dalyvavo 25 komandos; dviejų dienų laikotarpyje reikės sužaisti 41 rungtynes laikrodžių rodyklių tikslumu. Žaidynėms gautos keturių salės, tad ir mažiausias pavėlavimas sutrūkdo visą žaidynių planą.

— Koks šių žaidynių komandų pajėgumas?

— Mano manymu, žaidynių nugalėtojas nebus savo žaidimu net kiek geresnis už 4-5 vietų laimėtojus. Toronte žaidynėse gali nulemti burtai ir, sportiškai tarant, laimė. Panašiai galima pasakyti apie jaunius.

K. Šapočkinas, S. Amerikos XIV žaidynių varžybinio komiteto pirmininkas.

— Kaip atrodo lietuvių krepšinio lygis, palyginus su kanadiečių?

— Man atrodo, kad buv. Kanados meistrų Tillsonbuogo klubas, davęs daugiausia žaidėjų olimpiniam žaidimams, S. Amerikos lietuvių meistris turėtų nugalėti. Iš to galite spręsti, kad šių žaidynių lygis bus augstas.

— Jūsų linkėjimai mūsų visuomenei?

— Kadangi rungtynės vyks mokyklų salėse, prašyčiau patalpų nerūkyti; lygiai pagerbti rungtynių laimėtojus ir pralaimėtojus ir tuo įrodyti, kad Kanados lietuvių yra tikri sporto mėgėjai.

Dar kartą padėkoju mūsų sporto darbuotojams už išsamią atsakymų ir palikau juos rūpintis artėjančiom žaidynėm. Belieka pastebėti, kad mūsų visuomenės — iš Toronte, Hamiltono, Niagaros pusiasalio ir kt. balandžio 4-5 d. laukia tikrai neeilinė šventė. Tad laukiame tūkstantinio žiūrovų skaičiaus XIV S. Amerikos žaidynėse. Geriausios sėkmės visiems! — K. B.

ŠTAI KAIP RUOŠIASI AUSTRALIJOJ LIETUVIAI

1964 m. Australijos lietuviams yra istoriniai — į šį žemumą ruošiasi atvykti Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė eilei rungtynių su lietuvių ir australų komandomis. Jų viešnagė pas mus turės nepaprastai svarbios reikšmės mūsų priaugančiai kartai, o taip pat sudarys progą lietuvių vardui plačiai nuskambėti visoje Australijoje.

Sis žygis atseis nemažą sumą pinigų, kurią Amerikos lietuvių sporto vadovybė, pasitikėdama tautiečių duosnumu, yra pasiryžusi sutelkti. Būtu tačiau netikslu, jei Australijos lietuvių niekuo neprisidėtų prie mūsų brolių iš anapus Pacifiko vizito, palikdami visą šios kelionės išlaidų našta Amerikos lietuviams. Neskaitant S. Amerikos lietuvių, mes esame medžiaginiu atžvilgiu

viena stipriausių bendruomenių išeivijoje ir todėl neturime teisės priimti šį vizitą kaip dovaną iš Amerikos lietuvių, kurie jau ir taip metų metais aukoja didžiausias sumas Lietuvos ir lietuvių reikalingam.

ALFAS valdyba yra išsiuntinėjusi aukų lapus lietuvių sporto klubams, o kur jų nėra — specialiai sudarytiems svečių priėmimo komitetams, ir kviečia visus Australijos lietuvius prisidėti pinigine auka paremiant Amerikos lietuvių sportuojančio jaunimo kelionę į Australiją.

Tenelieka nei vieno tautiečio, kuris neparemtų taip nekantriai ir su džiaugsmu laukiamo Amerikos lietuvių sportininkų atsilankymo šiame žemyne.

Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdyba

Sportas Lietuvoje

Užgorode įvyko S. Sgos kroso pirmenybės, kurios baigėsi didelių lietuvių laimėjimu, nes 5 km. vyrų bėgime pirmą vietą iškovojo Kestutis Orentas, nubėgęs šį nuotolį per 14 min. 24 sek. Antras buvo A. Aleksejūnas, atsilikęs tik dviem sekundėmis. Moterų grupėje penktą buvo F. Karoblienė, sukurusi 2 km. per 7 min. 10 sek. Komandų grupėje nugalėjo RTFSR prieš Maskvą, Ukrainą, Leningradą ir Lietuvą. Po pirmenybių buvo sudaryta S. Sgos rinktinė tradiciniams Paryžiaus komunistų laikraščio „L'Humanite“ organizuojamam bėgimui, į kurį pateko K. Orentas ir F. Karoblienė. Mūsų rinktinė Paryžių atvyko balandžio 1 d., nors bėgimas įvyksta balandžio 5 d.

Po pirmojo rato Lietuvos komandinių stalo teniso pirmenybių tvirtai pirmąją Panevėžio žalgiris. Tai nugalėtojas neprik. Lietuvos laikų žaidėjas, šiandien einančio trenerio pareigas, V. Variakojo.

Tarptautiniame stalo teniso turnyre Maskvoje dalyvauja Lietuvos ir S. Sgos meistrė Laimutė Balaišytė. Ji jau pralaimėjo Kinijos meistei 1:3.

Ledo ritulio turnyrą Rygoje laimėjo gudai prieš estus, latvius ir lietuvių. Mūsų rinktinė pasėkė: Latvija — Lietuva 5:2, Gudija — Lietuva 6:2, Lietuva — Estija 4:4. Reikia pažymėti, kad Rygoje yra vienintelė dirbtinio ledo čiuožykla Pabaltijoj.

Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybėse vyrų grupėje Kauno žalgiris yra dešimtas, o Vilniaus Plastik — dešimtoji. Pirmąją Maskvos CASK, kurios penketukas yra kartu ir Sov. Sąjungos rinktinės nariai. Antrąją vietą seka garsioji augštaugio Janio Krūminš (2,13 m.) Rygos ASK komanda. Kita latvių komanda — Rygos VEF yra devinta, o Talino Kalev — septinta. Moterų pusėje pirmąją Rygos TTT klubas.

Knygų lentynose pasirodė J. Kulikauskio „Sąskių kombinacijos“. Knygelė turi 84 psl. ir kainuoja 14 kp.

Lietuvos krepšinio pirmenybėse moterų grupėje pirmąją Politechnika prieš Jaunystę ir Mokslo. Pas vyrus — Sarinas, Drobė ir Banga. K. B.

Užkonservuotas baseinas

Kauno Žaliakalnyje buvo įrengtas baseinas. Gyventojai apsidžiaugė, bet per anksti. Vilniaus Sportas nr. 31 rašo: Po remonto baseinas visą laiką praėjusią vasarą stovėjo tuščias, tik lietus susimildavo ir retkarčiais jį sudrėkindavo. Paaugliai iš apmaudo akmenimis jį apmėtė, o kauniečiai be jokio malonumo žiūrėdavo į tuščią baseino dugną...

Korespondencijos autorius inž. S. Jotautas skundžiasi: „Kas turi baseinų rūpintis, sunku pasakyti. Bandžiau tai išsiaiškinti telefonu, bet nieko gero nepasiekiu. Vandentiekio ir kanalizacijos tresto vyr. buhalteris sako: 'Baseinas ne mūsų, mes tik duodam van-

denį ir sumokėjom už statulą...'. Kelis ir tilyt eksploatacijos trestas: 'Mums nepriklauso...'. Skambinu 26556. Tai — vietinio ūkio valdybos miesto tvarkymo dalis: 'Kam priklaus, nežinom. Vandeniui užpildo kanalizacijos ir vandentiekio trestas, o svarą palaiko švaros kontora...'. Taip ir nesuradau siūlo galo. Kam baseinas priklaus, manau greit paaiškės, o tuo tarpu šis baseinas yra vienintelis viso pobūdžio vandens rezervuaras, kuriame vaikai vasarą su malonumu galėtų pliuskintis. Jei baseinas būtų tinkamai tvarkomas, prižiūrimas, juo galėtų naudotis ir vaikų sporto mokyklos, kaip bazė pradedantiems plaukioti. Juk tokių bazių mieste stokojama.“

Sportas visur

Europos jaunių krepšinio pirmenybės įvyko balandžio mėn. pabaigoje Italijoje. Senojo žemyno valstybės tapo suskirstytos į du pogrupius: A — Bulgarija, Čekoslovakija, Italija, Lenkija, B — Prancūzija, S. Sga, Jugoslavija, Ispanija. I S. Sgos rinktinę iš Lietuvos pakviesti kandidatai Paulauskas, Vensbergas, Salys.

JAR krepšinininkai laimėjo 6 Afrikos valstybių atrankines varžybas ir gavo teisę dalyvauti Tokijo olimpiadoje. Egiptiečiai baigėme nugalėjo Maroką 69:57.

Rytų Vokietijos krepšinininkai viešėjo Suomijoje. Vienas rungtynės laimėjo svečiai 62:83, kitas—suomiai 79:72.

Pasaulinėse rankinio pirmenybėse Čekoslovakijos rumunai nugalėjo švedus. Tolimesnės vietos: 3 Čekoslovakija, 4 V. Vokietija, 5 Sov. Sąjunga, 6 Jugoslavija. Sov. Sąjungos rinktinė į žaidimą dalyvauja — Kontvainis ir Macežinskas.

Pirmas baigmines Europos krepš-

nio komandines rungtynes tarp Rygos TTT ir Prahos Sokolo laimėjo latvis 63:58 (27:34).

Cassius Clay — naujas pasaulio sunkaus svorio meistris po patikrinimo rastos netinkamo kariuomenės tarnybai.

Valstybinėje ledo ritulio lygoje pusbaigimuose susitikimuose žaidžia Montrealis, Čikaga, Torontas ir Detroitas.

Naujas Graikijos karalius Konstantinas yra labai geras sportininkas. Romos olimpinėse žaidynėse jis laimėjo vienintelį savo krašto aukso medalį jachtų varžybose. Dar nežinoma, ar Konstantinas dalyvauja Tokijo olimpiadoje, nes kaip karaliui, jam greičiausia neleidžiama dalyvauti viešoji opinija ir Graikijos vyriausybė.

Dortmundo Borussia pateko į Europos futbolo pusbaigį, nors ji pralaimėjo antras rungtynes prieš Prahos Duklą 1:3, bet čekų sostinėje vokiečiai įveikė juos 4:0.

Siuntiniai siunčiami į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir ESTIJĄ per

ESTOTRUST LTD.,
1-2 LADBROKE GDNS., LONDON W. 11, ENGLAND.
2½% nuolaida standartiniams siuntiniams ir 5% nuolaida — kitiems siuntiniams iki 1964 m. balandžio 15 d.
Skambinkite mūsų agentui AKSEL VEEDLA, 39 Donald Ave., Toronto 15, Ont., tel. 762-8913 vakarais 7-10 v., šeštad. 10-2 v.p.p.

HOME OWNERS CENTRE STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ PREKYBA

- Ivarius medžiagos namų remontams bei priestatams.
- Faniera virtuvėms ir poilsio (recreation) kambariams.
- Plytelės grindims ir luboms.
- Aluminijaus langai, durys ir medžiaga izoliacijai.

2 MULOCK AVE., TORONTO
(prie Dundas - Keele)

Sav. B. Saulėnas
Tel.: biznio 769-5171
vakarais 762-9759

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 Danforth Ave.
Tel. OX 9-4444

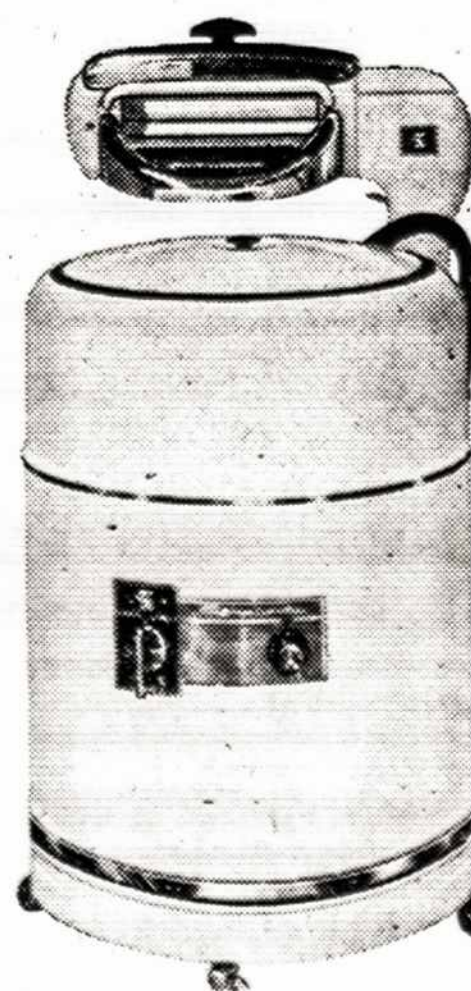
Parduotuvė atidaryta
nuo 9 val. ryto iki 9 v. vak.

SIMPLICITY SKALBIAMOJI MAŠINA

yra grynai kanadiškos gamybos,
11 svarų talpos.

SKALBIA 25% GERIAU

IR GREICIAU.

137 Roncevalles Ave. Tel. 537-1442

Parduotuvė atidaryta
nuo 9 val. ryto iki 9 v. vak.

SAUGUS GREŽTVUVAS.
METALINIS SKALAUTUVAS.
DVEJŲ METŲ BESALYGINĖ
GARANTIJA IR
10 METŲ GARANTIJA
PAGRINDINEMS
MECHANIZMO DALIMS.

Vertas dėmesio
pirkinys.

Gyvenimas filmuose

Karo žiaurumų pasekmės

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Karo įvykių žiaurumai palieka savo pėdsakus išlikusiųjų žmonių kūnuose ir dvasioje. Smarkiai sukrečiami ir patys kariškiai, kurių ne vienas praranda ir vidinę lygsvarą. Šitokių nelaimingųjų globa jautriai pavaizduojama naujame filme "CAPTAIN NEWMAN, M.D."

Antrojo pasaulinio karo metu Arizonos dykumoje įrengiamas stambi karo ligoninė, kurios septintasis skyrius skirtas psichikai pakrikusiesiems kariškiams. Šio skyriaus viršininkas, kapitonas Newman su visu pasišventimu atsiduoda šių ligonių priežiūrai ir stengiasi sugrąžinti juos į normalią stovį. Jo viršininkai pastebi, kad iš visų ligoninės skyrių, septintasis skyrius ligoniai ilgiausiai užtrunka ligoninėje, kol vėl gali grįžti į karių tarnybą. Newman tačiau nedaro kompromisų ir jokių būdu nesutinka išleisti ligonių, kol jie dar nėra pajėgūs priimti atsakingas pareigas.

Tai ypač išryškėja pulkininko Bliss atveju. Jis ypač kankinamas kaltės jausmo, jog pasinėjęs būrį vyrų svarbiu uždaviniu, iš kurio daugelis nebesugrįžo. Tai vienas filme pavaizduojamas atvejais, kur nuoširdus psichiatras nepajėgia jo sunkios būklės pagydyti ir sulaukyti nuo paskutinio tragiško žingsnio.

Korporalas Tompkins, nors paauštas gausiais medaliais už gausių uždavinių sėkmingą įvykdymą, negali atsikratyti minties, jog jis esąs didžiausias baltys. Nepajėgęs išgelbėti savo draugo iš degančio lėktuvo, visą laiką tai sau prikaistoja, nepajėgdamas galvoti apie ką nors kita. Filmo eigoje pateikiama ir dar keletas ligoninės gyvenimo epizodų.

Artistų tarpe pastebime Eddie Albert, James Gregory, Bobby Darin ir kt. Ypač daug gyvumo

ir komiškių momentų įneša Tony Curtis kaip dr. Newman pasiuntinys ir padėjėjas. Angie Dickinson atlieka vyriausios slaugės rolę. Viso filmo pažiba tai Gregory Peck pagrindiniame vaidmenyje. Jis tikrai oriai sukuria pasiaukojančio, atsakingo ir nuoširdaus psichiatro asmenybę.

Tiek įvykių pateikime, tiek dr. Newman išsireiškimoose lengva įžvelgti paties karo ir jo žiaurumų pasmerkimą. Šis spalvotas, truputį virš dviejų valandų trukmės filmas tinkamas suaugusiems ir vyresniam jaunimui.

★

Daug grubiau prieš karo žiaurumus pasisako į Angliją pastatęs Hollywoodo režisiorius Carl Freeman filme "The Victors", kurį jis pats pagaminio ir paruošė tekstą. Vaiduojami atskiri epizodai iš paskutinio pasaulinio karo, kurių kiekvienas yra atbaidas savyje; bendra filmo jungtis palaiko trijų amerikiečių karių pergyvenimai. Kiekvieno epizodo proga Freeman įtaigoja tą pačią vedamąją idėją, jog kare nėra nugalėtojų, o tik pralaimėjimo skirtingas laipsnis. Per įvairius Europos kraštus su kariniais uždaviniais vyksta amerikiečių kariai stebi žiaurumą ir moralinį nuosmukį aplinkui ir savo pačių tarpe. Paličiama rasinė nelygybė, dezertyro sušaudymas, šeimyninio gyvenimo padomumo susyrvavimas, juodosios rinkos užkulisiai ir pan.

Neigiose rolėse pasirodo visa eilė didesnio garso artistų, kaip George Peppard, Eli Wallach, George Hamilton, Vincent Edwards, Melina Mercouri, Romy Schneider, Jeanne Moreau, Albert Finney ir kt.

Arti trijų valandų užtrunkas nespaltotas filmas toleruotinas tik subrendusiems žiūrovams.

"HARAMBEE" - vienybė ir demokratija

"Harambee" šūkiu atsirado Afrikoje dar viena respublika — Kenija. "Harambee" reiškia "Traukime visi kartu". Kenija neseniai buvo pagarsėjusi savo Mau-Mau kovų žiaurumu; Kenijos gyvena daug genčių ir visos gentys kovojo tarp savęs, visos norėjo sau nepriklausomybės. Tik po ilgų kovų Kenijos gentys priėmė "Harambee" šūkį ir susijungė į vieną valstybę, kuriai vadovauja Mau-Mau vadas Kenyatta, kurio vyriausybės inauguracija buvo atšvęsta labai iškilmingai ir garsiai.

Ar "Harambee" šūkis yra ilgam laikui įgyvendintas, parodytą ateitis, bet sprendžiant iš kitų Afrikos nepriklausomų valstybių pavyzdžių, netenka labai optimistiškai nusiteikti. Kruviniausia nepriklausomybės pavyzdį davė Kongas. Ir dar šiandien JTO kariuomenė turi budėti tvarkos sąryboje Konge.

Neseniai kitą "pažangiausią" valstybę — Ganoje, respublikos prezidentu Nkrumahs pagedavimu, buvo atiduoti teismini nubausti du ministrai; visa Ganos visuomenė buvo įsitikinusi, kad tie ministrai nekalti, ir teismas nerado jų nusikaltimų valstybės saugumui, bet prez. Nkrumah turi savotišką teisę suprasti: jis išakė teismo išteisinus ministerius pasodinti į kalėjimą ir paskelbė, jog jo vyriausybė galinti kiekvieną laikyti kalėjime, kuris vyriausybei nepatinka, kuris jai atrodo įtartinas. Be to, Nkrumah atleido teismo pirmininką Sir Arku Korsahą už tu ministerių išteisinimą ir tuo pasauliui parodė, kad Gana yra nepriklausoma, bet nelaisva, nedemokratiška respublika...

J. Gs.

P a d ė k a

Visiems, kurie mūsų brangiam vyrui ir tėvui a.a. DR. ANTANUI TRIMAKUI mirus suteikė paskutinį patarnavimą, meldėsi už jo sielą, pareiškė jam pagarbą ir mus užjautė, nuosirdžiai dėkojame.

Ypatingai dėkojame šv. Mišias už velionies sielą atlaikiusiems kunigams — K. Trimakui, S.J. J. Pakalnikui ir A. Rakauskui bei asistoj dalyvavusiems kunigams V. Dabušiui ir V. Pikturaiui. Taip pat dėkojame gedulingose pamaldose dalyvavusiems prel. J. Balūnui, prel. M. Kemežiui, kleb. kun. N. Pakalnikui, kleb. kun. J. Aleksioniui, kun. P. Totoraičiui, kun. S. Railai, kun. L. Jankui, kun. J. Pragulbickui, kun. J. Pupsui ir kun. J. Čekavičiui.

Apreikšimo parapijos klebonui kun. N. Pakalnikui dėkojame už ypatingai iškilmingas laidotuvių pamaldas bei tose pamaldose giedojusiam solistui V. Baltrušaičiui ir jo vadovaujamam kvartetui.

Dėkojame taip pat Lietuvos atstovui Vašingtone p. J. Kajecui, Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvos Laisvės Komitetui, Lietuvių Bendruomenėi, VLIK'ui sudarantiems grupes ir kitoms įvairioms organizacijoms, kurios pagerbė velionį ir pareiškė mums užuojautą.

Lygiai nuosirdi padėka priklauso ir giminėms, velionies draugams bei kitiems asmenims, kurie užrašė už velionies sielą šv. Mišias, puosė jo karstą gelėmis ir užjautė mus mūsų gilaus liūdesio valanda.

Dėkojame ir rūpestingai laidotuves tvarkiusiai p. Aromiskų laidojimo įstaigai.

Jadvyga Trimakienė ir sūnūs

P a d ė k a

Mūsų brangiam vyrui, tėvui, uošviui ir seneliui a.a. STANISLOVUI AUGUSTINAVIČIUI mirus

1964 m. vasario 21 d. ir palaidotam šv. Marijos R.K. kapinėse Tilsonburge, norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą.

Nuosirdžiai dėkojame didž. gerb. kun. dr. J. Gutauskui ir gimnazičiai Tėvui A. Tamošaičiui, S.J. iš Chicago, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jo velę ir palaidėję jį kapinėse. Dėkojame visiems, užrašiusiems šv. Mišias bei atsiuntusiems gėlių ir pareiškiusiems užuojautą raštu ar žodžiu. Dėkojame Kat. Mot. Draugijai, L. Bendruomenėi, Tilsonburgo Ukinkini Klubui ir Tilsonburgo Lietuvių Namų bendrovei. Nuosirdus aciu karštesniam ir apylinkės būrio šauliams, stovėjusiems garbės sargyboje laidotuvių koplyčioje ir bažnyčioje.

Dėkojame p.p.: B. Stonkui — L. Bendruomenės pirmininkui, St. Jakubickui — vietos šaulių būrio pirmininkui, V. Ignatčiui — West Lorne - Rodney lietuvių kolonijai atstovui už pasakytas kalbas ir užuojautą.

Ypatinga padėka priklauso gausiems mūsų giminėms, kaimynams, draugams, pažįstamiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvių koplyčioje Rožinio kalbėjime, šv. Mišiose laidotuvių dieną ir palaidėjusiems į kapus.

Visagalis Dievas teprilauk visų mūsų aukas ir teatlygina visiems geradariams, prisidėjusiems prie gražiosios paskutinio patarnavimo.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, dukros su šeimomis

P. GAUCYS

prastas išvardijimas rodo, kad pati civilizacija yra atsidūrusi pavojuje.

Civilizacija lūžta ir sugriūva, kai ji nebegali įsisavinti naujai atrastų faktų. Tai įvyko XVI š. mokslininkų ir navigatorių dižinių atradimų metu. Kaip tik tada Vakarų civilizacija pasirėmė protu, kaip idealu įrankiu išaiškinti naujiesiems faktams ir prie jų prisiderinti.

Visa tai vėl vyksta dabar, kai klasinės fizikos pagrindai, arba patys visatos principai, pradeda svyruoti.

Eišteininas savo "Fizikos raidoje" daro tokias išvadas: "Kvantų fizika formuluoja dėsnius, valdančius minias, ne individus. Ne savybės, bet galimybės yra aprašomos, ne dėsniai, atskleidžiantys sistemų ateitį, bet dėsniai, kuriems paklusta pakitimai galimybių laikais ir susiję su dideliais individų susibūrimais".

Lygiai kaip kvantų teorija nepažįsta individualių elektronų ar protonų, taip politiniuose rinkimuose šiandien atskiro piliečio gyvenimas yra lygus ir panašus į kitą. Panašiai pardavimo technika studijuoja idealaus vartotojo poreikius. Lygiai kaip mes turime vidurinio atlyginimus, kurie tenkina žmogaus poreikius, nes statistikos keliu esame nustatę jo pragyvenimo minimumą. Panašiai galimybių teorija naudojasi statistika gaisrams, potvyniams, vagystėms ar mirties atvejams, nustatydamą apdraudų dydį. Trumpai tariant, technologija turi reikalo su grupėmis, tuo tar-

pu kai individas tapo paprastu vardiokliu.

IV

Viso to išdava — dorovės pakitimas. Senoji formulė — sudėtingas naudos su malonumu pavirto produktyvumo ir malonumo formule, kurioje nebėra vietos doroviniams svarstymams.

Kaip gali jaunuolis nejausti prieštaravimų tarp tradicinės dorovės ir grubaus kasdieninio gyvenimo cizinio? Iš vienos pusės krikščionybė, o iš kitos — naujoji technologinė sistema — du prieštarą pasauliai, kurių vertybės viena kitą neigia. Technologija suveda žmogų į jo elementarius polinkius, kaip tik tuos, kuriuos krikščionybė smerkia. Tačiau žmogus, nors ir nukriščiūnėjęs, turi ką nors garbinti. Tas troškimas dabar patenkiamas kelionėmis į erdvę.

Šiaip gi šių dienų jaunimas nėra blogesnis, sako minėti prancūzai, už ankstyvesniųjų kartų jaunuolius. Tik jis daug blogiau pasireiškia.

Pažiūrėkit į juos kinuose, kavinėse, gatvėse prisiliejusius prie mūrų ar besėdincius ant šaligatvio pakraščiu; jie atrodo išbale, išsiblaškę, niūrus. Egotizmas, kuris pastoviai bresta nuo 15 iki 20 metų, jau nebeatspindi augančio individo, bet tik elementariųjų instinktų paastėjimą. "Visa priklauso man, visa turi tarnaui mano malonumui" — sako vienas aplaustu, aštuoniolikmetis prekų b o s mokyklos studentas. Bet šis polinkis atspindi tik nenugalimą jo norų pobūdį. Jeigu jis gerai pagalvoja ir įsižiūri į save, jo pasitikėjimas savimi subyra. "Aš gyvenau lyg būčiau girtas" —

Profesorai ir rašytojai sako, kad mes esame technologijos auklėtiniai...

Revoliucinė ukrainiečio kalba Kanados senate

(Atkelta iš 2 psl.)

negalime pakeisti jų tautybės, mes tik galime padaryti jas geresnėmis. Panašiai kalbėjo ir liberalų parlamentinės grupės vadas Connolly: "... kiekviena grupė (tautybė) ir toliau puoselės savo idealus ir sieks laimėjimų drauge su kitais".

Trejos pas įnašas

Kanados kultūra yra daugialytė, it mozaika, į kurią kiekviena iš tų trijų grupių įjungia savus motyvus: anglai jai atnešė valdžios parlamentinę sistemą; prancūzai — stipriausią išlaikę savo tautinį charakterį, parodė didžiausią pasipriešinimą JAV įtakai, politiniam spaudimui ir tuo prisidėjo prie Kanados nepriklausomybės išlaikymo; trečiosios grupės įtaka panaši ir prancūzų: kiekvienas jos narys atnešė savo tautos kultūrinį paveldą. Jūs stipriai kūrėte tautybę palaikę ir išreiškia savo tautinį charakterį, juo didesnis jos įnašas Kanados kultūrai. Toliau patį įgalina kitas kanadiečių labiau vertinti įvairias kultūras vertybes ir pabrėžia principą — vienybę įvairumė.

Visų trijų grupių lygiagrečiai įnašai sukūrė Kanados daugialypę kultūrinę veidą. Daugiakultūriškumas yra Kanados ryškiausia savybė ir jos didžiausias įnašas pasauliui — sako dr. Ch. Hobart. Dr. Sidney Toronto un-tė yra pasakęs: "Šių dienų Kanados gyventojai susidaro apytikriai iš 1/3 anglosaksų, 1/3 prancūzų ir 1/3 įvairių kitų tautybių. Nėra kanadiečių tautos. Ir mes (Kan. vyriausybė) niekada nesistengėme asimiliuoti naujųjų ateivių bei formuoti juos pagal vieną pavidalą. Mes džiaugiamės jų savitu įnašu, kuris mus stiprina".

Didieji kanadiečiai, juos kūrėję regėjo ne dvi, bet daugiakultūrinę ateities vyzį. Pz. Sir Wilfrid Laurier, besilankijdamas Britanijoje žavėjosi genialia katedros gotika, kuri buvo pastatyta iš marmuro, ažuolo ir granito. "Šiuo pavyzdžiu aš noriu matyti sukurta Kanadą. Aš noriu, kad marmuras liktų marmuru, ažuolas — ažuolu, o granitas — granitu; iš

Protestuoja prieš ministerio pareiškimą

Sen. P. Yuzyk, remdamasis "The Canadian Citizenship Act" 1947 m. ir "The Canadian Bill of Rights 1960", garantuojančiu lygias teises visiems Kanados piliečiams ir pasmerkančiu betko-

I

Viena mūsų civilizacijos kričių, apimanti visas tautas, yra tolydžio nerimstancio ir nerimė keliančio jaunimo problema. Nesvarbu kur jis begyventų ir kuria kalba bekalbėtų — ji visur galima pažinti iš tam tikrų požymių, kaip pvz. iš melynų drobininių kelnų ir odinių švarkų. Panašią būklę randame netgi ir už geležinės uždangos, kur tokia drobė tegausama tik juodojoje rinkoje.

Zemiau sekancios eilutės vaizduoja (14-20 metų) jaunimo būklę pagal prancūzų Georges Teindas ir Jean Thireau trejų metų objektyvių tyrinėjimų duomenis. Žymiausia mūsų laikų (po 1945 m.) gyvenimo apraška, pasak jų, esąs impozantiškas technologijos įsibrovimas į betkurį viešo ar privataus gyvenimo aspektą. Šiandien technologija meta iššūkį netgi pagrindiniams biologiniams reikalavimams ir stengiasi perkeisti žmogų į kažką visiškai naują.

Užmirškime seną tvirtinimą, kad mašina pralenkė žmogų. Užtenka pasakyti, kad technologija apima daugiau nei mašinas. Labiau už viską ji yra sistemingumas, paremtas racionalizavimo procesu, kuris, savo keliu, supunuoja standartizavimą siekiant "didesnės gamybos", o ši galiausiai veda į visišką žmogaus ir daiktų nužmoginimą. Kitais žodžiais, mes esame liudininkai gimstančio naujo pasaulio, prie kurio, savaime aišku, žmogus turi prisitaikinti, jeigu jis nenori išnykti, nes jis jokių būdu negali to pasikeitimo sulaukyti.

Kaip tik čia susiduriame su centre jaunimo problemos krize. Mes, senesnės kartos atstovai, naudojames dar prieštechnologinei mąstysena ir vertiname technologiją savo kriterijais, tuo tarpu jaunimas žiūri į ją taip, kaip žiūrėtų technologijos auklėtiniai. Viso to išdava — kurčio su nebyliu pokalbis.

Prancūzų studentų atsakymuose į klausimą "Kuriam garsiam vyrui tamta norėtum panešėti?" išryškėja tai, kad juo jaunesni, juo rečiau mini Victor Hugo ir Pasteurą, tradicinius XIX š. didvyrius ir jų dauguma iškelia Saint-Exupery ir Einšteiną, kurie simbolizuoja — vienas kaip lakūnas, o kitas kaip atidares duris naujon dimensijon, — technologijos pasauli.

II

Tasai technologinis pasaulis sudaro vienetą, galintį gyventi savo paties gyvenimą. Jis sukūrė savo didvyrius, įstatymus ir šūkius. Jis netgi turi savo gyvenimo filosofiją. Vienu žodžiu, technologija save pakėlė į savotišką metafiziką, nes ji turi savo pasaulėžiūrą.

Minėtųjų prancūzų tyrinėtojų duomenys rodo, kad jaunuomenė nuo 11 iki 19 metų gyvena tame pačiame pasaulyje. Jų skaitymai ir žaidimai keičiasi jiems beuagant, bet pagrindinės temos lie-

ka tos pačios. Vien tik iškrypimo laipsnis skiria komikus ir iliustruotus savaitraščius nuo žurnalų ir romanų, kuriuos jie ryja. Jų filmai, radijo ir muzikos programos laikosi tų pačių dėsnių, lygiai kaip ir skelbimai, kuriuos jie kasdien mato gatvėse. Nors priemonės skiriasi, jų turinys pasilieka tas pats.

Anksčiau skaitytojas galėjo kaip tinkamas elgtis su skaitiniu. Jis galėjo sustoti, pakartoti ar į šalį atidėti skaitomąjį tekstą, kad pagalvotų ir spręstų. Vien tik teatras ir muzika nepasidavė skaitytojo ar žiūrovo kontrolei.

Šiandieną ji viskas atbulai. Individuali pasilieką pasyvūs, o pasyvumas mašina susidomėjimą. Norint pagyventi mintijimo procesą, kreipiamas dėmesys į laiką, kad skaitytojui ar žiūrovui nekiltų noras ištrūkti. To siekiant, ypatin-gas dėmesys kreipiamas į ritmą, žymintį auditorijos ar skaitytojo praleistą laiką. Kiekviena priemonė, pradedant muzika bei filmu ir baigiant pabaisomis, komikais ir netgi romanais, yra to ritmo įtaškoje. Todėl nėra abejonės, kad visa protinė veikla yra jo palie-ta. Iš to seka išvada, kad asmuo yra technologijos sąlygojamas.

Tyrimai parodė baistas to sąlygojimo pasekmes: sugebėjimas išmokti, susikaupti, atmintis ir protavimas išsigeimsta, lygiai kaip ir sugebėjimas planuoti. Kalbos mokytojai tvirtina, kad mokinių vaizduotė ir žodinė išraiška yra nukentėjusi. Kaikuriais atvejais blogis yra toks didelis, kad tapo net kliniška apraška — apazija. Tai, kas buvo išimtis, ima darytis taisykle. Tokios patologinės apraškos tapo būdingos ne vien tik atskiriems asmenims, bet ir visai generacijai.

III

Jaunuolio technologijos sąlygojimui stabdį sudaro šeima ir mokykla. Jų aplinkoje švelninami technologijos varžtai ir skatinamas galvojimas, visai priešingas išorės aplinkai, kur vyksta "sąlygojimas".

Tačiau išdavos liūdno, nes "sąlygojančios aplinkos" spaudimas yra daug stipresnis už švelninančiųjų įtaką. Ir taip atsiduriame užburtame rate: vis labiau ir labiau jaunieji atmetą šeimą ir mokyklą, vis daugiau pasiduoda technologijai ir masių įtakai.

Jau yra įprasta sakyti, kad šeimos įtaka esanti suardyta, kad tarp tėvų ir vaikų esąs atsiradęs jei ne skilimas, tai bent nesutartimas, kurį sukėlė modernaus gyvenimo sunkenybės, butų stoka, masiniai pasilinksiminimai, pinigų trūkumas. Bet visų svarbiausia tai, kad auklėjimas reikalauja ištvermės, tuo tarpu kai visa kita skaitina lengva gyvenimu.

Dėl vietos stokos negalime leisti ir dabartinės auklėjimo krizės detales, kurią minėti autoriai pagrindinai nagrinėja. Užtenka pasakyti, kad yra siūloma nepaprastai daug visokiųjų reformų. Jaunuomenės krizė, šeimos krizė, auklėjimo krizė — vien pa-

JANINĄ ir STASĮ PAKETURUS,

gilaus liūdesio valandose, jos Mamytei mirus, giliai užjaučiame —

Andrulioniai
Narbutai

A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

jos vyrą Petrą, dukteris — Birutę ir Viliją, seserį B. Čeponkienę bei jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

J. B. Sriubiškiai
D. J. Kaunaitės
A. T. Sekoniai

Studentų rėmėjų būrelio narei

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

jos vyrui, dukrelėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

LSR Būrelio valdyba

A. + A.

BR. DAMBRAUSKIENEI mirus,

nuosirdžiai užjaučiame jos vyrą Petrą, dukteris, seserį p. Čeponkienę ir šeimą —

J. V. Mikelėnai ir šeima

A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

liūdesio prislėgtą vyrą Petrą, dukras Birutę ir Viliją, seserį B. Čeponkienę bei jos šeimą ir visus artimuosius

nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

B. T. Stanuliai

TELKIAMOS LĖŠOS VELIONIES KAUPŲ RAŠTAMS

Mirties realybės akivaizdoje bičiuliškumas, pagarba ir atminimas nesugrižtamai iškeliavusiam įgauna didžiąją prasmę tik tada, kai jis pareiškiamas, nors ir žemiškomis formomis, bet su mūsų pačių gyvenimu neišnykstančiomis konsekvencijomis.

Mirusio rašytojo ir daktaro Juliusa Kaupo atveju jo draugams, pažistamiems, visiems jo mokslo ir profesijos bičiuliams, visiems, kuriems velionis bent iš jo raštų yra artimas, dabar ir sudaroma proga savo jausmus velionio pareikšti taip, kad intencijos pėdsakai lietuvių tautos kultūriname gyvenime neišnyktų ir mūsų visų viešėjimui žemėje seniai pasibaigus.

Kalba čia eina apie Juliusa Kaupo raštus. Norima išleisti jų pilną pomirtinę laidą, kurioje įeina Juliusa Kaupo klasiškųjų pasakų pluoštas, anksčiau pasirodęs vardu „Daktaras Kripštukas pragare“, prieš mirtį baigtas spaudai parengti jo novelių rinkinys, ryškiesni straiptai kultūrinėmis temomis ir literatūrinės vertės turį rašytojo laiška.

Visam šiam užmojui realizuoti

ir lėšoms telkti yra sudarytas komitetas iš artimųjų velionies bičiulių ir jo profesijos draugų: Valdas Adamkavičius, dr. Kazys Ambrozaitis, Kazys Bradūnas, Vitalija Bogutaitė, dr. Adolfas Damašius, dr. Juozas Girnius, Marius Katiliškis, dr. Vytautas Kavolis, Kęstutis Keblys, dr. F. M. Kaunas, Algimantas Mackus, dr. Vytautas Majauskas, dr. Vytautas Mileris, Henrikas Nagys, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Kostas Ostauskas, prof. Justinas Pikūnas, Liūnė Sutema, dr. Vytautas Tauras, dr. Jonas Valaitis ir Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto XX laida.

Sio komiteto vardu tad čia ir kreipiamasi į visus, kam tik mirusio rašytojo atminimas yra brangus, prisidėti pinigine auka prie Juliusa Kaupo raštų išleidimo. Įprasminkime savo talką amžinybės dvelkimu, pagarba mirusiam rašytojui ir meile lietuvių literatūrai. Aukos siųsti šiuo adresu: Valdas Adamkavičius, Tabor Farm, Sodus, Michigan 49126, USA.

Juliusa Kaupo Raštams
Leisti Komitetas

TRIJŲ PARODA DETROITE

Detroite veikiantis kultūros klubas savo miesto tautiečiams beveik kiekvienais metais surenša iškilnesniųjų mūsų menininkų parodas. Jos praeina su dideliu dėmesiu ir tikrai nemažu pasisekimu. Detroitiečiai paprastai gausiai atsilanko parodų atidarymose, nestokoja lankytojų ir kitomis savaitės dienomis. Be to, mūsų menininkai negalėtų skustis detroitiečių abejingumu — po kiekvienos tokios parodos visos eilės tautiečių būtai pasipuolia lietuvių menininkų kūriniais.

Gražiausio susilaukė ir ka tik Detroitie pasibaigusi trijų dailininkų jungtinė paroda. Grafikas Viktoras Petravičius, tapytojas J. Pautienius ir jauna menininkė Stasė Smalinskienė išstė virš 40 savųjų kūrinių. Savaitę laiko užtrukusioje parodoje tautiečiai gausiai lankėsi, o nemažas skaičius tų kūrinių štai jau puošia susizavėjusių lankytojų kambarių sienas. Savotiškai idomus buvo V. Petravičiaus medžio raizainiai. Pagal H. Nagį, Petravičius priklauso jau Lietuvos kūrėjųbičiulių subrendusiai jaunųjų dailininkų kartai, kuri pirmą kartą mūsų dailės gyvenimame įnešė betarpišką Vakarų Europos meno impulsą ir sampratą. Ešą, atsiskakmas tradicinio, daugiausia slavų itaigoto, realizmo ir stungusio akademizmo buvo pirmieji šios dailininkų kartos manifeste išrašyti siekiniai. Kūrybai imta įeiti nauji šaltiniai. Ypač čia jaunieji grafikai ėmė domėtis savo liaudies kūryba, kurios mažai teistiūtuose plotuose buvo gausu naujų formalinių ir siužetinių galimybių.

Kaip žinia, ankstesnieji J. Pautienius kūriniai buvo sukurti realizmo dvasioje, bet, vėliau, mūsų dailininkas persikėlė į naują žanrą ir į JAV atvykęs, pradėjo vartoti špachtelės techniką. Šis pasikeitimas, V. K. Jonyno teigimu, išlaisvino Pautienį iš ankščiau puoselėto realizmo ir atvedė į dekoratyvinį impresionizmą. Bet ir šios rūšies tapyboje teko

praeiti keletą perijodų. Eilė mūsų meno kritikų pas Pautienių matė stiprią Van Gogho itaką. Vėliau ešą, atsiskakęs spalvos reikšmingumu, dailininkas perėjo į realistinį bespalvingumą. Vėliausiam laikotarpyje (ppl. L. E.) grįžta prie spalvos ir įsisavina impresionistinių šviesos ir šešėlių žaidimą.

St. Smalinskienė, ir toliau uoliai studijuojanti tapybą, šioje parodoje žiūrovus nustebino savo kūrinių išbaigtumu, svarumu ir tikrai idomių spalvų derinimu. Jei ji savo natūrmortuose kiek mažiau buvo įtikinanti, tai peizažuose ir skirtingų metų laikų vaizdavimuose jos darbai buvo mieli ir akims stebėti ir širdžiai pergyventi.

Sios kelios pastabos tėra eilinio žiūrovo paprastas išpuodis. Būtų pravartu tiek parodos lankytojams, tiek ir patiems menininkams susilaukti ir tikro įvertinimo žodžių, kurių mūsų dailininkai neabejotinai užsitarnauja. a. a.

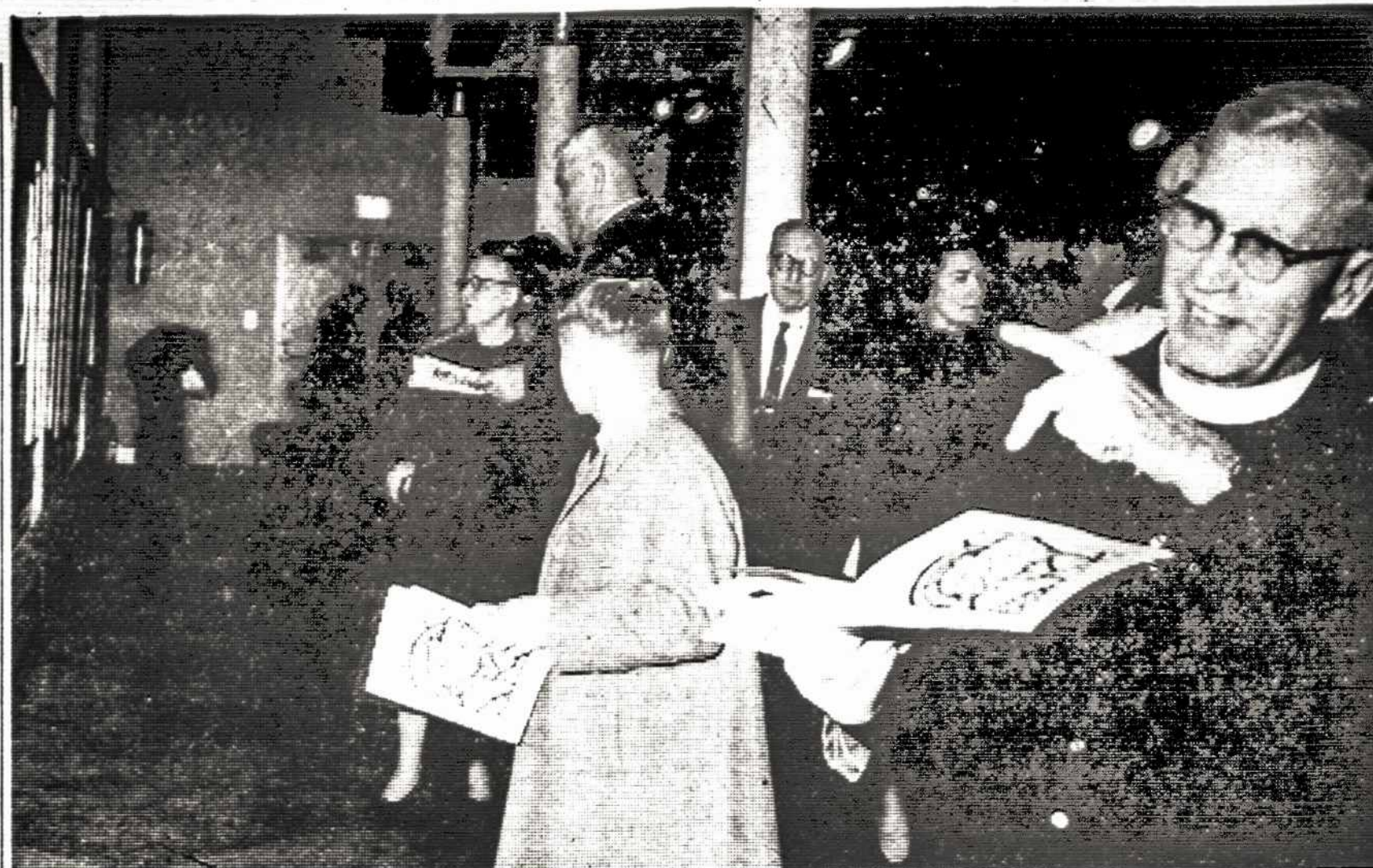
Atsiūsta paminėti

Vladas Šlaitas, ANTROJE PUSEJE, 44 psl. Ketvirtas poezijos rinkinys. Išleido Saltinis, 21. The Oval, Hackney Rd., London, E. 2. D. Britanija. 1964 m., kaina \$1.

East Europe, nr. 2, February, 1964. A monthly review of East European affairs. Leidžia Free Europe Committee, Inc., 2 Park Ave., New York 16, N.Y., USA. Turiny: Khrushchev and the Intellectuals, Photographer in Ukraine, Wrecks of Society ir kt.

Saltinis, tikybinės ir tautinės minties laikraštis, 34 psl. Red. kun. S. Matulis, MIC. Red. ir adm. adr. 21, The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, England.

Problems of Communism No. 1 — January-February, 1964. Editors: United States Information Agency, 1776 Pennsylvania Ave., N.W., Washington 25, D.C., USA.

Žiūrovai religinio meno parodoje Čikagoje kovo 7-15 d.d.

Nuotr. V. Noreikos

Religinio meno derlius parodoj

J. DAINAUSKAS

Kiekvieno lietuvių dailininko kūrybos paroda mums yra sveikintinas pasireiškimas. Juo labiau turi būti sveikintinas sumanymas surengti Čikagoje tematinę apžvalginę religinio meno parodą, kurioje 30 dailininkų išstė 146 kūrinius ir kurių kokie ¾ sukurti tik per paskutinių pusmetį, paskelbus sumanytą parodą surengti. Didelis nuopelnas komiteto, dailininkų kūrėjų, bet didžiausia padėka priklauso parodos dir. inž. Mikalojui Ivanauskui, kuris, praktikoje, tą parodą sutvarkė beveik pats vienas.

Paveiksłai, skulptūra bei grafika buvo išdėstyti dviejų aukštų salėse, regimai be jokio tematinio ar asmenų plano, gal tik sąmoningai kaitaliojant figūrino, realistinio meno kūrinius su nefigūriniais, abstraktiniais kūrinių. Amžiaus ir kūrybos technikos požiūriu parodoje išstėtyti darbai buvo labai įvairūs. Klasikiniai prof. A. Varno, A. Rukštelės rikiuojasi su surrealistu J. Mieliulio ir abstraktininku J. Raškaus darbais, kurių tarpe matėsi VI. A. Stančikaitės-Abraitienės kiek egzotiški, švelnūs vaizdai. Kūriniai ir tematikos, ir formos atžvilgiu buvo nevienodi. Vieni jų iš karto patraukė žiūrovą aki savo harmoningumu, mintimi, formų ryškumu, kiti — savo spalvų, formų ar turinio reikšmumu, gal ir ne visai suderinamų su tos parodos pagrindine tematika, tikinčiojo religinių jausmų išreiškimu.

Atrodo, jog šioje parodoje labiausiai teigiamai nustebino Zėnonas Kolba savo keturiuos paveiksłais ir vitražų reprodukcijomis. Visi jo kūriniai, taip turinio, taip ir formos atžvilgiu, yra persunkti religingumu. „Kristaus veidas ant drobės“, „Angelas“, „Kancija“ gali harmoningai risti su mūsų laikų bažnyčios vidaus įrengimu. Išpuodingas yra A. Rukštelės „Moze“, pasipiktinęs savo tautos atskaliniskumu ir pasisukimu gerbti „Aukso veršį“ ir už tai užsimojęs sudaužyti Dekalogo lentas. Neabejotina, kad prof. A. Varno „Marijos apsiėmimas Šiluvoje“ gali rasti vietą betkurioje lietuvių bažnyčioje. Idomūs yra ir kun. P. Brazaus kūriniai, ypač turinio atžvilgiu, kaip pvz. „Rex“, „Atpirkimas“, „Po kryžiaus našta“, „Kan-

čios taure“. Miko Šileikio, irgi mūsų menininko veterano, idomus yra „Vienulis“, nors jis turiniu tik netiesiogiai rišasi su religinio meno esme. VI. Stančikaitės-Abraitienės „Dievo Motina“, iš kurio salės kampo bežūrėtum, traukia aki kaip harmoningas religinis kūrinys, nors jos idomiasias paveiksłas yra „Istorikas“, lietuviui turis gilios prasmės, o jos „Mano tėvynė“ turi labai gražią formą. Atskirą vietą užima Z. Bilūnaitės-Sodeikienės kūriniai, rodantieji harmoningą katakombinio primityvumo suderinimą su mūsų laikų religine mintimi. Galima manyti, jog jaunoji dailininkė dar duos didelį įnašą į lietuvių religinio meno kūrybą. A. Trinkelio „Kryžiaus kelias“, lygiai kaip ir E. Skapaitės-Rundzaitis „Sv. Mergele“, nors ir labai skirtingi savo išorinėmis formomis, patraukia aki kaip kūriniai, tu-

rintieji gilia religinę prasmę. Stiprus yra ir R. Mozoliusko, mūsų jauno skulptoriaus, Kristaus „Veidas“, savo forma giminingas Lietuvos pakelių „Rūpin-tojėliui“ ir pilnas gilaus skausmo išraiškos. M. Ivanausko trijų triptikų miniatiūros „Kristaus istorija“ ir R. Mozoliusko „Sv. Pranciškus“, saugodami išėjimą iš parodos, tarytum suriša toj parodoj įvairios technikos meno kūrinius. Pažymėtini sesers Mary Mercedes bandymai išreikšti savo religinius jausmus, o ypač „Sv. Kazimieras“, „Sv. Elzbieta“, „Redemisti nos“ ir kt.

Savaime suprantama, jog nemanu iš karto suformuluoti išpuodius apie visus šios parodos kūrinius, ypač dėl jų gausumo. Aplamai, meno ir religinio meno požiūriu, tapybos technika, bandymų sekti tą ar kitą mokyklą parodos kūriniai labai įvairūs, turi nevienodą vertę, bet juos visus jungia dailininkų noras duoti savo įnašą į lietuvių religinio meno lobyną.

Prof. Eretas apie išėiviją

Mažoj knygoj didžios mintys

Yra sakoma, kad mažas kupa-tas dideli vėžima verčia, betgi dar neteko girdėti tarant, jog mažą knygą didžias mintis atskleidžia. O tikrai, esama ir taip. Vieną tokių knygų 1963 m. išleido „Saltinis“ leidejai Londone, Anglijoje. Tai prof. dr. J. Ereto paskaita apie tremtį ir išėiviją, skaityta Europos lietuvių studijų savaitėje. Knyga pavadinta — „Tremtis — praeikimas ar uždavinys?“

Šia ir kiek skirtinga tema esam girdęje nemažą kalbų, skaitę straipsnius ir net knygas. Betgi šia ypač idomi tuo, kad ji atskleidžia ne tik vieną kitą naują mintį, bet ir savo ramiu ir nuosaikiu svarstymu labai teigiamai nutelkia skaitytoją. Čia autorius neka nekalina ir niekam nemina ant nuospaudų, kaip dažnai tenka užtikti kitur. Tai tikras europietiškos kultūros dėstymo būdas.

Pirmiausia autorius nagrinėja klausimą, kodėl tremtis yra skau-

di. Išvalges daug aspektų, jis suveda juos visus į vieną abstrakčią sąvoką: nelaimė. O tos nelaimės esama didelės, nes „emigruoti reikią tam tikra prasme numirti“.

Bet kad toji nelaimė nebūtų be galo skaudi, profesorius įiesko motyvų jos įprasminimui. Ir, žinoma, jų randa. Jie yra tokie veiksmingi, jog tremtininkai mirčių perkeičia į prisikėlimą. Betgi toks priešingybų perkeitimas yra imanomas tik gilaus mistinio suvokimo šviesoje. Atseit, mistinis mūsų tremties pobūdis glūdi Apvaizdos valioje ginti ne tik savo tautos laisvę ir jos krikščioniškąjį humanizmą, bet ir kovoti prieš ateistinę nihilizmą, kurį okupantas jėga bruka į mūsų tautos sąmonę. Vadinasi, šių didžių vertybių sklėda mes turime priblandinti tremtyje, idant, atėjus laikui, ją, kaip mūsų meilės ir pareigos dovana, parnešume į savo kraštą. O juk tautai reikės ir kitų vertybių, ku-

rioms sukurti yra pašaukti tremtiniai, nes ten, krašte, lietuvių kūrėjo ne tik rankos, bet ir mintis yra apraizgyta vergijos pančiais.

Šitaip tremtį perpratus, ji tampa prasminga, nors jos palaimos vaisių tektų nuskinti tik ateities kartoms.

Kad taip įvyktų, reikia aukotis, kurti ir dirbti, nes, kaip autorius nurodo, tremtis gali būti ir kūrybiška, ir vaisinga. Tai parodo ne tik dabartis, bet ir gilios praeities istorija, kurios būvyje buvo sukurti didingi meno, filosofijos, religijos ir kitokiausi paminklai, nenustoję savo vertės net po tūkstančių metų. Štai tik keletas tų didžiųjų vyrų, kurie arba iš dalies arba išties sukūrė didžios vertės darbus: St. Sal-kauskis, K. Pakštas, ark. J. Matulevičius, Maironis, Ad. Mickevičius, Byronas, Chateaubriand's Garibaldi, Mahometas, Konfucijus, Platonas, Aristotelis, Babilono ir Egipto tremties žydai ir t.t.

O juk ir dabartiniai mūsų tremties kūrėjai ar nesukuria vertingesnių darbų, kaip pasilikusieji, kuriems yra suvaržyta kūrybos laisvė? Gi jeigu mes kartais paverkšlename dėl blogų kūrybos sąlygų, tai yra ne kas kita, kaip stoka entuziazmo, tautinio idealizmo ir kūrybinės vizijos pergyvenimo.

Ir taip šioje mažoje, 16 psl. knygelėje, nuosirdus skaitytojas suras ne vieną stulpą, į kurį įgalės tvirtai atsiremti savo tremties nedalioje. Nes jis čia, paskutinio puslapio gale, bus priverttas susimąstyti ir įžiūrėti, kad jo tremties gyvenimas yra ne praeikimas ir ne išėjimas, bet uždavinys, kurį jam reikia įvykdyti.

Prof. dr. Juozas Eretas, TREMTIS — PRAEIKIMAS AR UZDAVINYS? Išleido „Saltinis“, 21. The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, Gt. Britain. Kaina 20 ct.

Taikos premija Jungt. Tautoms

Prezidento J. F. Kennedy atminimui pagerbti šveicarų ir italų fondas „Balzana“ paskyrė taikos premiją \$160.000 už 1963 m. Jungtinėms Tautoms. Mat, prez. J. F. Kennedy dvi dienas prieš savo mirtį pranešė kongresui davę suprasti, kad Jungtinės Tautos yra vertos tos premijos. Tie žodžiai pasakio „Balzana“ fondą skirti premiją JT. Prieš tai taikos premija buvo paskirta popiežui Jonui XXIII dvi savaites prieš jo mirtį.

MES LAUKIAM JŪSŲ...

„Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!“...

Tai reikšmingi žodžiai! Nekartą mes juos esame girdę, ir visi jaučiame garbę būti lietuviais, bet kiek iš mūsų prisideda prie lietuviybės išlaikymo?

Yra gražu, kai per minėjimus pasirodo mūsų jaunimo tautinių šokių grupė ir choras „Varpas“, visi apglėstaujame, kai jų sastatos padeda mažėti, tačiau ar mes darome ką nors tam sąstatui papildyti?

Parengiuose visuomet matosi tiek vyresnių, tiek jaunesnių, kurie niekur nepriklaus, skundžiasi, kad neturi ką daryti laisvu laiku, tad kodėl nepabandyti įsijungti pvz. į „Varpa“?

Pradėsiame ruošti 1965 m. gegužės mėn. Lietuvos 25 metų pavergimo minėjimui, per kurį išpildysime Verdi „Requiem“ karū su Čikagos operos ir vyčių choralis. Minėjimas bus Čikagoje gegužės mėn. ir Toronto Darbo Dienos savaitgalį. Taip pat giedosime Vašingtone per Šiluvos koplyčios šventinio iškilmes.

Kaip kiekviena organizacija be narių ir be darbo suyra taip pat ir choral. Nejaugi neatirsas lietuvių, kurie norėtų papildyti mūsų gretas? Mes laukiame jūsų visų atvirom širdim ir ištiesiom rankom, kad visi kartu galėtume giedoti: „...Tą garbę gavome užgime, jai ir neturim leist pražūt“.

Toronto lietuvių choras „Varpas“

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

„I LAISVĖ“ ŽURNALO naują redakcinę komisiją sudaro: vyr. red. A. Mazulis ir redaktorai — prof. dr. A. Musteikis ir prof. dr. A. Klimas. Pastaruosius porą metų „I Laisvę“ redagavo žurn. Stasys Daunys ir redakcinė komisija. Redakcija pasikeitė žurnalą iškelus iš Čikagos į Bostoną.

FELIKSAS STUNGEVICIUS, Urugvajaus konsulas ir „International Language and Communications“ centro direktorius, parašė straipsnį „Ką religija reikią mano gyvenime“. Straipsnis bus išspausdintas „The Marian“ žurnale, kurį leidžia Tėvai marjonai.

DR. ZENONAS DANILEVICIUS paaugštins ir vyresnius redaktorių (senior editor) tarptautinio garso mediciniškojo žurnalo „The Journal of the American Medical Association“.

„LIETUVIŲ DIENOS“ iš Ročesterio gavo tokį laišką: „...siunčiu \$7 čekį už „Lietuvių Dienų“ prenumeratą per 1963 metus. Kai tik pinigai bus išnaudoti, maloniai prašau „Lietuvių Dienų“ man siuntinėjimą sustabdyti, kadangi gyvendami šiame turtingame krašte neturime nei pinigų, kuomet kėti, nei laiko, jų skaityti“ (Parašas).

ALDONA AUGUSTINAVICIENE skaitė paskaitą „Dievas ir tauta“ J. Gliaudos, B. Pūkelevičiūtės ir J. Kraklauskos kūryboje. Draugo premijų įteikimo akademijėje dalyje kovo 22 d. Jaunimo Centro Čikagoje. Pr. AL.

OKUPUOTOJ LIETUVŲJ DIPLOMUS UZ LIETUVISKU KNYGU APIPAVIDALINIMA gavo

ROMUALDO SAMULEVICIAUS

PJESE „Studentiškos novelės“ pastatyta Kauno dramos teatre. Autorius yra jaunas Kauno literatas, šiuo metu studijuojas literatūrą M. Gorkio institute Maskvoje. Jaunimui skirtame veikale sprendžiamos principingumo, draugystės, gyvenimo kelio pasirinkimo ir meilės problemos. Spektaklį režisavo St. Motiejūnas, muziką sukūrė V. Baumilas, scenovaizdą — dail. J. Malinauskaitė. Vaidina senoji ir jaunoji aktorų karta — Ant. Mackevičius, R. Staliumaitis, A. Surna, V. Eidukaitis, V. Tomkus ir kt.

V. JURKUNO RAIŽINYS „Būsiu melnėja“ atspausdas Rytų Vokietijos „Aufbau-Verlag“ išleisdamas 1964 m. kalendoriuję „Per senąjį ir naująjį meną“. Nupešėjimų lapelių iliustracijai panaudotos klasikinių ir dabartinių dailininkų reprodukcijos.

ESTIJOS VYRŲ VALST. CHORAS koncertavo Vilniuje. Koncertas buvo pradėtas šio ansamblio meno vadovo prof. G. Ernestas daina „Leninas gyvas per amžius“. Toliau sekė V. Kapo. D. Sostakovičiaus, B. Smetanos, L. Beethoveno, J. Haydn, A. Borodino ir kt. kompozitorių dainos. II-je koncerto dalyje, pritariant simfoniniam orkestrui, choras atliko L. Cherubino „Requiem“.

VAIKU FORTEPIJONO LITERATŪRA papildyta R. Žigaičio „Sonatina“, A. Bražinsko „Skercio“, B. Gorbulskio „Nokturnu“. Daugiausia medžiagos jaunieji randa įvairių kompozitorių kūrinių rinkiniuose — „Jaunasis pianistas“, dviejuose „Albumuose jaunimui“. Populiariausios mažųjų tarpe yra J. Čiurlionytės pjeselės liaudies dainų temomis. Piano pedagogė E. Laumenskienė mažiesiems paliko „Lėles šoki“ ir „Linskaus oky-tę“. Populiari yra ir A. Budrionio žaismingoji pjesė „Dyval“, S. Vainiūno „Liaudies dainelė“, J. Karoso „Polifoninės atkarplės“, J. Gaizausko „Polka“, B. Dvariono „Preludus“.

Tvirtyas pozicijas išsikovoję komp. V. Klovos 6 pjesės, pagrįstos neperkrauta harmonija, pasikartojančiais liaudies dainų motyvais.

Vyresnio amžiaus vaikams daugiausia patraukia M. Dvariono „Mažoji rapso-dija“, S. Vainiūno „Žiogas“, A. Raciūno „Miniatiūra“, J. Karoso „Pirmasis preludus“, A. Rekauskio fortepijoninis ciklas „Mano žaislai“, V. Baumilo maršas ir kt. kūriniai.

J. OFFENBACHO „MELNYBARZDIS“, komiška opera, pastatyta Kauno muzikiniame teatre. Tai yra savotiškas moterų spektaklis: režisėra — A. Ragauskaitė, dailininkė — D. Mataitienė, baletmeisterė — G. Sabaliauskaitė. Pagrindines roles atlieka A. Mikšytė ir V. Blažys. Recenzentas St. Budrys ypač išdėstė dail. D. Mataitienės nuopelnus — jos vykusios dekoracijos ir kostiumų eskizai puikiai perduda muzikinę šios komiškos operos nuotaiką.

PENKTOJI „DAILE“ pasirodė knygynų vitrinose. Šį nepilnodidį meno leidinį redaguoja dail. E. Jūrenas. Knyga puošia daug meno kūrinių reprodukcijų. Respublikinė dailės paroda aptaria R. Krukaitė ir A. Savickis, dekoratyvinės kultūros klausimais pasisako B. Vyšniauskas, apie ekslibris rašo A. Gedminas. Propagandai duoklet atiduoda S. Budrys, dailininkas perteikdamas kompartijos plenumo nurodymus. J. Adomonis ir V. Miknevičius apžvelgia tarptautinę keramikos parodą Prahoje. J. Galkus pasakoja apie savo viešnagę pas Jugo-slavijos dailininkus.

V. Kst.

MŪSŲ JAUNIMAS

(Atkelta iš 6 psl.)

esąs visiškai laisvas. Tuo būdu jis bus konformistinis žmogus visam tyrum, visam jo skurdo žibėjim.

Tačiau jeigu norime išugdyti mąstantį žmogų, turime tik vieną sprendimą — taip paveikti individą, kad jis galėtų pats save at-rasti, vėl išmokyti mintijimo meno, nustatyti savo poziciją ir daryti savo paties sprendimus.

„Siandien su šia problema susiduria Prancūzija, iš tikrųjų ji — visas pasaulis. Mes stovime kryžkelėje. Mum reikia pasirinkti žinant, kad kompromisas čia nieko nepadės.“

Stasys Yla

Prof.
Jurgis Čiurlys:
„Aš tikiu Dievą,
bet ...“

12.

Pažintis su Albertu Schweitzeriu

Nežinia kuriom aplinkybėm — gal Fort Wayne kolegijoj, — Čiurlys buvo sutikęs šį teologą-filosofą-gydytoją ir muziką. Schweitzeris padaręs jam gily išpuodį. Vėliau, po paralyžiaus, ėmęs skaityti jo raštus. Buves su-žavėtas jo gyvenimu ir filosofija. Per paskutiniuosius 9 metus Schweitzeris buvęs Čiurlui tartum dvasinis vado-vas. Su jo pažiuromis sutikęs visais punktais. Toks bu- vęs išpuodis jo žmonai.

Schweitzeris religinėje srityje daugiau reikšmės sky-rė pergyvenimui, o ne protui bei mąstymui. Kristų jis laikė ne Dievo Sūnumi, o tik skelbiančiu Jo atėjimą. Kristaus prisikėlimas — turis tik moralinę prasmę. Dėlto Schweitzerio religinės pažiūros ne be reikalo vadinamos agnostiškoms arba panteistiškoms. O jo etika, nors ir vadinama krikščioniškuoju humanizmu, greičiau yra vi-talistinė. Augščiausias etikos principas, pagal jį, yra „pa-garba gyvybei“ Dėlto gera-dora ešą tai, kas gyvybę

palaiko, gyvenimą skatina ir jo pažangą veda ligi augš-čiausio laipsnio, bloga, kas gyvybei kenkia. Kad tipiškausias Schweitzerio pažiūrų punktas išreikštą šiuo jo po-sakiu: „Joks žinojimas ar vylimasis negali duoti mūsų gy-venimui atramos ar krypties. Dievas apsiėriškiai mummy tik etiniu būdu ir tik tuo būdu mes galime jį suvokti“.

Kai Julius Gravrogkas 1954 m. paskelbė „Aiduose“ savo pasauležiūrinės pastabas, kurios stipriai kritikavo juslines bei intucines pastabas pažinti tiesą ir priartė-ti prie Dievo, buvo suprantama, kad Jurgis Čiurlys pa-sijuto, tartum būtų puolamas jo „mokytojas“ Schweit-zeris. Jurgis tuoj sėdo ir parašė ilgą laišką Julijui. Tame laiške pripažino tikįs Dievą, kuris sukūręs didingą visa-tą, bet visata sau, o žmogus sau. Dievui greičiausia rū-pi, kad visata laikytųsi savo orbitų ir neiškryptų iš jų. O žmogus — permenkas padaras, kad Dievas juo domė-tųsi tiesiogiai. Žmogus tiek priklauso Dievo, kiek yra Jo sukurtos visatos mažytė dalelė.

— Džiaugiasi, — rašo Gravrogkas, — kad draugas Jurgis bent Dievo buvimą pripažįsta. Tuo remiantis, man rodės, buvo galima daryti ir kitas išvadas.

Julius parašė taip pat ilgą laišką, bandydamas Jurgi logiškai vesti tolyn. Bet Jurgis į tai neabeatsiliepė. Julius galvojo, kad jam dėl paralyžiaus pasekmių sunku rašyti, o Jurgis savo žmonai prasiarė:

— Nerašau, nes mudu nesusišnekam. Draugu metodas įieškoti tiesos išsiskyrė. Julius dau-giau protininkas-logikas, o Jurgis — labiau jausmo, per-gyvenimo atstovas. Pirmasis, sakyčiau, įsikabino į tomis-tinį principą, o antrasis — į bergsoninį. Aišku, abu buvo ne filosofai, o inžinieriai, kuriems rūpėjo tiesa.

Taip jiedu išsiskyrė pažiūrose. Bet Jurgiui mirus, Ju-lius rašė nekrologą „Drauge“ ir pavadino velionį vienu savo brangių draugu.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT
\$8,900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniui alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

BLOOR — JANE — Bungalow
\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
\$4,900 įmokėti, atskiras, mūrinis gražių plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniui alyva šildomas. Graži aplinka ir arti susisiekimo.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais skambintumėte šiam skelbimui namo ar biznio, tuojau skambintumėte mums pasitelbiamui k. mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

XIV š. Amerikos žaidynių programa

SESTADIENIS, BALANDŽIO 4 D., ST. MICHAEL'S COLLEGE SCHOOL SALE.

Vyrų klasė:
9.00 val. Čikagos LSK Aras — Detroito Kovas; 10.50 val. Klevelando LSK Zaibas — Waterburio LSK Gintaras; 12.00 val. Čikagos ASK Lituania — Toronto LSK Vytis; 1.30 val. Toronto PPSK Aušra — LSK Aro ir LSK Kovo rungtynių laimėtojas.

Jaunių "A" klasė:
(Ryerson Institute of Technology)
9.00 val. Čikagos ASK Lituania — Kennebunkport gimnazijos SK Nevėžis; 10.30 val. Klevelando LSK Zaibas — Worchesterio LSK Vytis; 10.30 val. LSK Aras — Toronto PPSK Aušra.

Jaunių "B" klasė:
(Ryerson Institute of Technology)
10.30 val. Čikagos ASK Lituania — Toronto PPSK Aušra.

Moterų klasė
(Ryerson Institute of Technology)

3.00 val. Toronto LSK Vytis — Toronto PPSK Aušra.

Merg. "A" klasė:
(Ryerson Institute of Technology)
9.00 val. Toronto LSK Vytis — Toronto PPSK Aušra I; 12.00 val. Toronto LSK Vytis — Toronto PPSK Aušra II.

Merg. "A" klasė:
(Kettvirdienis, Prisiikėlimo parapijos sale)
7.00 val. Toronto PPSK Aušra I — PPSK Aušra II.

SEKMDIENIS, BALANDŽIO 5 D., ST. MICHAEL'S COLLEGE SCHOOL SALE.

12.00 val. vyrų pakuodos rato baigminiai žaidimai; 1.30 val. Jaun. "A" kl. baigminiai žaidimai; 3.00 val. oficialioji dalis; 3.30 val. vyrų kl. dėl 3-čios ir 4-tos vietos; 5.00 val. vyrų baigminiai žaidimai.

Dėmesio! Vyrų ir Jaun. "A" kl. rungtynės bus tęsiamos iki 7 val. vakaro; Čia suminėtos tik pirmosios keturios žaidynių rungtynės.

Varžybinis komitetas

LONDON, Ont.

VYŠKAS G. E. CARTER didelėmis išlaidomis Sv. Petro bazilikos įvesdintas į vyskupijos ordinario pareigas, dalyvaujant 26 vyskupsams į Kanados ir JAV ir daugiau 900 kitų augstų dvasininkų ir pasauliečių. Iškilnėms vadovavo kard. J. C. McGuigan iš Toronto ir jos truko pusantros valandos. Jos dalyvavo ir jo brolis vysk. A. Carter, S. Ste. Marie ordinaras. Jų seuso yra vienuolyno vyresnioji. Naujasis vyskupas yra 51 m. amž., ir yra didelis autoritetas švietimo reikaluose. Kard. McGuigan įvertino jo gilią ir šakotą išsilavinimą bei talentus, priminė Londono vyskupijos pirmavimą savo geresnį vyskupijų ir pareikšė: "Vysk. Carter pralenkė juos visus." Naujajį ordinara pagerbė vietos augstųjų pažiūrų Ganytojo ir prašo Dievo palaimos jo ateities darbams.

VIDA CEGYTE, jaunosios kartos darbuotoja, neseniai labai išpuilingai atšventė savo 21-ji gimtadienį. Tėbūnie leista keletą eilučių paskirti tai, kuri daug laiko skiria lietuviškiems reikalams. Ji daug darbo įdeda būdama skautų stovyklos adjutante, padėdama paruošti skautų programas kitoms progoms ir t.t. Ji niekada neatsakdavo pagalbos ir LB apyl. v-bai. Ji savo įnašą skyrė ir skiria ir liet. palavdoms — eina vargoninkės pareigas. Vienas gražiausių jos paskutiniųjų pareigūnų ir kitų tikybų. Jis yra aštuntas Londono vyskupas — ordinaras. Lietuviai džiaugiasi sulaukę plaučių sumaynmų, labai sėkmingai jos ir Eug. Blyskio įvykdyti, tai — Siluvos Marijos parap. fondai papildyti praves tas vėjus tarp Londono, Mount Brydges, Rodney, West Lorne ir Wardsville jaunimo. Tai lyg ir apvainikavimas jaunuolės laikotarpio, kai šis gimtadienis ją jau įpilietina.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnių.

BLOOR — HIGH PARK. \$10,000 įmokėti, mūr. pastatas; pirmame aukšte didelė geležies krautuvė, antrame aukšte 5 kambarių butas. Parduoda ma del senatvės. Prašoma kaina \$35,000.

HIGH PARK AVE. — GLENLAKE AVE. \$15,000 įmokėti, atskiras, geltonų plytų 6 metų senumo pastatas, geros pajamos. Kaina \$60,000.

SWANSEA — BLOOR. \$3,000 įmokėti, mūro atskiras 5 kambarių ban-galiukas, garažas, platus šalia namo įvažiavimas. Kaina \$14,500.

COLLEGE ST. — RUSHOLME RD. \$5,000 įmokėti, mūro, atskiras, 8 kambarių dviejų aukštų namas, dvi virtuvės, garaž., priv. įvaž. Kaina \$19,900.

INDIAN RD. — HEWITT AVE. \$9,000 įmokėti, atskiras, mūro, 3 butų (apartments) pastatas. Mėnesinės pajamos \$320, 2 mūro garažai, platus šoninis įvažiavimas. Kaina \$26,000.

15 AKRU DARZOVAMS AUGINTI ŽEMES, 35 mylios nuo Toronto prie 400 kelių. Trobesiai ir visi reikalingi įrankiai bei mašinos. Prašoma kaina \$13,000.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RE 2-9196

Kreipkitės tiesiai į J. Kudabą, jis anksčiau dirbo ir apšilina pastatima

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMO ir vėjau metu aukojai Tautos Fondui:

\$15 D. ir St. Naikaukai; \$10.25 V. Pundzius; po \$10: V. Barisas ir A. Juš-kauskas; po \$5: B. Balaišis, V. Čiup-rinskas, Pr. Dumčius, R. Dumčis, P. Januška, Pr. Kairys ir E. Zatorskis; po \$3: Z. Mistauskas; po \$2: E. Baltu-tis, V. Kačinskis, kun. D. Lengvinas, J. Linkevičius, V. Liorentas, F. Sva-bauskas, Nacionienė, Ant. Tautkevi-čius ir S. Taurinskas; po \$1: B. Ba-risas, P. Eidukas, J. Giedriūnas, A. Kozulis, P. Mikalauskis, Pr. Rudokas, P. Rūkas, A. Stygienė, Alb. Tautkevi-čius, P. Večkys, 50 ct. P. Tautkevi-cienė. Iš viso \$111.75. Iš suaukotos sumos padengta šventės rengėji — Windsorio Liet. Bendruomenės pado-rytos minėjimo išlaidos \$17.25; salės nuo ma \$10, kvietimų spausdinimo ir išsiuntinimo išlaidos \$5.81, taut. kaspinai \$14.40. Tautos Fondo Atstovy-bės pasiūta \$94.50. TF atstovybės dē-koja visiems Windsorio ir apylinkės lietuviams už aukas ir TF įgaliojinių P. Januška už TF vėjau pravedimą. TF Atstovybės Kanadoje

Hollywood. — Garsusis filmų artistas Peter Lorre mirė nuo širdies smūgio sulaukęs 59 m. amžiaus. Kilęs iš Vengrijos, bet užaugęs Viena, Austrijoje.

Niujorkas. — Priėmimo stalo stiegiama ateivių muziejus. Numatoma atidaryti š.m. spalio 28 d. Tuo būdu norima parodyti ateinantioms kartoms ateivių įnašą Amerikai.

Maskvos draugystė Skandinavijoj

(Atkelta iš 1 psl.)

sišypsantis Gromyko. Ir visos tos šypsenos tam, kad praskintų kelia besišypsantią Nikitai...

Kam tos šypsenos?

Taip apibūdina "Dagens Nyheter" sovietų ginklų, kuris vadinasi "družba". Tas pats laikraštis praneša, jog augstas sovietų diplomatas neseniai pareiškė savo nusteimą dėl to, kad švedų spauda sovietų atžvilgiu neatsi-lygina tokiu pačiu "draugišku-mi", koki sovietiniai laikraštinių-kai demonstruoja Švedijos atžvil-giu. "Tik pažūrėkit į mūsų laik-raščius" sakė jis. "Jau metai, kai nė vieno nedraugiško žodelio Švedijos atžvilgiu juose nebu-vo..." Ir tie, kurie pavarto so-vietinės spaudos puslapius, liudi-ja, jog tai tiesa.

Kam tos šilkinės pirštinės rei-kalingos? Toks klausimas tuo tar-

Kas naujo Kanadoj?

Sudbury esanti nikelio bendrovė yra didžiausia pasaulyje. Nemaži ir direktorių atlyginimai. Vyr. direktorius (chair-man of the board) 1963 m. gavo \$219,000: be to, galėjo pirkti b-vės šerūs papigintai; tai prie jo algos pridėjo dar \$140,000. Jo metinė pensija, kai sulauks 65 m. amžiaus — \$76,000.

Kanadiečiai tėvai Hamiltone. Ont., kuriems gimė nenormalūs dyvnukai dėl thalidomide var-tojimo nėštumo metu, išskėle vaistų firmai bylą Klevelande. Tėvai iš firmos reikalauja 2 mil. dolerių.

Kalinių skaičius Kanadoje per paskutinius 5 metus yra pa-kilęs 35%. Kalėjimuose yra 7,600 kalinių, kuriems išlaikyti ir saugoti išleidžiamos milijniškos sumos. Ateityje vyriausybė yra numaciusi pastatyti naujų kalėjimų ir tam yra skyrusi \$18 mil.

NUGAROS SKAUSMAI

O, šiandien nekaip jaučiuosi; skauda nugarą! Tai dažnas skun-das. Kanados Sveikatos Sąjunga teigia, kad beveik kiekvienas kenčia vienu ar kitu laiku nugaros skausmus, ar tai pasireiškė tik nemalonia saviijauta, ar režiančiu skausmu.

Gydytojai tvirtina — tų skaus-mų priežastis yra minkštos lo-voš, kėdės ir kiti moderniosios ci-vilizacijos patogumai. Priežastys gali būti fiziologinės ir psicholo-ginės.

Apatinėj nugaros daly skaus-mai paliečia beveik betkurio an-džiaus žmones, tačiau daugiausia atsiliepia viduramžiams. Dažniau skundžiasi tie, kurie lankstosi ar-ba kilnoja.

Tiesus kūno laikymas — ge-riausia apsauga. Sėdėk ir stovėk visada tiesiai, galva, pečius ir nu-garkaulį laikyk visada tiesiai.

Augstų kulnų batukai pasunki-na nugaros laikyseną. Nuolatos nešiojami tokie batai atsiliepi į nugaros sveikatą.

Jei keliama kas sunkaus, laiky-ti nugarą tiesiai ir kelti keliais ir šlaunų muskulais, bet nesilenkti. Baimė ir emociinė įtampa taip pat būna skausmų priežastis.

Gydymas įvairus. Poilsis, šildy-mas, masažas mažina nugaros skausmus. Jei blogiau jaučiamasi, geriausia tartis su gydytoju.

Oswaldo, kaltinamo prez. Ken-nedy nužudymu, mįslė nėra iš-spręsta. Daug klausimų lieka neatsakytų, ir tik dėl jo mir-ties, kuri įvyko Ruby-Rubinstein-deka. Dabar aiškėja, kad jo pla-nuose buvo numatyta nužudyti ir buv. viceprezidentą Niksoną.

Hanoveris. — Kr. demokratai suvažiavimas buv. kanclerį K. Adenauerį. 88 m. vėl išrinko pir-mininku. Jis vadovauja partijai nuo jos įsisteigimo — 1954 m.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

"DRAUGO" ROMANO BEI POEZI-JOS PREMIJŲ ITEIKIMAS IR KON-CERTAS kovo 22 d. buvo retoko po-būdžio šventė. Du kūrėjai — vienas iš Toronto, kitas iš Čikagos nusinė-tiškai stantines — kuklius savo literatū-rinio darbo įvertinimo atžymėjimus. J. Kralikauskas — 13-jo romano konkurso laureatas, jau antrą kartą atvykęs į Čikagą atsiimti tūkstantinės, savo žodyje kvietė tautiečius parody-ti didesni dėmesį senajai Lietuvos valstybei — Mindaugo laikų Lietuvai. Laureatas skatino, kad šalia Lietuvos atkūrimo 1918 m. minėjimo būtų mi-nima ir Lietuvos valstybės kūrima Mindaugo laikais. "Gana mums sa-mokslas prieš Mindaugą," — akcenta-vu J. Kralikauskas, kuris, nežinint gal kiek neįprastos savo kalbos te-mos, susirinkusiųjų buvo palydėtas skambiais plojimais.

Poezijos II-jo konkurso laureatas K. Bradūnas, vietoje įprastinės kal-bos, klausytojams, kurių buvo apie 400, perskaitė pluoštą eilėraščių iš premijuoto ir jau atspausdinto eilių rinkinio.

Taip pat kalbėjo premijų mēcena-tai — dr. A. Razma ir laldotvurių di-rectorius J. Evans-Evanaukas, kurie priek tai perdavė tūkstantines, laurė-atams J. Evans-Evanaukas savo žo-dį apie poeziją perskaitė anglų kalba. Kiek ilgesnį paskaitą apie "Drau-go" romano premijų laimėtojų — J. Gilaudos, B. Pukelevičiūtės ir J. K-rausko kūrybą skaitė viešnia iš Kle-velando A. Augustinavičienė.

Meninėje programos dalyje pasoro-dė dažni veidai Čikagos scenose: so-listai P. Bičkienė, J. Vaznelis, pianis-tas M. Motekaitis ir akt. A. Dikinis (jis kartu buvo ir visos programos vedėjas).

Salėje beveik nesimatė senosios Amerikos lietuvių išeivijos atstovų, kurie ankstesniais metais panašios progomis sudarydavo nemažą grupę. ...

RELIGINIO MENO PARODA, apie kurią jau buvome rašę, dar vis yra dėmesio centre. Atrodo, kalbos ir dis-kusijos po jos uždarymo net padaugė-jo ir paastriejo. Joms pagrinda davė laikurie užkulisiniai atidėgimai ir parodos kritika "Drauge" kovo 21 d. nr. Pradžioje "Naujienos", o vėliau "Draugas" padarė priežiūrai vienam dail. A. Rukštelės paveiksliui, kuris turėjęs žibėti ant jau senokai užsen-sios nepasitenkinimo ugnies šios pa-rodos rengėjams. Parodos vykdytojas inž. M. Ivanauskas tuo klausimu pa-rieškė: "Kas liečia to kontroversinio dail. Rukštelės paveikslo kitokią pra-me, negu ji atspindė kataloge, aš nie-ko nežinau, nežinojau ir žinoti nebe-noriu."

Nežinint visų priežasčių, paroda buvo viena plačiausia lietuvių liet-meno parodų Čikagoje. Per savaitę laiko ją aplankė 1,750 žiūrovų, jų tar-pe nemaža kitatūčių. Buvo parduota 19 paveikslų, kurių 5 nupirko kita-taučiai. ...

LIETUVIŲ IR LIETUVOS VAR-DAS plačiai nuskambėjo didž. Čika-gos spaudoje, kai filmų aktorė Rita Lee-Kilmonty išskrido aplankyti dē-vo močiutės į Lietuvą. Laikraščiai są-vo pranešimus bei netaurkas ir iš jos keltonės Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje.

KITAS MALONUS FAKTAS buvo tas, jog Adolfo Meko filmas "Aleliuja, kalnai" Čikagos "Surf" teatre buvo ro-domas net ištisą mėnesį. Nors pra-džioje žiūrovų buvo gana negausu, ta-čiau vėliau, pasklidus teigiamai kriti-kai apie šį filmą, jų padaugėjo, ir fil-mo rodymas buvo kelis kartus pra-tesatas.

ČIKAGOS LIETUVIAI NETRUKUS VEL TURES PROGA stebėti savųjų teatrų pasirodymą. Balandžio 11-12 d.d. Jaunimo Centre lietuvių Teatras "Atžalynas" stato K. Ostrauko dviejų valandėsių dramą — "Pykę" ir "Žaliuojant lankelėi" spektaklius. Pir-mąjį veiklą režisuoja Dalia Bylaitie-nė, talkinama Jurgio Blekaičio, an-trąjį — Jonas Kelečius. Vaidina: E. Vilutienė, K. Almenas, V. Juodka, J. Kelečius, A. Kurauskas, R. Stakaus-kas, R. Vėžys.

Mūsų brangiai narei
A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jos vyrui Petru, dukrelėms — Birutei ir Vilijai, sesutei Birutei ir vyrui Čeponkams bei visai giminei reikiame gilią užuojautą.

Lai gražūs prisiminimai iš jos gyvenimo užpildo tuštumą jūsų mintyse ir širdyse.

Kartu liūdinti

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

Mokyt. B. DAMBRAUSKAITE, jos mamytėi
A. + A.

B. DAMBRAUSKIENEI mirus,

skaudžioj valandoj nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Toronto Liet. Studentų valdyba

A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI staiga mirus,

jos vyrą Petrą, dukras Birutę ir Viliją, seserį Birutę Čeponkienę su šeima bei kitus artimuosius giliai užjaučiame ir drauge liūdime —

Ramanauskų šeima
Oakville

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

jos vyrui, dukroms ir giminėms reikiame gilią užuojautą —

K. B. Zutantai

A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

jos vyrą Petrą, dukrelės — Birutę ir Viliją, seserį Čeponkienę Birutę ir gimines giliai užjaučiame —

S. M. Petruliai
A. Vyt. VI. Rušai

A. + A.

BRONEI DAMBRAUSKIENEI mirus,

jos vyrui Petru, dukrelėms — Birutei ir Vilijai bei giminėms reikiame gilią užuojautą —

A. T. Žiliai
A. O. Tamošauskai
N. J. Simkai

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

Skubiai reikalingi namai pardavimui

JANE — ANNETTE. \$1,700 įmokėti, gražus 6 nepereinamų kambarių namas, maždaug 4 metų senumo, privatus įvažiavimas, ilgos išimokėjimo sąlygos.

RONCESVALLES — HOWARD
PK. RAJONE. \$2,000 įmokėti, 8 k. namas, vandens alyvos šildy-mas, privatus įvažiavimas, viena atvira skola balansui 10-čiai metų, neaugšta kaina.

BABY POINT. \$3,000 įmokėti, atskiras 5 kambarių bungalas, alyvos šildymas, garažas, viena atvira skola balansui.

RUSHOLME RD. — COLLEGE.
\$3,400 įmokėti. Puikus 10 didelių kambarių atskiras namas su atskiru įėjimu vand alyvos šildymas, vieta garažui, 5 kambariai ir vonia pirmame aukšte.

RUNNYMEDE — BLOOR. A pie \$4,000 įmokėti, 10 kambarių, šurkščių plytų originalus dupeksas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas, viena atvira skola 10 metų.

KINGSWAY. Apie \$5,000 įmokėti, atskiras mūrinis bungalas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, užbaigtas rūšys, arti susisie-kimo, neaugšta kaina.

JANE — BLOOR. \$5,000 įmokėti, rupių plytų, 7 kambarių atskiras namas kvadratinis planas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR rajone, apie \$4,500 įmokėti, 8 k. per du aukštus, atskiras na-mas, 2 vonios, garažas su šo-niniu įvažiavimu, viena atvira skola balansui, netoli Bloor.

INDIAN RD. — RONCESVALLES. \$5,000 įmokėti, 10 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas su placiū įvažiavimu, ge-ra vieta nuomavimui.

QUEBEC AVE. — BLOOR. \$4,000 įmokėti, atskiras 7 kambarių namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, garažas.

HIGH PARK — BLOOR. \$8,000 įmokėti, keletos metų senu-mo, originalus 17 kambarių tripleksas, vand. alyvos šil-dymas. Garažai. Viena atvira skola 10-čiai metų, netoli Bloor.

Pr. KERBERIS
Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pagrindinis tikslas — patarnavimas savo nariams.

Už indėlius mokama 4½ %; asmeninės paskolos — 7%; morgičio paskolos — 6½%. Nariam duodama nemokama gyvybės apdrauda iki \$2000. Asme-ninės paskolos taip pat apdrautos. Pilnas cekių patarnavimas.

Visais finansiniais reikalais kreipkitės į Prisikėlimo parapijos bankelį: 999 College St., Toronto 4, Ont. Tel. LE. 2-3400. Darbo valandos: pirma-dieniais 10—130 ir vakare 430—7; antradieniais 10—130; trečiadieniais uždarytas; ketvirtadieniais 10—130, vakare 430—7; penktadieniais 10—130, vakare 430—6; šeštadieniais 9—12; sekmadieniais 930—1.

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE. 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE. 6-5363
K. STRIAUPIS

Res. tel. RO 3-2032
P. JONIKAS

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$2,000 įmokėti, Queen - Lansdowne, 6 kamb. namas, 2 virt., šilto vandens šild., dvigubas garažas. Prašo \$13,900.

\$6,000 įmokėti, Royal York—West-way, 6 did. kamb. bungalas, poilsio kamb. plius mažas pusrūčių kam-baris, pristatytas garažas, didelis sklypas, naujas rajonas. Prašo \$22,300.

\$10,900 pilna kaina, 6 kamb. mūr. namas, alyvos šild., garažas, 1 hi-poteka balansui. Įmokėti \$1,000.

\$5,000 įmokėti, Bloor — Quebec, 10 kamb., atsk., mūr., namas, 2 virt., 2 vonios, šilto vandens šil-dymas, garažas, 1 hipoteka bal.

\$3,000 įmokėti, Jane—Annette bun-galas, mūr., 5 kamb., moderni virtuvė, alyvos šild., alvyn. da-žais dažytas tinkas, garažas, vie-na hipoteka balansui.

\$8,000 įmokėti, 14 kamb. tripleksas, mūrinis, šilto vandens šildymas, 3 modern. virt. ir vonios. \$350 mėn. pajamų, privatus įvažiavim., dvig. garažas. Prašoma kaina \$31,000.

10 akry lygios, sausios žemės plo-tas, Milton, Ont., prie pagrindinio kelio, arti Miltono plytinės ir 401 - 25 kelių. Pratomas pramonės augimas. Prašoma kaina \$7,500, įmokėti \$2,500.

Turime krautviejų, ūrarnų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.

Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom paskolų - morgičius

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludzius

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

Ivairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakavimu 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 sv. Prašome reikalausti mūsų maisto katalogo.

BE MUITO DOVANOS: Automobiliniai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarimais ateičiai.

Lietuvių įstaiga

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, Ont., CANADA. Tel. LE 1-3098
DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

S K Y R I A I:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6886. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315. Ponia M. Venskvičienė
Savininkai A. ir S. KALUZA

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATTY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems palaimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taip pat mane galite nusi-pirkti pigiau laikrodžius, siūbinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.
T.V. antenos statomos ir taisomos. Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS
1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

APDRAUDA

Gyvybės • Automobilių • Namų • Hipotekų • Vasarviečių • Baldų Nelaimingų atsitikimų • Vagysčių • Verslo • Ligos • Bondai Gydytojų vizitai • Operacijos • Mėnesinės pajamos ir pan.

Balys Maskeliūnas, Member LUA

Telefonas 251-4864

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Petit
Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motorų remontas, tepimas ir kt. Syki pabandę, grįšite pas mus atgal.
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas -morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustas. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus sekmadieniais; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikimai pirmadieniais ir penktadieniais.

Pirkdamas B/A produktus, perki geriausius!

B/A PARKDALE

Benzino stotis — Garažas

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Pulki praga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

- Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • Darbo įkainavimai nemokami • Teikiama vad. "Road Service" 24 val., klausiti Adam RO 6-8503.

PARKDALE B/A SERVICE STATION

1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468

VERSLAS VEDAMAS LIETUVIŲ

SKAITYTOJAI PASISAKO

"SEIMOS ŽIDINYS"

Didžiai gerbiamoji Ponia, Perskaitė Tamtos straipsnį "T2" nr. 10 negaliu nutylėti neparašęs pasigėrėjimo juo. Kai aš skaitau Tamtos "Seimos židinio" skyrių, kur nagrinėjamas moters dvasinis veidas (P. Jonynienės), man atrodo, kad skaitau brangioje tėviškoje ejuj žurnalą "Motėris".

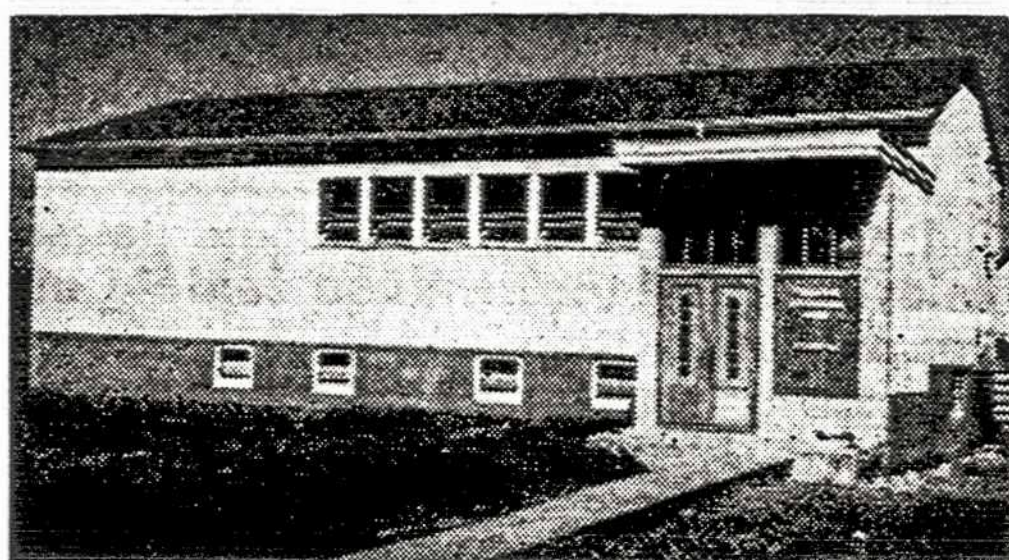
Kaip anas žurnalas keldavo rimtus klausimus gyvenimui, taip ši ponia, matosi, labai pažįsta gyvenimą dabartinio meto. Siūlyčiau daugiau tokių straipsnių duoti šiame skyriuje, kol pradės skaityti daugiau iš tų skambančių gražuolių ir pamatys save kaip veidrodį. Kaip Lietuvių būdavo, taip ir čia moters daro klaidų ir nuklysta, nesupradasdamos vyrų psichologiją. Atsiranda koks donžuanas saldžiu liežuviu, ypač jei išvaizdos neblogos, plius dar pasitvirtins ir prikalba apie

jų grožį, rojišką gyvenimą, ir joms darosi aišku kaip ant delno, kad jos labai vertingos. Na, tuomet pradeda savo vyrelį gulti, kad jis šloks, kad jis toks ir belieka jai tik važiuoti į Hollywoodą. Dar yra pas mus Amerikoje daug tokių, taip vadinamų gyvenašilių, kurios atsiduria tragiškoje padėtyje savo vidumamžyje, pameta galvas ir nueina salūniško gyvenimo keliais.

Taigi Jūs, mieliosios ponios, rašykite daugiau tokių straipsnių, kelkite tas žmoniškas ydas, gal vieną ar prikelkite į gyvenimą ir bus Jums amžinai dėkingos. Kadangi mano šeima, žmona ir dukra, Lietuvoje, tai nenoriu, kad mano pavarde kam nors būtų žinoma.

Bravo "Tėviškės Žiburiai" ir Jūs moters su savo įdomiais straipsniais! Linkiu Jums nepailsti savo kilniame darbe. AS

Edmontono Lietuvių Namų dešimtmetis

Prieš dešimtį metų Edmontono ir apylinkės lietuviai nutarė įkurti savo bendrą pastogę — Lietuvių Namus. Dešimtmečiui praėjus turime progą pažvelgti atgal į praeitį ir trumpai prisiminti kokiais keliais Edmontono Lietuvių Namų kūrimo darbas ejo.

Kada pirmas lietuvis apsigyveno Edmontone, sunku pasakyti, bet po I D. karo jau randame didesnę skaičių pastoviai laikui apsigyvenusių lietuvių. Visus rido bendri tautos papročiai, bendra kalba, todėl Edmontono lietuviai gana seniai pradėjo organizuotis. Po II D. karo, padidėjus kolonijai naujai emigrantais, 1949 m. buvo laikinai įsteigta Lietuvių Tautinis Komitetas, o 1950 m. sudaryta Edmontono ir apylinkės LB valdyba. Sutiprėjus kolonijai ir jos veiklai, buvo pradėta rūpintis pasistatyti bažnyčią ar namus. Prie to taško buvo sustota ir nuodugniai svarstyta. Tai buvo nelengvas klausimas išspręsti, kaip ateičiai būtų geriau — bažnyčia ar namai su koplyčia? Bet Dievo Apvaizda energinga, jauna ir apskurę tautietį kun. B. Jurskį, kuris, nežiūrėdamas visu nenugalimų sunkumų, pasiryžė juos nugalėti ir nugalė. Po ilgesnio pasitarimo arkiv. MacDonald duoda leidimą įrengti koplyčią statomose namuose, atskiriant altorių varstomomis durimis nuo salės. Taip ir prasidėjo pats sunkiausias darbas — lėšų rinkimas, darbo ir prakaito liejimas. Nežūrint visų sunkumų bei trūkumų, lietuvių pastangomis 1954 m. išdygo gražūs Lietuvių Namai — erdvi ir visiems malonūs. Tada prasidėjo ir žymesnėji įvykiai: pirmasis Vasario 16 minėjimas ir koplyčios šventinimas, kuris įvyko balandžio mėn. pr. Atvelyki. Taip nuo tų metų vis stiprėjo kultūrinis ir religinis gyvenimas.

Per pirmuosius metus toji veikla buvo entuziastinga. Bet metams bėgant veikimas susitinka su tam tikrais sunkumais. Kolonijos gyventojai mažėja; vieni nukeliauja tiesiog į amžinąjį gyvenimą, kiti — į kitas didesnes lietuviškas kolonijas ar kitus kraštus. O likusioms šeimoms, kurių priskaitoma iki 60, atitenka visos veikimas ir visa kolonijos našta, ypač valdyboms. Edmontone veikia LB valdyba, šerinkinių valdyba (vadina mi Namų direktoriais) ir bažnytinis komitetas. Visos tos valdybos parodo darbą sugyvenimui ir suranda bendrą kalbą.

George BEN, B.A. ADVOKATAS-NOTARAS praneša, kad persikėlė į naujas patalpas 1134 DUNDAS ST. W. Toronto 3, Ont. Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio!

TAISO: šaldytuvus, skalbimo mašinas, sturbius—vacuum cleaners, elektrines plytas ir kitus namų ruošai pritaikytus elektrinius reikmenis.

VI. Šlenys — RO. 9-6047

International Driving School

WALDI

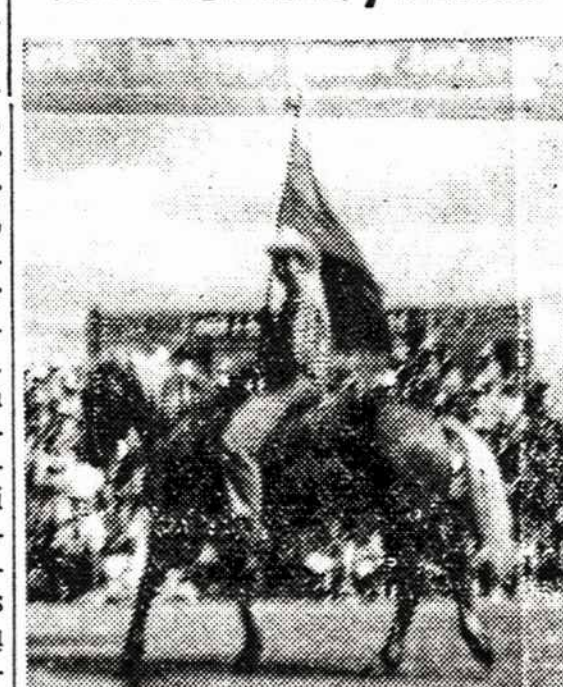
859 COLLEGE ST. Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais. 1 val. važinėjimo ir test'as pamokos nemokamai.

RUOSIAMES IR KVIECIAMIE.

Šiuo metu visi ruošiasi dešimtmečio paminėjimui, ypač L. Namų direktoriai, kurie rūpinasi, kad ne tik L. Namų mūrai neišvirstų, bet kad tų mūrų sienas patys tautietiai laikytų. Jie iš anksto informuoja ir visus kviečia pasirošti į tolimą kelionę, Edmontono. Tautietiai prašomi atvykti iš visų kraštų: atšvėskime dešimtmetį vi si kartu. Daugelis esame pažįstami ir gal buvome draugai, bet daug laiko praėjo kaip nesimatėme. Pareikime pagarbą buvusiam tautybos pirmininkui kun. B. Jurskui, nemažesnę pagarbą visiems L. Namų statytojams, šerinkinkams ir visiems aukotojams ir palaikytojams. Tuose Namuose vyksta religinis ir kultūrinis Edmontono ir apylinkės lietuvių gyvenimas. Sekmadieniais skamba mūsų mieliai giedama giesmė "Pulkim ant kelių", per kultūrinius parengimus skamba lietuviškos dainos. Iškilmes įvyks š.m. birželio 27-28 dienomis. Jeigu kas planuoja atostogas praleisti patraukliuose Albertos ar Br. Kolumbijos kaimuose, kodėl neužskiti į Edmontoną? Laukiame visų lietuvių iš visur atsilankant į dešimtmečio minėjimą. K. I. G.

CALGARY, Alta.

Garsiajame Calgary parade dalyvauja kartais ir lietuviai. Nuo-traukoj Vyt. Nevada neša Lietuvos vėliava.

C. L. DRAUGIJOS INICIATYVA kovo 7 d. buvo suruoštos šaukos įkurtuves P. Beniušių namuose, pastatytose prieš dvejus metus Airdrie, Alta.

VIKT. BARONAS, gyv. Strathmore, Alta, CPR stoties virš., su savo žmona ir kaimynu Kučinskų lankėsi Europoj. Abu p. Baronai yra užaugę Kanadoje ir yra susipratę lietuviai.

Maska. — V. Vokietijos pasiuntinybės ūkinio skyriaus vedėjas dr. H. Naupert buvo Kremliaus išstremtas kaip šnipas. Tai pirmas toks atvejis nuo diplomatiniių santykių užmezgimo tarp Bonnos ir Maskvos.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS Tel. LE. 7-2815

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SU I V E J A S prima užsakymus vyriški ir moter. paty ir kostiumų. Parduodami vyriški kostumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita. 1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAIKOM TELEVIJIAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

Liet. kooperatyvai - bankai Kanadoje

Pirmasis lietuvių kooperatyvas — bankas Kanadoje "Parama" buvo įsteigtas prieš vienuolika metų Toronte. Po poros metų sukruto Hamiltono ir Montreale lietuvių jungtis ekonomiskai ir įsisteigė po kooperatyvą — banką. 1962 m. spalio mėn. pradėjo veikti dar vienas kooperatyvas — bankas Toronte prie Priskelimo paraprijos. 1963 m. gruodžio mėn. 31 d. Kanados lietuvių kooperatyvai — bankai užbaigė metus taip:

	Parama Tor., 1953	Litas Montr., 1955	Talka Hamilt., 1955	Priskelimo Tor., 1962	Iš viso 4
Kapitalas	\$2.240.181,95	\$854.190,70	\$658.600,24	\$717.513,60	\$4.470.486,49
Sėrai	594.587,56	801.499,82	523.322,29	136.887,59	2.056.297,26
Santaupos	1.436.084,28	36.513,91	89.729,06	566.688,02	2.129.015,27
Pajamos	131.355,97	54.683,34	45.872,62	29.150,73	261.062,59
Pelnas	41.366,11	32.194,34	26.731,22	38.472,49	108.764,16
Nariai	2.016	839	709	795	4.359
Kapitalo šimtui dolerių tenka:					
Pajamų	5.86	6.40	6.97	4.06	5.84
Pelno	1.85	3.77	4.06	1.18	2.43

Iš Kanados lietuvių koop.—bankų metinių balansų matome, kad lietuvių santaupos yra jau tikrai reikšmingos ir virš \$100.000 pelno per metus grįžta į lietuvių rankas. Taip pat iš ketvirčio milijono gaunamų pajamų tik dalis tenka išleisti nelietuviams. Sunkesni buvo pirmieji koop.—bankų metai, kol mūsų tautietiai išitinko, kad ir savi bankai yra saugūs bei naudingi. Reikia tikėtis, kad koop.—bankai ateityje dar geriau klestės ir parems savo narius, lietuvių jaunimo kultūrinius reikalus finansiskai.

Manau, kad būtų ne tik gražu, bet ir naudinga, kad lietuvių koop.—bankai Kanadoje turėtų bendrą tarpusavio ryšį, kurio ligi dabar dar nėra.

V. Matulaitis

Psichiniai ligoniniai reikalingi pagalbos

MATTHEW B. DYMOND, M.D., Ontario sveikatos ministeris

Dvasiniai ligoniniai dažniausiai jaučiasi neverti nei žmonių meilės bei globos, nei Dievo meilės. Daugeliui jų gyvenimas pasidarė beprasmiškas ir betikslis. Dėlto jie jaučiasi priblokšti ir be vilties, nemato prasmės stengtis pakeisti gyvenimo smūgius bei nemalonus.

Tad yra svarbu, kad gydymo metu toks ligonis pajustų, jog gyventi yra verta ir kad jis gali duoti šio to vertingo tiek savo bendruomenei tiek ir pasauliui. Pacientas turi pažinti, kad Dievo kūrybos plane jis yra asmenybė, turintis nepamirštas vertes ir svarbos patį savyje.

Kadangi dvasinis ligonis jaučiasi nepageidaujamas ir nemylimas, jam atrodo, kad pasaulis yra negatyviai prieš jį nusiteikęs. Tai vertia jį keršyti, pasitraukiant į savo asmeninį pasaulį arba prieš jį sukykant. Jis linksta pasiduoti pykčio, nepasitikėjimo ir beviltiškumo jausmams.

Religija, kuri gyvenimą teigia, kuri skelbia Dievo meilę ir atleidimą, yra viena būtinybių dvasiniai sutrikusiam asmeniui. Jam reikalingos naujos, teigiamos pažiūros į gyvenimą, jam reikalingas tikėjimas, kad jis yra Dievo vaikas, ir jam reikalinga stiprybės kovoti su gyvenimo sunkumais.

Dėl šių priežasčių sveikatos ministerija laiko įvairių religijų kapelionus Ontario ligoninėse. Kapelionas gali padėti pacientams susidaryti naujas pažiūras keliais būdais. Jis gali tai daryti, laikydamas pamaldas ligoninėse. Jis gali tai atlikti pastoraciniais vizitais, kurių metu jis gali parodyti sergančiojo beviltiškumo

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS — NOTARAS
100 ADELAIDE ST W
Roea 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIQUIFLAME

OILS LTD.
Atstovai
H. ROŽAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
Telefonas LE. 3-4908

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130
Atlieka sąžiningai visus mechanikų autos automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus. Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose pačiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai. Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

A & B TAILORS

A. Beresnevičius
PARDUODAM IR TAIKOM TELEVIJIAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

..ŠYPSENOS..

De Gaulle dovana

Prancūzijos prezidentas De Gaulle, aplankęs vieną neturtiną provincijos bažnyčią, pastebėjo, kad nėra jokios Kristaus statulos. Pasiteiravęs per savo sekretorių pas kleboną, sužinojo, kad parapija neįstengianti įsigyti statulos. Po kiek laiko De Gaulle patvarkymu buvo atgabenta didoka Priskelimo Kristaus statula ir perduota vietos klebonui kaip prez. De Gaulle dovana. Pašventinimo iškilmės buvo pakviestas vyskupas, prezidento atstovai ir kiti žymūs svečiai. Atidengus statulą buvo rastas iškaltas piedestale užrašas: "Nuo pirmojo Prancūzijos piliečio antrajam Sv. Trejybės asmeniui"

Atsiskyrėlio noras

Būrys rašytojų svarstė klausimą, kokią norėtų turėti knygą, jei atsidurtų negyvenamoje saloje.

Vieni pasisakė už Dante, kiti už Balzaką, treči už Diumą. Kai atėjo eilė pasakyti savo nuomonę anglų rašytojui Čestertonui, šis pareiškė:

— Aš tada norėčiau turėti populiarių valčių arba baidarių statybos vadovėlį.

Draugių tarpe

— Anelė sako, jog kiekvieną dieną ji besijaučianti jaunesnė. — Tai jau senas jos įprotis.

"Zuikis" autobuse

Inspektorius ilpo į autobusą ir nustebė, kad konduktorius ramiausiai sėdi ir rūko, o vienas keleivių renka pinigų ir parduoda bilietus.

— Ką tai reiškia? — paklausė inspektorius.

— Jis važiuo "zuikiu", tai tegul dabar atidirba, — paaiškino konduktorius.

Parinko Pr. Al.

VISIEMS JŲSŲ APDRAUDOS REIKALAMS

Prano BARAUSKO agentūra
RO 6-0811 49 CAMEO CRES. TORONTO 9
or RO 6-0832
Commissioner for Taking Affidavits

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priemimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priemimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILMUS.
Automatinis ciealra varymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradeigintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBES, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ISTAIGA AL DUDA
24 VAL. PATARNAVIMAS RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS RO. 9-4131
NAMU RO. 6-7132

KREPŠINIO
ŽAIDYNĖSŠEŠTADIENI,
balandžio 4 d., 9 val. rytoVYRŲ RUNGTYNES
St. Michael's College School salėje
(Bathurst—St. Clair sankryža).JAUNIŲ A ir B;
MOTERŲ IR MERGAICIŲ RUNGTYNES
Ryerson Instituto salėje (50 Gould St.)

Bendras pobūvis – šokiai

7.30 val. vakaro PRISIKĖLIMO salėje

SEKMADIENI,
balandžio 5 dieną

SPORTININKŲ PAMALDOS – 10 val. rytą

Prisikėlimo parapijos bažnyčioje.

ŽAIDYNIŲ TĖSINYS, OFICIALIOJI DALIS

IR BAIGIMINIAI SUSITIKIMAI – 12 val.

St. Michael's College School salėje
(Bathurst—St. Clair. Ave.)

Smulkesnę programą žiūr. "TŽ" sporto skyriuje 8 psl.

Kviečiame Toronto, Hamiltono ir apylinkių tautiečius gausiai
atsilankyti į krepšinio žaidynes, pasigėrėti mūsų žaidėjų me-
nu ir dalyvauti sportininkų pobūvyje.

Sveikame kūne – sveika siela!

Organizacinis ir varžybinis žaidynių komitetas

Tautinių grupių festivalis

Verslininkų susirinkimas – ar-
batėlė – ši sekmadienį, balan-
džio 5 d., 5 v. p.p., Liet. Namuo-
se antrame aukšte. Bus pirmą
kartą rodoma dalis filmo, kurį fi-
nansuoja Sąjunga "Verslas", o
rusiša dail. T. Valius ir archit.
V. Petrušis. Taip pat bus pramo-
nės vadovo inž. L. Balsio paskai-
tės – diskusijos aktualiais visiems
verslininkams klausimais.Visi lietuviai verslininkai ir
ūkiai klausimais besidomintie-
ji, maloniai kviečiami dalyvauti
šiam pobūvyje.

S-gos "Verslas" valdyba

Men o įvairenybių koncerto
programa papildoma dar vienu
punktu. Taigi, dabar išgirsime
muziką, poeziją, deklamaciją, dai-
nų, satyrą ir dailių kalbėjimą.
Programą išpildys daugiausia
jaunimas, paremiami vyresnie-
siams. Koncertas įvyks 1964 m.
balandžio 19 d. Prisikėlimo par-
auditorijoje. Prašome sekti mūsų
skelbimus. Toronto ateitininkaiPaskaitos tėvams bei auklėto-
jams. – Balandžio 23-26 d. To-
ronte pedagogė D. Petrutytė iš
Čikagos skaitys paskaitų eilę apie
vaiko auklėjimą pagal Montesso-
ri auklėjimo metodą LV Namuo-
se. Tėvai bei globėjai iš anksto
kviečiami tą savaitgalį paskirti
vaiko auklėjimo klausimais. Pa-
skaitų organizavimu rūpinasi L.
Katalikių Moterų Draugija.Socialinės pagalbos informacijo-
s biuras veikia ketvirtadieniais
nuo 7.30 v.v. iki 9.30 v.v. studen-
tų būstinės patalpose, 997 Col-
lege St. Tel. 534-5917. Informa-
cijos teikiamos nemokamai socia-
liniais, šeimos, jaunimo ir kitais
klausimais.REIKALINGA MOTERIS gyventi kar-
tu su šeima ir padėti motinai namų
ruošoje prie 2-ųjų vaikų. Tel. LE 6-5352REIKALINGA MOTERIS prie 1 metų
vaiko. Skambinti RO 9-1254, po 6 v.v.ISNUOMOJAMAS ELEKTRINIS GA-
RINTUVAS. Lengvai nuima senus sien-
ų popierius – užtenka tik įjungti.
Nepalieka nei garų nei dūmų. Skam-
binti – A. Morkis LE 4-8459John's Flooring
SENO GRINDYS ATNAUJINA-
MOS IR ISLYGINAMOS.
SKAMBINTI EM 8-6575
118½ Robinson St., Toronto 3, Ont.City Driving School
OFICIALIAI PRIPAZINTA
Ontario Safety League. Nemokami
nurodymai jūsų namuose arba mū-
sio klasėje turintiesiems laikinuosius
liudijimus. Ir jau galima pradėti va-
žiuoti pirmą pamoką su standartine
ar automatinėmis mašinomis.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656Lietuviška baldų
dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
traukiami seni pigia kaina. P. Lu-
bys. Tel. WA. 2-7981. Namu AM.
1-0537.BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronto ir tolimomis
distancijomis. Visas vežamas turas ap-
draustas. Vežame į namus, kas savaitę į
Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamil-
toną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE 4-1403

MONTREAL

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Primename parapijiečiams
ir visiems Montreali lietuviams,
kad ši šeštadienį, balandžio 4 d.,
Sv. Kazimiero parapijoje ruošia-
ma margučių vakarienė su labai
įdomia programa: solo, duetas ir
pirmą kartą pasirodys parapijos
choras, vad. p. Skeirio. Programa
prasidės 7.30 v.v. punktualiai.
Prašome visus dalyvauti ir nesivėluoti.— Kovo 27 d. mirė ilgametis
Sv. Kazimiero parapijos insurancininkas
Kazimieras Žižūnas, dirbęs
joje 40 metų. Palaidotas la-
bai iškilmingai pirmadienį, kovo
30 d. Didelė minia palydėjo savo
mielą vargoninką ir amžiną poilsio
vietą. Teilsis ramybės. Užjoja-
ta visai šeimai. E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Kadangi vaikučiai dar nėra
pakankamai praušti, pirmoji
Komunija nukeliama ir gegužės
mėnesį. Seselės vaikus pradės
ruošti tuoj po Velykų. Dar gali-
ma pas jas užsiregistruoti.— Parapijiečių susirinkimas
bus balandžio 26 d. po Sumos, o
ne balandžio 12 d., kaip buvo
skelbta.— Gyvojo Rožinio Draugijos
susirinkimas – balandžio 5 d. po
Sumos.Didž. Gerb. Tamsta, – Kiek-
vienais metais Montreale lietu-
vių skautai-tės ruošia vasaros to-
vyklas, į kurias visuomet kviečia
ir skautų organizacijai nepriklau-
sančius berniukus ir mergaites.Nepasiturinčių šeimų vaikams
stovyklos mokesčiai būdavo suma-
žinamas arba visai neimamas.Siemės mes turime pirkti apie
20 palapinių. Reikalingoms lė-
šoms sutelkti balandžio 18-19 d.d.
Aušros Vartų salėje mes ruošia-
me JURGINIŲ MUGĘ, į kurią
nuoširdžiai kviečiame Jus atsilan-Lietuvių konsulas nuo balan-
džio 15 d. persikelia į kitas pa-
talpas: 1 Trillium Terrace, To-
ronto 18, Ont. Tel. 251-9090.Aldona Bušinskaitė, Loretto
gimnazijos 13 kl. mokinė, laimė-
jo pirmą vietą Ontario gimnazijų
viešos iškalbos konkurse ex-
promptu grupėje. Ji nūruogė 14
varžybinių. Kiti du kanadiečiai
mokiniai laimėjo pirmas vietas
iš anksto prauštų kalbų grupė-
je. Šie laimėtojai konkurso kelių
buvo atrinkti iš 300.000 Ontario
prov. mokinių. Aldonos ir kitų
nuotraukos buvo paskelbtos didž.
spaudoj. Ji pareiškė korespon-
dentui studijuojanti gamtos
mokslus Toronto uni-t. Spaudoje
pažymėta, kad ji gimusi Vokietij-
joje iš lietuvių tėvų.Kredito unijos ir Caisse Popu-
laire Kanadoje metų pabaigoje
buvo išdavę \$660 mil. asmeninių
paskolų. Bendras jų valdomas
kapitalas – 1,8 bil. dol.; bendra
paskolų suma – 1,2 bil. dol.; na-
rių skaičius – 3 milijonai; taigi,
kas šeštas Kanados gyventojas
jau priklauso kredito kooperaty-
vams. Pr. R.

Lietuvių chorai ruošiasi Niujorkan

Pasaulinės parodos metu Niujor-
ke rugpjūčio 23 d. įvyks Lie-
tuvų Diena. Joje dalyvauti ruo-
siasi chorai ir taut.sokėjų grupės.Pastaruoju metu išsiregistravo
dar keli nauji chorai. Liet. Die-
nos išvakarėse numatomi kaiku-
rių chorų koncertai per Niujor-
ko radijo ir televizijos stotis. Už-
siregistravusių chorų vadovai jau
dabar prašomi kreiptis į autobu-
sų ir geležinkelio agentūras dėl
nuolaidų kelionėms. Muzikų ko-
mitetas, vadovaujamas Alg. Ka-
čanausko, prašo chorų paskubė-
ti atsiųsti savo nuotraukas ir
veiklos istorijas.Lietuvių Dienos programai
pranešinėti yra numatyti pak-
viesti filmų artistė Rūta Kilmo-
nytė-Lee. Ji prabilų į 2.000 pro-
gramas dalyvių ir tūkstantines
žiūrovų minias. Taipgi numaty-
tas paradas, kuriame pakviestos
dalyvauti karinės ir jaunimo or-
ganizacijos su orkestrais bei vė-
liavomis. Parade dalyvauti ir
chorai su atitinkamais užrašais.
Visiems darbus reikia lešų. Org.
komitetas prašo siųsti au-
kas šiuo adresu: Mr. A. Šetikas,
84-11 101 St., Richmond Hill,
New York, USA.ROYAL - LONDON
& LANCASHIRE
APDRAUDOS BENDROVĖS
yra atstovaujamos:
Adamonis Insurance
Agency Inc.
Quebec Insurance Brokers
Association nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472
GAISRAS - AUTOMOBILIAI
ATSAKOMYBE - GYVYBE
Tikslus ir greitas patarnavimas
Sąskaitos "Lite" Nr. D-752District Estate
Brokers Inc.
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-2472
NAMA, ŽEME, PASKOLOS
A. GRAZYS 739-9328
P. JASUTIS — LA 2-7879
M. ROTH — RE 7-9353
10 METŲ PATIRTISTAUPLYK IR SKOLINKIS
Savo Kredito "LITAS"
Kooperatyve
Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santaukos apdraustos vienu milijonu dolerių. Mirties ir invalidumo atve-
jis pagal turimą draudimo polisą santaukos iki \$2000 išmokamos dviguba
suma. Už depozitus mokama 4%, už sėrus – 4,5%. Už asmenines pas-
kolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas – 6,5%. Pigus paskolų
draudimas skolinčiojo mirties ir invalidumo atvejais.
BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve – sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 val.;
dieną – antradienį, trečiadienį ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 11 val.; vakarais
trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd. (tel.
722-2472) trečiadienį 7-9 v.v. ir penktadieniais 1-6 val. ir nuo 7-9 val. vak.

SV. JONO KR. PAR. ŽINIOS

— Susikaupime ir maldos ženk-
le praėjo D. Savaitės pamaldos bažnyčio-
je. Velykų rytą Prisikėlimo pamal-
dos dalyvavo rekordinis skaičius mal-
dininkų. Apeigos buvo atliktos su asis-
ta, dalyvaujant svečini Tėv. G. Ki-
jauskui, SJ, kuris šventės praleido
pas savo gimines A. J. Petrauskus.
Ypatingo dėmesio verti visi, prisidėję
prie iškilnių praturtinimo: parapijos
choras, klipotojai prie Kristaus kar-
sto, altoriaus berniukai, gėlių aukoto-
jai ir visi dalyviai, gausiai lankę baž-
nyčią.— Pirmadienį, antrąją Velykų die-
ną, 10 val. po pamaldų par. salėje mo-
kykliniam jaunimui įvyko vaizsės ir
pasitarimas dėl choro sustiprinimo.
Nutarata jaunimo choro repeticija ši
penktadienį, balandžio 3 d., 6 v.v. Vi-
sus choristus, o taip pat iki šiol ne-
lankančius jaunimo choro, kviečiame
atsilankyti penktadienį ir įsijungti į
chorą.— Ši penktadienį, pirmąjį balan-
džio mėn. pamaldos 7.30 v.v. po ryt-
nių pamaldų lankomi ligoniai ir sene-
liai namuose.— Parapijiečių lankymas šią savi-
tę: užbaigiama Baby Point ir prade-
dama lankyti Warren Park slėnys.— Gegužės 2 d., šeštadienį, parapi-
jos komitetas ruošia didelį parengi-
mą. Jo metu norima pareikšti dėmesį
visiems parapijos geradariams, prade-
dant šv. Jono Krikštytojo parapijos
įsikurimui 1928 m.— D. Šeštadienį lietuvių kapinėse
palaidota a.a. Veronika Sasnowska, po-
niais Pašveičienės staiga mirusi se-
nelė. Velionė kilusi iš Vilniaus kras-
to. Josios artimiesiems, p. Pašveiči-
ams, čia Toronte, ir giminiams užju-
ryje, nuoširdi užuojauta.— Ši savaitgalį Toronte įvyks krep-
šinio žaidynės, kuriose dalyvaus daug
Kanados ir JAV lietuviškojo jaunimo.
Prašome visus pagelbėti sportinink-
ams, atvykstantiems iš kitų koloni-
jų, su nakvynėmis.— Pakrikštyta: Viktorija Marija Se-
rapinaitė; Algis Vincas Avizius; Nor-
manas Edvardas Cilcius ir Zita Pra-
kapiaitė.— Ši šeštadienį, 8 v.v. pamaldose,
prisimenama a.a. Bronė Dambrauskie-
nė. Šv. Misias užprasė Toronte moterų
šalpos grupė "Daina".

TORONTO LIETUVIŲ CARITAS

Velykų šventių proga aplankė arti 30
lietuvių, sergančių ligoninėse ar savo
namuose. Keletui šeimų bei pavienių
asmenų šventių proga buvo išdalyta
\$200. Pavasari numatyta tradicinė Ca-
ritas arbatėlė su menine programa.
Ši pobūvis kasmet aplanko gausus būrys
Caritas bičiulių.

JŪRŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

— Balandžio 19 d., 3 v. p.p., Prisikė-
limo muzikos studijoje šaukama
tunto sueiga. Dalyvauja visi unifor-
muoti. Numatomas žodis. Ta proga
įvyks ir arbatėlė. Kviečiami atsilan-
kyti tėvai rėmėjai ir bičiuliai.— Tuntas numato stovyklauti kartu
su Klaidėdų vietininkais (Kleveland-
d) skautais liepos 25 – rugpjūčio 5
d. prie East Harburg, Sandusky Bay
apie 50 mylių į vakarus nuo Klevelando.
Jau laikas rezervuoti atostogas.— Žuvus Čikagos Baltijos tunto jūr-
ui skautui v.v. Vidui Milavickui toli-
moje Okinavoje Jūsų Skautijos va-
das paskelbė nuo kovo 12 d. iki balan-
džio 12 d. 30 d. gedula.— J.v.s. A. Aglinskas paruošė ir
jau išsiuntinę vietinams aptarimą
lietuviškojo jūrinio skautavimo.SP. B-VES "ZIBURIAI" ŠERININ-
KAMS. — Už 1963 m. šėrams priklaus-
o dividendo 4%. Kas pareiškė norą,
jie bus išmokami iki š.m. gegužės 1 d.
Praėjus skelbiamam laikui, nepaimitie-
ji dividendai bus išrašyti į kiekvieno
šerinininko asmeninę sąskaitą ir užskai-
tyti sekantiam naujam šėrui.

B-vės valdyba

LEO GOODMAN,
B.A., C.A.Chartered
Accountant
BA 2-1742, TORONTO

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS
V. Ceponis
Visi elektros darbai
Tel. 368-2846. Namų RO 6-8372

ASTRA JEWELLERY

Laikrodžiai • Deimantai • Ziedai • Sidab-
riniai dirbiniai • Brangenybės • Kristalai
• Laikrodžių ir brangakmenių taisymas
1048 BLOOR ST. West — Toronto 4, Ont.15% nuolaida klientams su
šiuo skelbimu.

AL GARBENS

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

HIGH PARK — INDIAN ROAD, 7 kamb. namas per du augštus, plius 2
saulės kamb., vandeniu alyva šildomas, nepereinami kambariai, du
dideli garažai. Kaina \$18.500. Imokėti \$3.000. Balansai viena atv. skola.
QUEBEC — BLOOR, 7 kambariai plius atskiras didelis skydas, vandeniu
alyva šildomas, be garso, \$17.500. Imokėti \$3.000.PRIE HUBBER UPES — TRIPLEXAS, 3 dideli butai, po 3 miegamus
kambarius, 3 metų senumo, vandeniu alyva apšildomas, 3 šaldytuvai, 3
krosnys, alumininiai langai ir durys, su balkonais, geležiniai laiptai,
didelis skydas. Prašoma kaina \$31.500. Imokėti apie \$10.000.SCARLETT RD. — NETOLI GOLF (COURSE), 2-ju metų senumo —
8 gražūs kambariai, alumininiai langai, 2 vonios, 2 virtuvės, didelis
sodas. Viso prašoma kaina \$18.900. Imokėti apie \$5.000. Atviras ba-
lansas.GLENLAKE — QUEBEC, 10 kambarių, atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, 2
garažai, vandeniu alyva apšildomas, \$21.500. Imokėti \$4.000.ARMADALE — BLOOR, 7 dideli kambariai, liuksus atskiras namas, 2 vir-
tuvės, 2 vonios, žaidimo kambarys, garažas. \$22.900. Imokėti \$8.000.RONCESVALLES — GARDEN, 11 kambarių, atskiras DUPLEXAS, van-
dens apšildomas, 2 vonios, 3 virtuvės. Viso \$23.500. Imokėti \$7.000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronto ir tolimomis
distancijomis. Visas vežamas turas ap-
draustas. Vežame į namus, kas savaitę į
Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamil-
toną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE 4-1403